

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 25 d'agost de 1994 ■ Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona ■ Director: Manuel Valls i Serra ■ Any XV - Núm. 779 ■ 175 ptes.

Henri Vergès, germà marista,
«testimoni» de Crist enmig de
l'Islam, pàg. 15.

Reflexió ètica del Vaticà sobre
el tràfic internacional d'armes,
pàg. 21.

«La religió —diu l'esportista
Viciosa— m'ajuda a no ser
vanitós», pàg. 19.



Avui:

Especial

Vilafranca

*Cal distingir la condició personal del comportament,
que no és legítimable*

«Matrimoni, família i unions homosexuals»



«La realitat de la condició homosexual és freqüentment difícil i dolorosa tant per la lluita personal com per les dificultats d'integració social que comporta, agreujades sovint per autèntiques discriminacions i comportaments vexatoris de la dignitat personal. L'Església vol ajudar les persones que pateixen aquesta situació. Proclamar i recordar la veritat sobre l'home, acollint amb caritat autèntica les persones, és la manera més efectiva que disposa l'Església perquè l'ajuda resulti veritablement efectiva.»

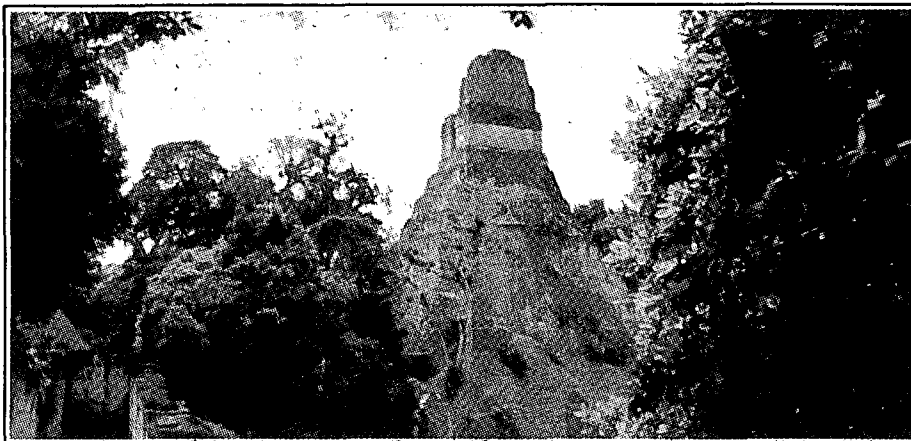
Nota íntegra de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal amb motiu d'algunes iniciatives legals recents, a pàgines centrals.

VIATGE A

Del 5 al 18 de novembre

MÈXIC / YUCATÁN / GUATEMALA

«Un repàs a les cultures pre-colombines i a l'evangelització»



- CIUTAT DE MÈXIC i santuari de Guadalupe.
- TEOTIHUACÁN: punt neuràlgic de la mitologia mexicana.
- VILLAHERMOSA: capital moderna de l'estat de Tabasco i antic centre de la cultura olmeca.
- PALENQUE: important centre arqueològic de la cultura maia, situat al bell mig de la selva tropical.
- MÈRIDA: ciutat colonial construïda pels espanyols, capital del Yucatán.
- KABAH: amb el Palau de les Màscare, la construcció més extravagant de l'imperi maia.
- UXMAL: elegància en els seus edificis i rica decoració.
- CHICHÉN ITZÁ: espectacular centre de culte maia.

- CANCÚN: important zona turística, banyada per les clares aigües del Carib.
- ISLA DE LAS MUJERES: petita illa del Carib, envoltada de palmeres i cabanes rústegues.

GUATEMALA:

- TIKAL: bressol de la civilització maia, situada al centre de l'exuberant selva tropical del Petén.
- GUATEMALA: capital del país.
- CHICHICASTENANGO: vila indígena amb mercat artesanal.
- LLAC ATITLÁN: als peus d'aquest volcà, amb interessants poblat on es mantenen vius els costums i les tradicions.

AVÍS: Les dependències de l'Associació d'AMICS, a la plaça d'Urquinaona, restaran obertes els matins, de 10 a 1, durant tot el mes d'AGOST.

Terra Santa

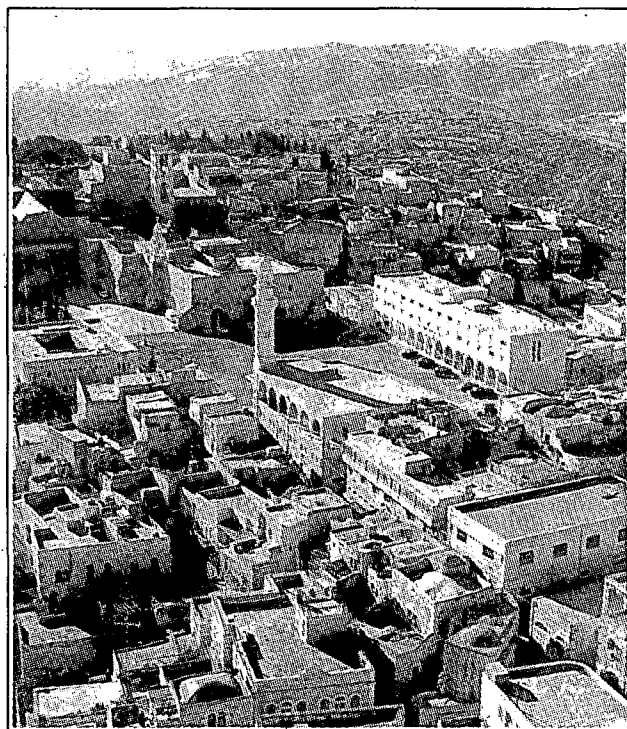
Del 3 al 12 d'octubre

VISITANT, COM A «PELEGRINS DE LA PARAULA», LA JUDEA I LA GALILEA:

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, cenacle, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, etc.) i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), Betlem, Jericó, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberíades, el mont Tabor, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Natzaret, el mont Carmel, etc.

PODEU FER-VOS «PELEGRINS DE LA PARAULA» SEGUINT DE PROP LES PETJADES DE JESÚS

DEMANEU INFORMACIÓ



Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: 301 37 18

L'esperit de l'Acció Catòlica

Hi ha una nova reflexió sobre l'Acció Catòlica en aquesta dècada dels 90. Els documents *Els laics cristians, Església en el món* i *Orientacions sobre pastoral de joventut*, de la Conferència Episcopal espanyola, publicats en versió catalana formant un sol volum (Claret, 1992), en són un exponent. N'hi ha d'altres, encara. Bisbes i moviments seglars, en comunió estreta, van assenyalant criteris que, a partir d'una història que arrenca dels temps de Pius XI, poden projectar cap al futur un nou impuls del laicat. Joan Pau II parla de la «peculiar ministerialitat laical pròpia de l'Acció Catòlica». El Document de Treball sobre el primer tema del nostre Concili Provincial aporta elements precisos i valuosos sobre aquest punt (especialment en la pàgina 21) i les propostes orientatives 31 i 32 hi incideixen de ple.

Val a dir que, en parlar d'Acció Catòlica, ho fem pensant més en el seu esperit que en la seva organització i el seu nom mateix. Estructura, primordialment, d'assumir i de promoure les seves quatre notes fonamentals, enmig de la legítima pluralitat de moviments laics, de moviments espirituals i de nous moviments. Aquestes notes són: tenir com a objectiu la mateixa finalitat apostòlica que l'Església, estar constituïda i dirigida per laics, ser una forma associada d'apostolat, mantenir una comunió orgànica amb el ministeri pastoral diocesà.

Des d'un punt de vista teòric, aquestes quatre notes poden semblar poc rellevants i fins i tot poc específiques. És dins l'entrellat de l'evolució real de la nostra Església en el camp del laicat que assoleixen la seva significació.

Hi ha moviments que contribueixen legítimament i lloablement a la finalitat apostòlica de l'Església a partir d'un carisma. Algunes vegades el seu desenvolupament genera formes tan marcadament peculiars que el moviment arriba a projectar la imatge d'un conjunt relativament autosuficient. L'Acció Catòlica no parteix d'un carisma, sinó que se situa en la perspectiva general de l'Església. Podem dir que col·labora directament en la

missió del prevere, a qui «pertoca fer encaixar les diversès mentalitats, de manera que ningú no se senti estrany en la comunitat dels fidels» (Praesbyterorum Ordinis, 9). S'inscriu així en el ministeri pastoral diocesà.

També és important la naturalesa laical de l'Acció Catòlica. El nou prestigi que la denominació de laic ha pres en els últims temps ha fet que, a diferència d'altres èpoques, quan semblava que allò més important era imitar els religiosos ara existeixi una certa pruija, per part d'algunes institucions, a mantenir la denominació laical. Això sol ser correcte des d'un punt de vista canònic. Però no podem enganyar-nos. L'important per a l'apostolat seglejar és la promoció del laic normal, el de debò, arrelat en una família, en una professió, en la societat civil.

Juntament amb els moviments especialitzats d'Acció Catòlica, avui a moltes parròquies sorgeixen grups de laics i laiques que responen, de fet, a l'esperit de l'Acció Catòlica general. La manca, però, d'un marc comú, limita els seus fruits i la seva projecció. És un tema a pensar. El Concili pot ser una bona ocasió de fer-ho amb eficàcia.

TRIBUNA

Des de fa uns anys visc en un país, el Senegal, on els casos d'apostasia són relativament freqüents. M'explico. Quan una noia té un gran desig de casar-se, i no troba més que un pretendent musulmà, és fàcil que accepti «canviar» de religió i esdevenir musulmana, per tal de poder formar una família. Aquesta és la regla corànica tradicional. (Es pot donar el cas del marit musulmà que respecta el cristianisme de la seva dona. El president Abdou Diouf n'és un exemple. Ell és musulmà i la seva dona és catòlica).

Ara bé aquest tipus d'apostasia, que també es dona en masculí, és més aviat superficial, i sovint, el cor de la persona roman catòlic. Malgrat la professió externa, es prega Jesús i Maria, es conserva el rosari i fins i tot hi ha escapades a les inesborrables misses catòliques. Això fa que sovint també, quan la dona esdevé vídua, o abandonada per causa de la poligàmia, torni amb delit a l'Església, i que tota la comunitat s'alegri públicament d'aquest retorn joiós a la professió de la fe i a la vida sacramental. Podríem dir, doncs, que es tracta d'una apostasia externa, motivada per raons de conveniència personal.

En els temps antics, l'Església va conèixer també el problema de l'apostasia a l'ocasió de les persecucions. Sant Cebrià, testimoni privilegiat de la persecució de Deci, ens ha deixat documents preciosos al respecte. El seu escrit *De lapsis* (Sobre els apòstates) ens fa veure com era tractat el problema pastoral després de la persecució. És a dir, ¿què fer amb els qui per la por de l'ordre imperial i dels càstigs previstos, havien sacrificat als ídols romans? Val a dir que, passada la tempesta, aquests cristians tenien un immens desig de tornar a la comunitat cristiana, a la comunió eclesial, a l'eucaristia.

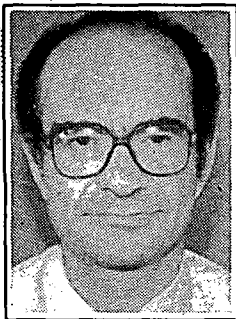
Amb una certa severitat, a través de la penitència convenient, la reintegració es feia per la pau i joia dels apòstates, que fins i tot, en alguns casos, recuperaven els càrrecs eclesíastics anteriors. (El conflicte donatista va venir en part per aquesta pràctica comprensiva).

Aquí podríem parlar d'apostasia externa, puix que el cor resta cristià, motivada per pressions polítiques greus.

Però quan mirem el panorama europeu

Actualitat de l'apostasia

■ P. Ferran Guillén



occidental d'avui, i més concretament el cas català, tinc la impressió que el fenomen apostasia existeix, i que té característiques diferents.

Que el fenomen es dona crec que es pot afirmar a partir de certs productes culturals que el manifesten de manera prou clara. Prenem un exemple: la novel·la *El mecanoscrit del segon origen*, que des de fa bastants anys constitueix un best seller de la literatura

...diria que comença a donar-se una situació nova que podríem anomenar apostasia ambiental, on la desaparició de la fe cristiana no és tant el fruit d'un procés personal, com el fet de trobar-se en una cultura on la referència cristiana gairebé no interpel·la, a nivell individual i profund.

per a adolescents i joves. És un veritable rebuig de la fe cristiana i una proclamació d'un «nou origen», que d'alguna manera entronca amb el passat pagà de la Mediterrània.

No crec que es tracti d'un cas aïllat. Assaigs, films, cançons, espectacles... analitzats amb una mica de profunditat, manifesten una voluntat de rebuig del cristianisme. Es diria que es tracta de desembarassar-se d'una fe imposada, des dels seus símbols i de la seva moral. Sovint a més, amb una certa agressivitat, o amb una afectada ironia, ranejant en la blasfèmia. (Recordo el cartell d'un festival, ja fa uns anys, que reproduïa una imatge molt coneguda de la Mare de Déu, i posava, en llatí, «Virgo inseminanda»).

Aquí doncs hauríem de qualificar d'una altra manera el fenomen analitzat, ja que es tracta d'una apostasia interna, motivada per raons personals, i potser també culturals, singulars. Perquè cal dir que els productes culturals esmentats no són fruit de la casualitat. Hi ha una consciència, hi ha una decisió, hi ha també una voluntat de proclamació, hi ha finalment el secret d'una persona.

Sense que aquest tipus d'apostasia hagi desaparegut, diria que comença a donar-se una situació nova que podríem anomenar apostasia ambiental, on la desaparició de la fe cristiana no és tant el fruit d'un procés personal, com el fet de trobar-se en una cultura on la referència cristiana gairebé no interpel·la, a

nivell individual i profund.

Aquestes noves generacions han senzillament «oblidat» el nucli del missatge cristià i els punts de referència eclesials o tradicionals que queden, de moment, no poden arribar a produir un autèntic desvetllament de la fe en Crist.

Apostasies externes i personals, apostasies externes i polítiques, apostasies internes i volgudes, apostasies ambientals... ¿què podríem dir des de la fe en Jesucrist?

Cada persona i cada generació viu d'una manera original l'aventura de la «salvació». La temptació d'abraçar altres «déus», d'alguna manera sempre és present.

Per qui ha cregut i viscut realment de Jesucrist, hi ha sempre una misteriosa possibilitat de retrobament, quan la humilitat ens obre el camí... L'Escriptura és severa sobre el particular.

«En efecte, els qui han estat il·luminats una vegada i han gustat el do celestial, han participat en el do de l'Esperit Sant, han gustat la bona paraula de Déu i els prodigis del món futur, i després han caigut, és impossible de renovar-los una altra vegada i dur-los a convertir-se, ja que per part d'ells tornen a crucificar el Fill de Déu i l'exposen públicament a la ignomínia. Perquè la terra que ha begut la pluja que sovint cau damunt d'ella, i produeix plantes útils a aquells qui la cultiven, té part en la benedicció de Déu; però la que lleva card i espines és reprovada i a punt de ser maleïda, i acabarà consumida pel foc. Però respecte a vosaltres, caríssims, tot i que parlem així, estem persuadits que us trobeu en uns disposicions millors i favorables a la salvació. Que Déu no és pas injust per a oblidar-se de la vostra feina i de la caritat que heu mostrat pel seu nom amb els serveis que heu prestat i presteu encara als sants» (He 6,4-10).

Pels qui mai no han tingut experiència de Jesús, la crida pot arribar en qualsevol moment, a qualsevol tombant.

Pels qui intentem peregrinar en la fe i l'amor, ens queda la passió de l'Evangeli i l'esperança contra tota esperança en el Pare que ens coneix i ens estima en Jesús el seu Fill, el Redemptor de tot home per l'eternitat.

Ferran Guillén, és escolapi

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefine Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Miquel Àngel Codina; Rosa Collé; Guillem Farré; Francesc Gamissans; Núria Giral; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Tomàs Puní; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Gaba-llé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA;

Norbert Miracle, TORREDEMBARRA; Joaquim Blarich, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA I SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper i Aledo. Compaginació: Carlos Aguado.

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggari 5-7, Telèfon: 490 59 88, Fax 490 20 35 - 08014 BARCELONA.

Impressora: Publiagraf, S. A. L. Passage Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 19.604 Ptes. □ Amèrica: 24.804 Ptes. □ Àfrica: 24.804 Ptes.

□ Àsia: 35.724 Ptes. i Oceania: 35.724 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Juglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard MP Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar

Vilarrubies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i

mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Diffusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP



◆ ¿Tenir o criar el fill?

Sr. Director:

Referint-nos a les mares que es neguen a avortar, considero molt poc encertada la frase en to d'equivalència dient que volen «tenir i guardar el seu fill».

Aquest «guardar», ¿no sona a tractar el nadó com a una cosa? ¿Encara que sigui tinguda com una cosa tan preciosa com es vulgui, una gran joia i de gran preu, per exemple?

L'expressió amb la paraula encertada em sembla que seria «que volen tenir i criar el seu fill».

El mot *criar* no sols inclou alletar, rentar-lo, donar-li l'afecte de mare en relació al desenvolupament fisiològic, sinó també educar, propiciar el creixement personal-espiritual i, al mateix temps, explícita el fet de no sols «tenir-lo», és a dir, de parir-lo, sinó de fer-ho amb la intenció de quedar-se'l, com sembla que exclusivament vol significar el «guardar» de la frase que comento.

DANIEL RIBÉ
Tortosa



◆ Cal oferir acolliment

Sr. Director:

En el nostre entorn, hi ha necessitats, tots ho sabem! En el cas d'avui, voldria concretar-lo en la porta d'aquell necessitat que et truca a la porta o veus pels carrers, i et diu que no ha menjat, que aquella nit ja ha dormit al ras, que va brut i fa pudor i voldria rentar-se, que ve d'allà i no troba feina... Nosaltres, davant de tot això ens sentim petits, però voldriem no fer alguna cosa, sinó tot el que calgui per trobar una solució que pugui estar «a la nostra mà».

¿Què es el que pot estar «a la nostra mà»? Un desconegut, a casa no és prudent deixar-lo entrar, és lògic. Però no podem deixar-lo amb una excusa a la boca i al carrer..., Jesús vol un interès, no una excusa!

Cal posar en marxa un interès col·lectiu, que sostingut pel personal, doni un caliu d'amor i acolliment a aquell que ha trucat a la porta.

Aquí, a la nostra ciutat o poble, hi ha diferents necessitats, indigents, marginats i transeünts que vénen esperant una resposta, potser un simple dinar o un sopar, una dutxa i un lavabo, i per què no, un llit tan sols per una nit.

Cal estudiar el fet àmpliament i en profunditat, amb resolucions concretes d'inspiració cristiana. És una actual petita urgència, que coneixent-ne l'existència, ens interpel·la vers «una» actitud.

Després, no defugir el problema, ans al contrari. Per la situació socio-econòmica que estem vivint, ¿no seria un sant orgull per a nosaltres, comunitat, el poder oferir un acolliment?

J.M. BALAVERDA
Vallès Occidental



◆ ¿Catalanitzar o evangelitzar?

Sr. Director:

Vagi per endavant l'advertència de refús en el meu si particular d'aquelles actuacions per part de membres o sectors de l'Església que aprofiten la seva condició i posició orientadora, per dirigir-la primordialment a «catalanitzar» els qui no ho són amb més entusiasme que a «evangelitzar» en la llengua que sigui.

I, tot i amb aquest criteri, vull dir que em sento del tot d'acord i opino que va obrar

conseqüentment —encara que ho lamento— la persona que, ahir m'explicava que aquest any en la declaració de la renda no ha posat la consabuda creueta en favor de l'Església. ¿Per què? Doncs per les evasives amb què va respondre la Conferència Episcopal i la feblesa de l'episcopat català, davant els atacs de la COPE al nostre idioma. «Ben cert —opina aquesta persona— que si els atacs haguessin anat a favor de l'avortament o del divorci, la veu de la Jerarquia s'hauria fet sentir en un altre to». I com que l'únic mitjà que tenia per manifestar la seva disconformitat era la creueta, no la posava. Tal com ho deia sembla tenir raó.

Però jo penso que també hi ha un altre mitjà de demostrar aquesta decepció sense agredir la ja difícil economia, i és fent públic el parer que si és vol assolir un ideal, tot i sent just, és des dels alts nivells d'influència (la ràdio i la TV) o de representativitat (jerarquia) més que fent-se l'heroi a peu pla, imposant quelcom —els catalans sempre ens lamentem, i no vull dir pas que sense raó, de les imposicions— a la pobra gent que ha hagut de deixar la seva terra per procurar-se una vida més digna.

MONTSERRAT TORRENT
Esplugues de Llobregat



◆ Els límits de les diòcesis

Sr. Director:

El territori del nostre poble, és el de tot el nostre domini lingüístic, ja que allà on comença una llengua, comença un poble, i allà on acaba, acaba un poble.

Els aragonesos, al·legant costums jurídics, aconseguiren agregar-se trossos de Catalunya. En referència a això, Ferran

Soldevila ha deixat escrit: «Avui, no és el criteri jurídic, sinó el lingüístic el que regeix per a dictaminar els límits d'una entitat col·lectiva territorial. I, d'acord amb aquest criteri, el límit ponentí de Catalunya hauria d'ésser el Cinca». Després els francesos barallant-se amb Espanya, aconseguiren anexionar-se un bon tros de Catalunya.

Tot el territori del nostre poble, exceptuant, potser, el bisbat de Perpinyà, podria i hauria d'ésser dividit en províncies eclesiàstiques i diòcesis territorialment unilingües, ja que les plurilingües solen generar conflictes lingüístics. Una altra cosa és que s'atengui pastoralment els immigrants en les seves llengües, quan calgui fer-ho.

Actualment totes les diòcesis valencianes són bilingües, però no fa gaires anys, la diòcesi de Sagorba era totalment en llengua castellana, i el límit ponentí de la diòcesi de Tortosa dins el País Valencià era ensem límit diocesà i límit lingüístic. Era una divisió ben feta, però es destruí el que era bo, per complaure el dictador.

Crec que cal urgentment que les parròquies de llengua castellana del bisbat de Lleida passin a formar part de diòcesis aragoneses, i també els sacerdots oriünds d'elles. Cal, també, que les parròquies de la Franja de Ponent que són de llengua catalana, siguin ateses per sacerdots que els atenguin en la llengua pròpia i no en una altra.

Per damunt de tot, el que cal és que es faci el que decretà el Concili Vaticà II: «*Sobre els límits de les diòcesis, mana el sagrat Concili que, quan ho reclami el bé de les ànimes, se'n faci amb prudència una revisió encertada com més aviat millor*».

Per tant, tot canvi de límits diocesans ha de dur-se a terme en bé de les ànimes, i no per conveniències dels qui siguin.

MANUEL SURINYACH I GONZÁLEZ
Premià de Mar

RETALLS

Avvenire (6-VIII-1994)

Homilia pronunciada en la Missa exequial per Giovanni Spadolini

Ha treballat per la veritat

1. «Llavors el Senyor va interpel·lar Job des del mig de la tempesta i va dir: Qui és aquest que enfosqueix els meus plans amb paraules d'ignorant? Vinga! Prepara't com un home, que jo et preguntaré i tu m'Instruiràs!» (Job 38, 1-3).

Hi ha una aproximació de Déu per dialogar amb l'home mitjançant la reflexió sobre com està estructurat l'univers.

Es més, hi ha una invitació de Déu a l'home perquè aquest deposi la temença, es comporti com un adult (Vinga! Prepara't com un home) i s'acari amb els grans interrogants del món: «Jo et preguntaré —diu Jahvè— i tu m'Instruiràs!». No és únicament un reclam de Déu al home per tal que aquest reconegui el poder diví que el domina («On eres tu quan jo posava els fonaments de la terra?» (v. 4)... Al llarg dels teus anys, has manat mai que el dia s'alci? ¿Has ordenat mai a l'aurora que agafi la terra per les puntes i n'espolsi els malvats?» (v. 12-13).

Hi ha també encoratjar l'home perquè «posseeixi la intel·ligència», i el límit implícit en el reconeixement del poder de Déu que transcendeix les forces de l'home ja que la seva finalitat és el bé de la humanitat: l'albada, que fa fugir la nit, expulsa els malvats del mapa del món, i «llavors la llum dels malvats s'apaga i el braç prepotent es trenca» (v. 15).

Llavors es veu que la investigació sobre el cosmos no pot menar a una reflexió sobre les vicissituds humanes, i ambdues són una premissa necessària per al diàleg de l'home amb Déu: «Vinga! Prepara't com un home, que jo et preguntaré i tu m'Instruiràs!» (v. 3). Si això és veritat per a tots els camps de la investigació humana, ho és particularment per a l'activitat de l'historiador: Acumular, anar darrera els esdeveniments i les vicissituds de l'home en el seu hàbitat natural i en les eleccions de la seva llibertat, posen a l'estudiós de la història contínues preguntes de sentit, que oprimeixen pel seu esdevenir complex i convuls, sobretot en certs moments en què l'embull dels fets i dels esdeveniments es fa més urgent en el seu misteri. «El Senyor va interpel·lar Job des del mig de la tempesta», i són precisament les tempestes que sol·liciten i exigeixen aquesta recerca de l'historiador, per entendre, per

copsar el sentit que hi ha sota les coses.

Una recerca laica, d'home que raona, una recerca que Déu posa com a tasca de l'home: «Jo et preguntaré i tu m'Instruiràs». «Instruir Déu», ¿quina cosa hi ha que sigui més laica?

2. Pilat i Jesús (Jo 18, 23-24).

Un moment únic en la passió del Crist; Jesús davant el poder polític, declarat legítim: «No tindries cap poder sobre mi, si no l'haguessis rebut de dalt» (Jo 19, 11). Pilat que convoca un altre cop encara Jesús per conèixer-lo millor, per penetrar la realitat d'aquest misteriós Messies. Ja a les preguntes que posa el procurador romà de Judea a Jesús hi ha implícita l'espera d'una resposta positiva. «¿Tu ets el rei dels jueus?» «Per tant, tu ets rei?» (Jo 18, 33 i 37).

Jesús posa en evidència la relativitat de les fonts: «¿Surt de tu, això que em preguntes, obé d'altres t'ho han dit de mi?» (Jo 18, 34).

Però no rebutja la pregunta, l'accepta i de seguida la transcendeix: «ha meva reialesa no és d'aquest món» (Jo 18, 36). Una resposta que transcendeix immediatament el camp del poder i d'investigació de Pilat, però no per rebutjar-los. Si el meu regne no és d'aquí baix, i per tant et correspon com a procurador de la gran i de la poderosa Roma, potser existeix

quelcom que com a home t'interessa molt més. Escolta, jutja: «Jo he nascut i he vingut al món per donar testimoni de la veritat. Tots els qui són de la veritat, escolten la meua veu» (Jo 18, 37).

«Omnis qui est ex veritate audiet vocem meam», diu la versió de la Vulgata llatina. «Qui est ex veritate». Algú potser recordarà encara allò que deia Bernardino Varisco de la càtedra de filosofia de Sapienza: ésser «ex veritate» és la més gran, l'única noblesa de l'home. Giovanni Spadolini ha mostrat trobar-se entre aquells «qui sunt ex veritate».

La seva vida, el seu compromís civil, deixen com a herència als italians la invitació a ser «ex veritate». Només la veritat pot oferir l'autèntica base sòlida per a la unió de la qual la Pàtria té especialment necessitat.

No importa, de fet, que algú motiví el seu propi escepticisme amb la rèplica dirigida per Pilat a Jesús: «I què és la veritat?» (Jo 18, 38). Sobretot perquè Pilat ja ha descobert almenys una part de la veritat: «Després de dir això, Pilat va sortir altra vegada a fora, on eren els jueus, i els digué: Jo no trobo res per a poder-lo inculpar» (Jo 18, 38).

Importa, més encara, el silenci de Crist. Jesús no explica a Pilat què és la veritat. Deixa que la cerqui, que sigui atret per ella, que es comprometi per la veritat.

El silenci de Jesús. Hi ha un joc de

represes, en el col·loqui entre Jesús i Pilat, que obre a l'home horitzons de vida i de llibertat: un horitzó de suspensió: «¿Què és la veritat?» ¿De quina manera es posicionarà l'home per cercar la veritat?; un horitzó de respecte: l'espera no és estèril, no és renúncia perquè Crist vol precisament que cada home sigui respectat en el seu misteri de decisió interior; un horitzó d'esperança, perquè Jesús assevera: «conexereu la veritat, i la veritat us farà lliures» (Jo 8, 32).

Déu-veritat es dona gratuïtament, entrant en el cor de cada home. Però ningú de nosaltres no pot dir de quina manera aquella veritat és posseïda per cadascun que trobem, encara que visqui al nostre costat. És un secret de Déu, que ningú no pot pretendre investigar, ni per signar-lo, ni per excloure'l.

«Estimats, ara som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat allò que serem» (1Jo 3, 2). Hi ha com una progressió desconeguda, fruit del misteriós treball de l'Esperit dins el cor de cada home, entre aquest ser d'origen i revelar-se aquest esdevenir.

Preguem perquè aquesta revelació s'acompleixi per a ell, per a Giovanni Spadolini, en la comunió de Déu.

■ **Achille Silvestrini**
Cardenal de la Cúria Romana

Posició de la Santa Seu davant la Conferència del Caire

No a la cultura de la mort

El portaveu del Vaticà, Joaquín Navarro Valls, explicà als mitjans informatius la postura de la Santa Seu en la batalla contra la «cultura de la mort», que s'esdevindrà al Caire durant el desenvolupament de la Conferència Mundial sobre Població i Desenvolupament, a partir del 5 de setembre.

Els punts més controvertits del document preliminar, de 84 pàgines, aprovat a Nova York en la reunió preparatòria del 22 d'abril passat, són els que fan referència a l'avortament generalitzat com a control de natalitat i a la seva inclusió entre les prestacions de l'assistència sanitària, a les relacions homosexuals, i a l'accés al sexe lliure i a l'avortament per part dels adolescents, sense que els calgui ni tan sols l'aprovació dels pares.

Atenció de la Santa Seu

La Santa Seu presta una atenció contínua a l'anàlisi del desenvolupament demogràfic, i ofereix iniciatives adequades, assegura Navarro Valls, ja que està interessada que hi hagi un consens sobre el benestar de la família humana.

Considera, per tant, inacceptable la visió sectorial i ideologitzada d'aquelles estratègies demogràfiques que no prenen en

consideració el desenvolupament moral i material de la societat, així com la dignitat de la dona i els drets dels pares respecte als fills.

Dignitat i valor inalienables

Les veritats fonamentals, les que són independents de l'edat, del sexe, de la religió i la nacionalitat, són les que invoca el Vaticà per explicar que cada persona posseeix una dignitat i un valor inalienables, des de la concepció fins al moment de la mort natural.

Per acudir a la Conferència del Caire, el Vaticà compta amb el suport de països de l'Amèrica



Cal abandonar la tesi sobre la superpoblació del món i centrar els esforços a promoure la sanitat i l'educació als països més pobres

Indonèsia. Aquestes postures, però, no estan totes confirmades.

va», hi figuren la regulació de la fecunditat mitjançant l'avortament.

Es proposa en aquest capítol —afegí el portaveu del Vaticà— l'accés de tots els individus de qualsevol edat (és a dir, els adolescents també) a tots els «serveis», entre els quals s'hi inclou l'avortament.

«Són tremendament ambigus aquests dos termes de 'salut reproductiva' i 'salut sexual' —explicà Navarro Valls—, perquè el primer pot ser aplicat, per exemple, a l'activitat sexual no reproductiva —és a dir, pot incloure les relacions homosexuals—, o als mètodes segurs d'anticoncepció als quals té dret la dona. Automàticament, el concepte de 'salut reproductiva' adquireix el significat de 'avortament segur, eficaç, accessible i acceptable'. I que sigui 'accessible' vol dir que els governs haurien de finançar-lo».

Avortament per a adolescents

El document previ aprovat sol·licita als governs que pro-

veixin per a l'any 2015 l'assistència a persones de qualsevol edat que vulguin utilitzar el «servei» d'interrupció de l'embaràs, amb la qual cosa es permetria l'avortament de persones adolescents. El paràgraf següent parla de «confidència i reserva», que es tradueix en el fet d'eliminar el dret que els pares tenen a la informació sobre l'avortament que puguin practicar les seves filles adolescents.

Que els governs acceptin aquesta ambigüitat —opina el portaveu de la Santa Seu— és inacceptable no sols per raons ètiques, sinó també de serietat científica.

Una darrera precisió feta per

«Cada persona posseeix una dignitat i un valor inalienables, des de la concepció fins a la mort natural»

Navarro Valls fou que si bé el paràgraf 7.22 del document previ afirma que «en cap cas l'avortament s'hauria de promoure com un mètode de planificació familiar», aquesta recomanació encara es manté entre parèntesis, per l'oposició d'algunes nacions occidentals, la qual cosa vol dir que podria no ser aprovada al Caire.

En unes recents declaracions, la secretària general de la Conferència, la senyora Sadik, afirmà que «no proposem la legalització de l'avortament», però el portaveu de la Santa Seu assegura que «la lectura del document, si tenim en compte tot el que hem dit aquí, fa entendre una realitat ben diversa».

■ A.E.P.

Joan Pau II lloa el paper de la dona en la societat

«Cal promoure l'autèntica emancipació femenina»

Des de la residència de Castel Gandolfo, i davant una gernació de pelegrins de les més diverses nacionalitats, Joan Pau II ha reprès el tema de la família, i en especial el paper que té la dona en la societat.

Existeix una «difosa i equivoca cultura que exonera l'home de la seva responsabilitat, i que duu a considerar la dona com a objecte de plaer o com a simple instrument reproductiu», afirmà el Sant Pare. «Contra aquesta cultura opressiva, cal una legítima iniciativa per promoure l'autèntica emancipació femenina».

«No manquen els qui retreuen a l'Església que insisteixi massa sobre la missió familiar de la dona. En realitat no és pas així», continuà el Pontífex, remarcant tot seguit la importància del geni femení, i insistint que ha de ser superada tota mena de discriminació de la dona en tots els àmbits, però amb el respecte necessari a la feminitat, ja que un indegut anivellament de rols

empobriria la vida social i la dona mateixa.

Rebutjar l'aprofitament i la violència

També recordà el Papa que cal «rebutjar enèrgicament tantes formes d'aprofitament i de violència, que transformen la dona en mercaderia i que trepitgen la seva dignitat». Lloa, d'altra banda, tot allò que fa referència a la millora de la condició femenina existent en el document preparatori de la Conferència del Caire sobre Població i Desenvolupament.

Després de parlar sobre la missió materna de la dona, afegí que «a ella correspon un paper de primer ordre en la tutela de la vida humana des de la concepció», i recordà que la dona troba de vegades unes dificultats que molts cops enlairen aquest dret matern fins a l'heroisme.

■ S. Mora

L'ambigüitat de la «salut reproductiva»

Un altre dels punts de discòrdia entre el Vaticà i els organitzadors de la Conferència —remarcà Navarro Valls— es troba en l'ambigüitat de dos conceptes: «salut reproductiva» i «salut sexual».

Aquests conceptes es repeteixen més de cent vegades al document previ de la Conferència, i provenen de l'Organització Mundial de la Salut, tot i no estar aprovats formalment per aquesta. Entre els mètodes per promoure la «salut reproducti-

FILTRANT LA NOTÍCIA

Saint-Exupéry, autor de «El Petit Príncep»

El 31 de juliol passat es complia el 50 aniversari de la mort d'Antoine de Saint-Exupéry, l'autor de *El Petit Príncep*. L'escriptor francès va néixer a Lyon el 29 de juny de 1900 d'una família aristocràtica. Va estudiar al col·legi dels Germans Maristes de Friburg i més tard a l'Escola Naval de la mateixa ciutat. Morí tràgicament el 1944, quan pilotava un avió en missió de reconeixement sobre el sud de França.

La producció literària d'aquest enigmàtic autor és àmplia i densa. Entre les seves novel·les, cal esmentar *Vol de nit*, que obtingué el Premi Femina, *Terre des hommes*, que premià l'Acadèmia Francesa, *Pilote de guerre*, on descriu l'amor, no com una recerca de felicitat immediata, sinó com «una xarxa de vincles que fa arribar a ser». Amb tot, *El Petit Príncep* —traducció catalana l'any 1959—, il·lustrat per ell mateix amb dibuixos, ha immortalitzat a Saint-Exupéry. *El Petit Príncep* ha estat traduït a 65 idiomes. És un llibre de lectura fàcil, profund, imaginatiu, obert a moltes lectures.

Heus aquí un recull de pensaments de Saint-Exupéry:

—Allò que és essencial no són les coses, sinó el sentit de les coses.

—L'home no és més que un nus de relacions. Estimar no és mirar-se mutuament, sinó mirar junts en la mateixa direcció.

—Allò que fa bell el desert, és que oculta un pou en algun lloc.

Pel que fa a Déu i a la pregària religiosa, escriu: —Un Déu que es deixa tocar, ja no és Déu. Tampoc no ho és, si obeeix a l'oració. Per primera vegada vaig comprendre que la grandesa de la pregària està abans que tot en no tenir resposta, i en què no entri en aquest intercanvi la lletjó del comerç. I que l'aprenentatge de l'oració és l'aprenentatge del silenci. I que l'amor comença sols allà on ja no es pot esperar cap do.

Pel nostre escriptor, la muntanya no és un espai hostil d'anorreament, sinó de contemplació, de meditació i de recolliment, «el paratge més formós i més trist del món».

Saint-Exupéry va aprendre —ho diu ell— que, rera el rostre d'un infant que ens mira, «hi ha una altra expressió i una altra llum».

■ Francesc Gamissans

PROFESSOR d'anglès nadiu
llicenciat en idiomes, s'ofereix per a
classes particulars, individuals o
grup, i traduccions. Màximes
referències.
Tel. 448 36 88.



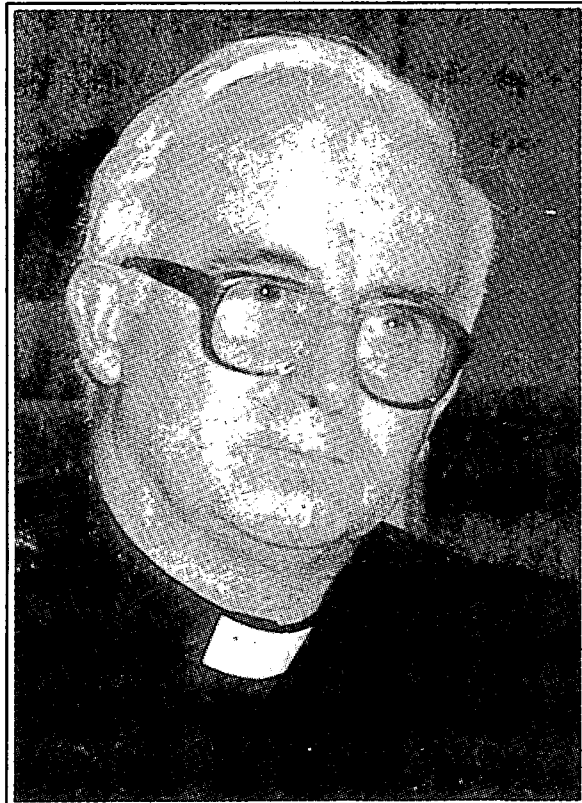
El Tribunal Constitucional considera legal aquesta mesura

Malestar a l'Església per l'esterilització de deficients

El bisbe d'Àvila, monsenyor Antonio Cañizares, ha deixat palesa la seva perplexitat i preocupació davant la sentència del Tribunal Constitucional que considera legal l'esterilització de deficients psíquics. En la seva carta pastoral, el prelat afirma que el tema és molt important i que s'ha donat un pas enrera en el reconeixement de la delicada problemàtica dels deficients.

Monsenyor Cañizares considera que la nostra societat relisca amb iniciatives d'aquesta mena «cap a posicions on la persona humana i la seva dignitat perdent rellevància com a criteri bàsic de tot ordenament social tant legal com ètic, i se'l substitueix per criteris de conveniència, de sensibilitat momentània, d'interessos econòmics o de benestar i comoditat».

«Tot fa pensar —afirma el prelat— que ens trobem davant una disposició —una més que ve a sumar-se a altres semblants—, embolcallada d'un fals progressisme que, per la via d'un positivisme jurídic, canvia els valors fonamentals en els quals s'ha establert fins ara la societat espanyola».



Monsenyor Cañizares afirma que s'ha donat un pas enrera en el reconeixement de la problemàtica dels deficients

El bisbe d'Àvila no vol encapçalar cap campanya contra el Tribunal Constitucional i afirma que acata la llei. Però, «acatar la llei i la sentència no significa que ens deixi satisfets, fins i tot, des del punt de vista jurídic. Ni la llei ni

la sentència clarifiquen les raons humanes i socials ni ofereixen els motius justificadors, des dels deficients; perquè, actualment, s'estableix aquesta nova disposició».

El més important, segons el

prelat avilès, és que tant la llei com la sentència «deixen en la indeterminació conceptes bàsics com "incapaç" o "greu deficiència psíquica". En la llei s'adverteix imprecisions, manca de garanties i llacunes jurídiques, que no han estat suficientment dissipades en la sentència, i que poden donar lloc a abusos i danys irreparables en la seva aplicació». El bisbe es fa ressò d'un dels vots particulars contra la llei, on s'adverteix del perill que el concepte de deficient

psíquic es manipuli i amplii.

A més a més, «no es veu com amb aquesta llei es respecta el dret que els deficients tenen a la seva integritat física, ja que es deixa aquest dret a disposició de terceres persones i introdueix un tracte discriminatori respecte a la resta de ciutadans, el dret dels quals a la integritat del seu cos no pot ser negat sense el seu consentiment».

■ S.M.

Francisco Javier Lozano, Nunci de Tanzània

MADRID.— El papa Joan Pau II ha nomenat Nunci apostòlic a Tanzània el sacerdot espanyol Francisco Javier Lozano Sebastián.

Monsenyor Lozano exercia des de fa deu anys la responsabilitat de dirigir la secció espanyola de la Secretaria d'Estat. És a dir, era l'home que dirigia la «política» eclesial per tots els països hispanoparlants, qui preparava i acompanyava el Papa en tots els seus desplaçaments als països Llatinoamericans i, no cal dir també, a Espanya i per qui passaven els nombrosos assumptes que controla la Secretaria d'Estat en les complexos relacions de les Esglésies locals amb Roma.

Monsenyor Lozano, a més a més de ser un eclesiàstic amb tots els requisits intel·lectuals i la preparació «tècnica» que

exigeix la «carrera» de diplomàtic vaticà —coneixement de llengües, do de conversa, habilitat, capacitat de secret, etc.—, posseïx altres dons menys comuns com ser un excel·lent tennista, un experimentat coneixedor dels més diversos països i un expert en fer nombroses amistats.

Monsenyor Lozano fa el número set dels espanyols que desenvolupen el càrrec de Nunci apostòlic, situant el nostre país al capdavant, després d'Itàlia, d'aquesta classificació particular i important.

Monsenyor Lozano, que ha rebut el títol d'arquebisbe de Peñafiel (va néixer a Villaverde de Iscar, província de Segòvia), fou consagrat bisbe el 25 de juliol, festa de Sant Jaume Apòstol, a la basílica vaticana pel Secretari d'Estat, cardenal Sodano. (A.P.)

Se celebrarà del 12 al 16 de setembre a Salamanca

X Congrés de l'Associació d'Arxivers de l'Església

MADRID.— Parròquia i arxiprestat als arxius de l'Església serà el tema d'estudi del X Congrés de l'Associació d'Arxivers de l'Església, que tindrà lloc del 12 al 16 de setembre a Salamanca.

Mons. Vilaplana i Rubio, a la sessió d'obertura

El president d'aquesta Associació, José María Bonet, presentarà aquest Congrés el dia 13. Intervindran en l'acte inaugural el

President de la Comissió Episcopal del Patrimoni Cultural de l'Església, Mons. Antonio Vilaplana Molina, i el bisbe de Salamanca, Mons. Mauro Rubio Repullés.

Aquest mateix dia tindran lloc les primeres ponències del Congrés, a càrrec del professor P. Antonio García, que parlarà sobre *Parròquies i arxiprestat: gènesi i desenvolupament*; de la professora Pilar Gay, que dissertarà sobre *Tipologia de les sèries arxivístiques parroquials: organigrama de l'arxiu parroquial*, i de Natividad de Diego, de l'Arxiu Històric Nacional, que analitzarà els *Fons parroquials en arxius no eclesiàstics*. Acabarà la jornada amb l'Assemblea de l'Associació.

Aplicació de noves tècniques

Els llibres parroquials, com a font per a la demografia i la genealogia, serà el tema de la

ponència que oferirà el dia 14 la professora Carmen Ansón. Després, el professor Alberto Cayetano dissertarà sobre *L'arxiu parroquial, com a font per a la història del patrimoni cultural de l'Església*. A la tarda el professor Santiago Petschen exposarà *L'Evolució de la legislació canònica i civil en relació als arxius parroquials*, i es farà una visita a Alba de Tormes, on l'arxiver catedralici de Salamanca, Jesús Sánchez, dissertarà sobre *La nova basílica Teresiana*.

Per al dia 15 s'han programat dues conferències *El clerat parroquial, a través dels arxius eclesiàstics*, i *Present i futur de l'arxiu parroquial. Aplicació de les noves tècniques informàtiques i altres suports*, a càrrec del professor Ángel Riesco y de José M. Bonet. A més a més s'ha organitzat una visita a les *Edats de l'home*. El congrés es clourà el divendres 16. (SIC)

PINZELLADES

Monedes falses

Diu Jesús a l'evangelí: «No judiqueu, i no sereu judicats. Perquè tal com judiqueu sereu judicats, i tal com mesureu sereu mesurats» (Mt 7,1-2).

Un vell sufi venia quincalla. Acceptava monedes falses, i quan mentien dient-li que ja li havien pagat, no rondinava, callava. En morir, va dir al Senyor: He acceptat monedes falses, i mai no he jutjat a aquestes persones. Crec que no sabien què feien. Senyor, a més a més, jo també sóc una moneda falsa. No em jutgis, si us plau. I el Senyor va replicar: ¿Com he de jutjar a qui no ha jutjat mai els altres?

■ Justo López Melús

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalscent. Poques places.

Tel. 427 44 53.

INTERNACIONAL

Monsenyor Dinh, nou arquebisbe d'Hanoi després de superar el veto comunista

Desglac en les relacions entre el Vaticà i Vietnam

Sembla ser que les relacions entre el règim comunista de Vietnam i la Santa Seu entren en una fase de desglac després del nomenament d'un nou arquebisbe per a Hanoi. La seu va romandre quatre anys vacant i continua pendent, encara, el relleu a l'antiga Saigon. El nou arquebisbe, monsenyor Pham Dinh Tung, que ja ha complert els 75 anys, va ser entronitzat a Hanoi.

L'edat del nou arquebisbe fa

pensar que es tracta d'una solució transitòria, ja que monsenyor Tung compta amb 75 anys. En realitat el Vaticà s'ha limitat a traslladar un bisbe de diòcesi, davant les dificultats que per a un nou nomenament li posava el règim marxista. Així, doncs, monsenyor Tung passa de la diòcesi de Bac Ninh —30 quilòmetres al nord-est d'Hanoi— a la principal seu del país.

El nou arquebisbe ha portat a

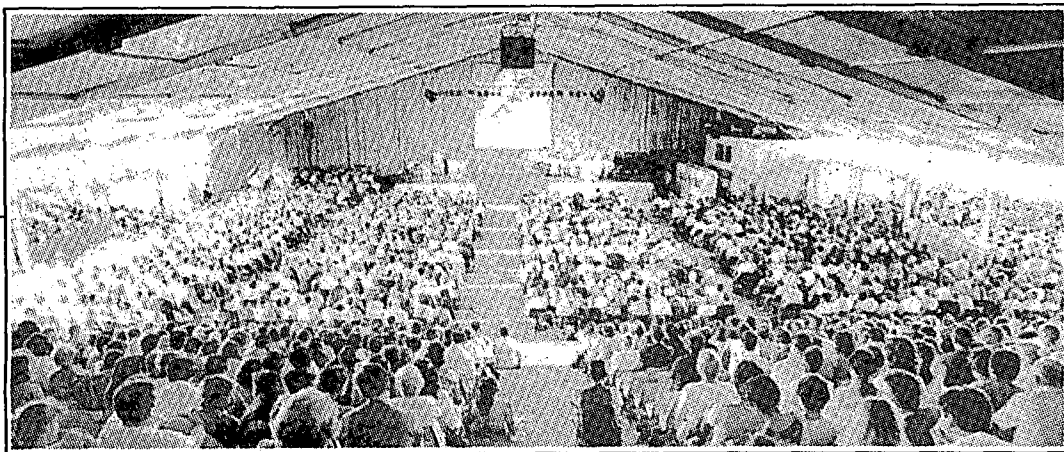
terme, abans de prendre possessió, un llarg període de pregàries i descans a Roma, on havia anat per ser-li transmesa personalment la decisió del Papa.

Amb aquest nomenament sembla que es produeix una certa millora de les relacions entre la Santa Seu i el govern vietnamita. Per aconseguir-ho, el Vaticà va haver de renunciar a posar a l'antiga Saigon el prelat que considerava més apte, monse-

nyor Nguyen Van Thuan —nebot de l'antic president de Vietnam del Sud, Ngo Dinh Diem—. Si bé el Vaticà sembla haver renunciat a posar al capdavant de la major comunitat catòlica —a Saigon hi ha més catòlics que a Hanoi— a monsenyor Van Thuan, continua pendent el nomenament del successor de l'actual arquebisbe, monsenyor Nguyen Van Binh, que és molt gran i està greument malalt.

Des del 1988, la qüestió del nomenament dels bisbes catòlics ha estat obstaculitzada pel règim comunista, ja que exigeixen el vist-i-plau de tot nomenament de bisbe o arquebisbe. Tot i que la pràctica religiosa s'ha alliberat, els catòlics —sis milions de fidels— continuen sent estretament vigilats pel govern.

A.F.P.



Trobada de la comunitat carismàtica d'Emmanuel

«Posar Déu en el centre de la vida»

En un indret tan escaient com Paray-le-Monial (Saône et Loire), ha tingut lloc la reunió anual que cada any celebra la comunitat carismàtica d'Emmanuel. Els qui hi participen destaquen que les trobades han esdevingut més sòbries i profundes. Enguany s'ha tractat el tema *Cristians en la societat*. En les sessions de treball no s'ha

demanat als assistents coses extraordinàries. S'ha insistit en la necessitat de posar Déu en el centre de la vida. També es va fer esment de la importància de l'oració, moment privilegiat de trobada amb Déu.

C.C.

El procés de beatificació de Pau VI

avança a poc a poc

El procés de beatificació del papa Pau VI (1963-78) iniciat per la Conferència Episcopal Italiana, avança a poc a poc.

Prop de 200 testimonis, 29 dels quals són cardenals, hauran de ser interrogats en el procediment per a la beatificació de Pau VI, segons ha declarat el pare jesuïta Paolo Molinari, postulant del procés. L'enquesta pel moment no ha superat el nivell local, dins de l'arxidiòcesi de Milà.

En el transcurs d'una missa celebrada amb motiu del 16 aniversari de la mort de Pau VI, el papa Joan Pau II homenatjà el magisteri i el testimoni de Pau VI. Ell va proclamar la veritat de l'Evangeli, «sense recórrer al compromís», subratllà, Joan Pau II.

Els processos de beatificació dels papes Pius XII (1939-58) i Joan XXIII (1958-63) són també en curs. Ambdós s'iniciaren el desembre del 1974. (APIC)

El cardenal Quarracino, contra l'enviament de tropes argentines a Haití

El cardenal Antonio Quarracino, arquebisbe de Buenos Aires i primat de l'Església a l'Argentina, s'ha pronunciat contra la participació d'un cos militar del seu país en una possible intervenció contra Haití. Quarracino ha sol·licitat

als diputats del parlament que votin en contra d'aquest requeriment.

Haití és un dels països més pobres del món. «¿Què pot guanyar Estats Units amb una intervenció d'aquest tipus?», es preguntava el cardenal. (APIC)

Els viatges del Sant Pare

i del Patriarca a Bòsnia

El patriarca Pavle, cap de l'Església ortodoxa sèrbia ha visitat Pale, feu dels serbis de Bòsnia. Aquest viatge ha molestat el president de la República Federal de Iugoslàvia, Slobodan Milosevic, que l'ha interpretat com un suport als serbis de Bòsnia poc després que ell els desautoritzés. Per altra banda, aquesta visita ha estat molt ben rebuda per Radovan Karadzic, líder dels serbis de Bòsnia.

L'Església ortodoxa confia establir vies de diàleg entre els germans enfrontats. Missió difícil, ja que Milosevic està considerat pel clergat ortodox com un traïdor a la causa nacionalista. El punt de vista dels bisbes ortodoxos és aquest: «L'Església no fa cap distinció entre els serbis d'aquí i els de l'altra costat de la Drina (Bòsnia). Són els polítics els qui els separen».

Pel que fa a la visita del Sant Pare a Sarajevo, s'ha confirmat que tindrà lloc el dia 8 de setembre després d'obtenir el vist-i-plau de les parts en conflicte. En un comunicat fet públic per l'oficina de premsa del Vaticà, s'afirma que aquest viatge respon a un desig del Pontífex per subratllar la urgència d'arribar a una pau justa als Balcans i també per manifestar la seva solidaritat envers les poblacions que pateixen a causa de la guerra. El Vaticà ha informat també que el Sant Pare volia anar a Belgrad, però que de moment no ha estat possible.

C.C.

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU



AL TERCER MÓN, prop de 89.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Aquest any, **els nostres donatius van dirigits especialment a cinc Seminaris majors:**

- «Sant Josep» - Ikot Ekpene (Nigèria) - 580 alumnes.
- «Interdiocesà» - Taegu (Corea del Sud) - 268 alumnes.
- «Sant Pau» - Tabora (Tanzània) - 215 alumnes.
- «Sant Antoni» - de São Luis do Maranhao (Brasil) - 73 alumnes.
- «Sant Francesc de Sales» - Huaraz (Perú) - 64 alumnes.

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Bisbe, 5

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep

17004 Girona
C/. Albareda, 15

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

25280 Solsona
Bisbat

43500 Tortosa
Bisbat



TORTOSA

Entrevista amb Mn. Ramon Font i Peig, rector de la vila de Batea

«La celebració ha esdevingut una mena de missió»



Mn. Ramon Font i Peig, rector de la vila de Batea

BATEA (TERRA ALTA).— Mn. Ramon Font i Peig, rector de la vila de Batea des de fa quatre anys i mig, ha viscut intensament la preparació i la celebració d'aquest tercer centenari de la construcció de la capella de la Mare de Déu del Portal.

Aquest mossén ha fet de nova planta la rectoria i casal parroquial, ha restaurat la teulada i l'ornamentació interior del temple barroc de la segona meitat del segle XVIII, i ha pintat la capella del Portal. En tres anys i escaig es porten gastats 40 milions de pessetes en obres de restauració. Avui «reposa una mica» i està disposat a contestar les nostres preguntes.

—Mn. Ramon Font, ¿Quins són els trets principals de la commemoració del III centenari de la capella de la Mare de Déu del Portal?

—En la Vetlla Pasqual d'enguany anunciarem l'obertura de la celebració del III centenari de la capella, i en aquest anunci ja vam manifestar el desig de dedicar uns dies a honorar la nostra patrona, la Mare de Déu del Portal. Bàsicament, han estat tres dies de festa dedicats a la Mare de Déu, precedits per un Novenari, del 14 al 22 de juliol, predicat per sacerdots fills del poble, o vinculats a Batea. El divendres 22 de juliol, després de la novena, tingué lloc la processó de torxes amb la Mare de Déu pels carrers del poble —amb una durada de dues hores i mitja—, presidida pel nostre bisbe Lluís Martínez i Sistach. Després, una ofrena floral a la Mare de Déu, a l'arribada al temple, per una persona de cada carrer del poble. La Santa Missa fou concelebrada i presidida pel nostre bisbe Lluís, amb la participació de la Coral Parroquial Sant Miquel de Batea. Tot seguit, una vetlla de pregària per a joves de la localitat, per continuar amb torns de vetlla continua de nit i dia, fins el diumenge 24 de juliol a les 10 de la nit, en què després de la Missa presidida pel Sr. Bisbe tornem la nostra patrona a la seva capella del Portal un cop ha recorregut en processó amb torxes els altres carrers del poble durant unes dues hores aproximadament.

—¿Quan comencen els preparatius de la processó?

—Veníem preparant aquesta festa des del Nadal de l'any passat. Són vint-i-dues famílies que, de manera rotatòria, s'ocupen de la capella durant tot un mes cadascuna d'elles. Aquestes famílies han estat el motor i l'ànima de la festa, els responsables de l'organització de tots els actes. Hem reunit quatre vegades a representants de tots els carrers del poble i aquests, juntament amb els majors, s'han encarregat de l'ofrena floral, han engalanat els carrers amb catifes de flors i símbols marians, han escollit les persones de cada carrer de la localitat que havien de portar la Mare de Déu, ... ha estat certament una participació i col·laboració de tot el poble. Com a record d'aquesta commemoració volem crear, en una de les dependències de l'església, un museu d'objectes religiosos així com un reportatge gràfic pel que fa a les festes i les obres realitzades a la

parroquia durant aquests darrers anys. També tenim el projecte de dur a terme una publicació històrica que recordi tots aquests actes.

—¿Quin és l'objectiu que us proposàveu i que heu vist fet realitat?

—La capella del Portal ha estat i és el centre espiritual de Batea. Situada al bell mig de la població, la visita diària a la Mare de Déu ha esdevingut obligada per a molts beatans. També pels fills absents, quan arriben de nou al seu poble d'origen. Són moltes les gràcies i beneficis rebuts tant a nivell personal, familiar, com a nivell col·lectiu, de poble. Volíem celebrar uns dies d'acció de gràcies a la nostra patrona i ho hem aconseguit.

—¿La gran participació dels beatans ha estat clau per al bon desenvolupament de les festes?

—La devoció a la Mare de Déu forma part de la nostra història, de les nostres arrels, per això preteníem revifar el nostre amor de fills de forma col·lectiva, com a poble. I veritablement la celebració ha esdevingut una mena de «Missió popular» per a tots, especialment per als més *allunyats*. La participació en cadascuna de les dues processons ha estat la participació de tots els beatans: joves, adults, grans, petits, tots s'hi han sentit involucrats. També voldria destacar la presència continuada de gent, nit i dia, en torns de vetlla de pregària a Maria: xiquets, joves, vells, famílies senceres, parelles joves amb els seus nadons, etc.

—El novenari ha estat una cita diària convocada per la Mare, ¿però els temes i els predicadors han estat també una important font de convocatòria?

—La participació en el Novenari ja fou nombrosa, amb unes 250 persones diàries per terme mitjà, i això que la gent preparava l'engalanament dels carrers, però van prendre consciència que era la Mare qui convocava i no podíem faltar a la seva cita. Els temes, i sobretot els predicadors, ajudaren en gran manera a la conscienciació d'una gent ja sensibilitzada. Després de cada tema de reflexió, espontàniament, la gent aplaudia tots els predicadors, la qual cosa vol dir que tots varen sintonitzar amb la gent i la seva devoció mariana. Això dóna un caliu intens que augmentava a mesura que s'apropava la gran Festa.

—¿Quin és el seu parer personal sobre la celebració d'aquestes festes o triduum?

—Sobretot, voldria destacar el fet que tothom s'ha sentit protagonista. No ha estat un grup, ha estat tot un poble. Un detall: tothom volia portar la Mare de Déu pel seu carrer, participar en l'ofrena floral, etc. La majoria dels carrers van fer-ho a sort. Ha estat una implicació de tots: joves, infants, vells, ... També vull remarcar la resposta de la gent en acompanyar nit i dia a la Mare de Déu durant la seva estada a l'església parroquial. Foren tres dies en què els rellotges «es van parar», no contava el temps, tan sols contava la Mare del Nostre Salvador.

—¿Què diu el poble al respecte?

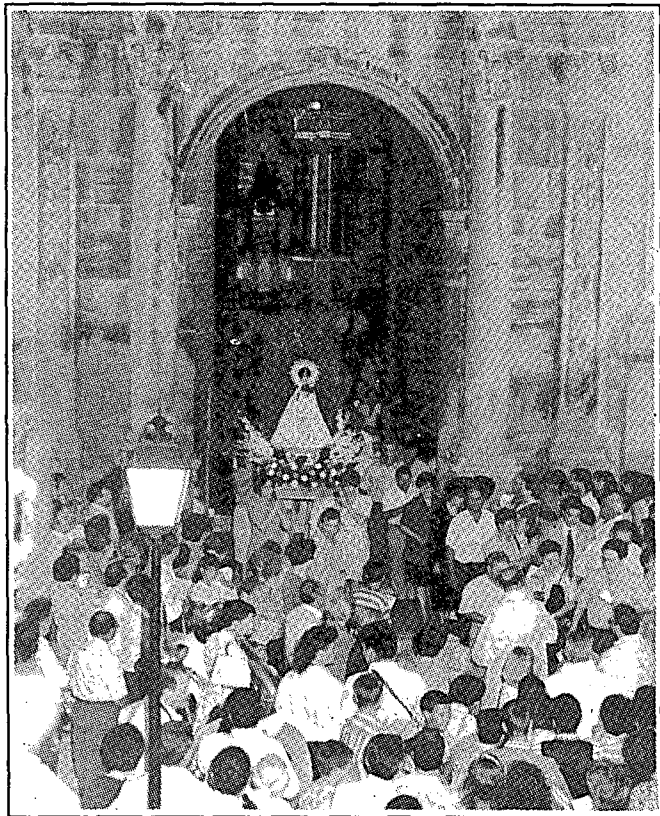
—Se sent content perquè tothom s'ha sentit artífex de la festa. Tothom s'ha sentit protagonista. «Una festa que no s'havia vist mai... i que ja no la tornarem a veure», deien alguns. Han descobert que la devoció a Maria no era un fet individual, aïllat, personal de cadascú, sinó un sentiment col·lectiu, que s'ha manifestat i experi-

mentat amb motiu d'aquestes festes.

—Mn. Font, ¿voldria afegir quelcom més per als nostres lectors?

—Sí. La religiositat popular forma part de la nostra identitat humana. Hi és i la tenim aquí. Cal valorar-la i motivar-la en el nostre món rural, ja que té una gran connexió amb les nostres arrels. Una de les tasques urgents pastorals de l'església és sensibilitzar amb els valors que són presents en el poble i que sovint oblidem, és un mitjà per arribar als *allunyats*. Aquest és un primer pas que cal donar. Un segon pas és avançar vers una resposta de fe perquè les manifestacions religioses no es quedin en focs d'artifici.

■ J. Blanch i Bahima



La processó de la Mare de Déu del Portal a Batea



L'INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA

per testimoniar amb profunditat la fe, propagar-la i donar-la a conèixer

OFEREIX

A JOVES, HOMES I DONES, RELIGIOSOS I RELIGIOSES EL CONEIXEMENT DE LA TEOLOGIA CRISTIANA EN EL NOSTRE TEMPS I EN LA NOSTRA CULTURA

Un acurat programa formatiu destinat

- a TOTS ELS FIDELS interessats en aprofundir en la fe
- a la capacitació de catequistes, animadors de pastoral, grups d'oració, litúrgia i evangelització, responsables de grups de joves, universitaris
- als qui es preparen per a ensenyar Religió

CLASSES VESPERTINES DE DILLUNS A DIJOUS
TÍTOL DE DIPLOMAT EN TEOLOGIA

Curs 1994-95

DEMANEU INFORMACIÓ A SECRETARIA

Carrer de la Diputació, 231
(edifici del Seminari)
Tel. 454 19 63-Fax 323 73 73



A partir del 5 de setembre de dilluns a dijous, de 5 a 8 del vespre



LLEIDA

Memòria de Càritas Diocesana 1993

Tot seguit us presentem els diferents programes i actuacions que va dur a terme Càritas Diocesana de Lleida durant l'any 1993 i que enguany continua realitzant.

És bo conèixer aquelles realitats que, amb esforç i il·lusió, s'estan executant gràcies a un bon equip de treballadors, voluntaris, i a tota una munió de persones que col·laboren econòmicament per fer realitat molts projectes.

Servei d'acolliment

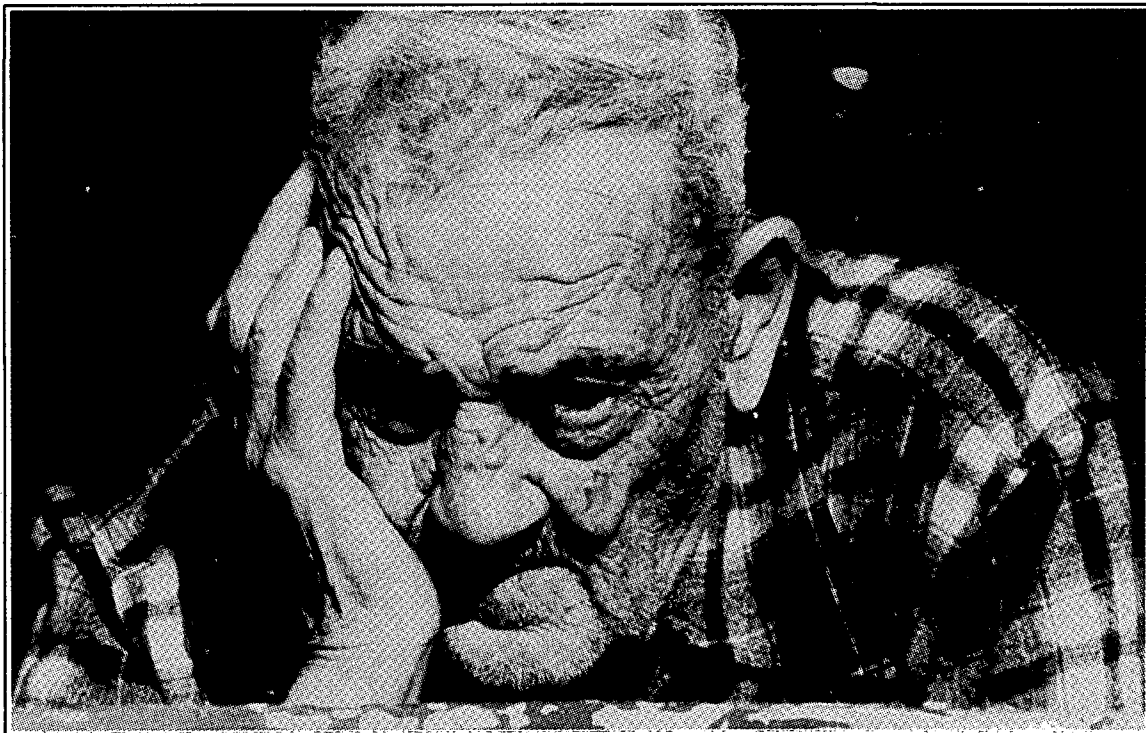
És un servei d'atenció directa, adreçat a tota la població de la diòcesi de Lleida. Una assistenta social ha dedicat la meitat de la seva jornada a atendre les famílies que han demanat ajut (atur, habitatge, alimentació, etc.) i assessorar i acompanyar-les, per tal que puguin sortir endavant.

Han estat 284 les famílies ateses, a 152 de les quals encara es continua fent un seguiment. Els diners invertits en aquest programa: 4.007.666 pessetes.

Atenció als toxicòmans

És l'atenció a les persones que tenen problemes amb tot tipus de drogues. Una assistenta social, que porta altres programes, va atendre les persones toxicòmanes i/o llurs famílies que van demanar ajut a Càritas Diocesana.

Vint-i-una persones foren ateses; vuit individus van iniciar el programa de desintoxicació al



Gairebé cent-cinquanta persones grans han estat ateses per Càritas Diocesana de Lleida l'any passat

Centre de solidaritat, sostingut per les Càritas catalanes; tres persones van rebre ajuts econòmics per anar a altres centres i deu foren les persones ateses puntualment (informació, orientació, etc.). Diners invertits: 4.337.961 pessetes.

Atenció als immigrants

Es tracta de l'acollida de les persones immigrants sense recursos de qualsevol mena que arriben i/o viuen a Lleida. Càritas Diocesana de Lleida ha ofert tres serveis. Són els següents:

a) *Servei d'acollida*. Una assistenta social ha atès personalment

aquestes persones i ha mirat d'ajudar-les en llurs necessitats més bàsiques (habitatge, salut, alimentació, etc.).

b) *Servei d'assessoria jurídica*. Un advocat i una estudiant de dret han atès voluntàriament cada dijous, de 8 a 10 del vespre, per tal d'ajudar als immigrants en la tramitació dels seus papers.

c) *Servei de classes de castellà i català*. Un llicenciat en filologia, contractat a mitja jornada, ha coordinat un grup de voluntaris que han ensenyat alguna de les dues llengües en classes personalitzades.

Les persones immigrants ateses en el Servei d'acollida han estat 350; en el Servei d'assessoria

jurídica, 50 i en el Servei de classes de castellà i català, 35. El nombre d'individus que han col·laborat voluntàriament en aquestes tasques ha estat de 27. Diners invertits en aquest programa: 6.223.298 pessetes.

Animació i desenvolupament de les Càritas parroquials

És l'intent d'animar i acompanyar els diferents grups de Càritas parroquials existents i d'impulsar-ne la creació en aquelles parròquies que no en tenen.

L'assistent social que porta el

programa de servei d'acolliment, també dedica part de la seva jornada a acompanyar, setmanalment o quinzenalment, els grups de Càritas parroquials.

Tretze han estat els grups de Càritas coordinats mensualment; cinc, els grups de Càritas assessorats; també cinc, les sessions i cursos de formació realitzats. Tres persones voluntàries hi han participat. Diners invertits en aquest programa: 902.000 pessetes.

Gent gran

És un programa que pretén acompanyar els avis de la ciutat amb dificultats, mitjançant persones voluntàries. I tot això coordinat amb la resta de Càritas de Catalunya, ja que és un programa comú a aquestes.

Una assistenta social contractada des de desembre del 1993 ha coordinat les persones voluntàries i ha visitat els avis atesos.

Les persones grans ateses han estat 146; les persones voluntàries implicades, 32 i les parròquies que hi han col·laborat, 18. Diners invertits en aquest programa: 502.000 pessetes.

Si voleu obtenir més informació de qualsevol dels seus programes i activitats, adreceu-vos a:

Càritas Diocesana de Lleida: Pl. Sant Josep, 2. Tel.: 26 87 06.

Departament de Migracions: Pl. Sant Josep, 3, 1r. Tel.: 27 40 98.

● C.C.

VIC

**Primera celebració
litúrgica ordinària per
la seva memòria**

Moià honora

el beat

Francesc X.

Ponsa i

Casallarch

MOIÀ.— El diumenge 24 de juliol, la parròquia de Santa Maria de Moià va fer memòria a l'Eucaristia del migdia del seu fill il·lustre, el beat Francesc Xavier Ponsa i Casallarch, màrtir de la caritat evangèlica durant la persecució religiosa dels anys 1936-1939 a casa nostra.

Era la primera vegada —com va assenyalar Mn. Donada, el rector de la parròquia— que es feia aquesta celebració litúrgica ordinària que la Santa Seu ha designat pel dia 23 de juliol de cada any, si bé enguany la festa es va traslladar al diumenge per donar-li una major solemnitat.

Presidí la celebració —acompanyat de mossèn Donada i d'altres sacerdots— Mn. Josep Farrés i Xandri, sacerdot del bisbat de Vic i avui germà de Sant Joan de Déu a l'Hospital General de Manresa. Hi assistiren el Provincial de l'Orde Hospitalari, el germà, les cunyades i altres familiars del beat moianès i una multitud de fidels que ompliren les amples naus del temple parroquial.

A l'homilia, Mn. Farrés va recordar la història i la dedicació de l'Orde Hospitalari d'acord



amb les directrius dels seu fundador, sant Joan de Déu. Així mateix, també rememorà les virtuts del beat Francesc Xavier, jove feijocista primer i germà hospitalari després, amb una total dedicació als malalts per amor a Déu i màrtir per la seva fe en el Crist i la seva caritat envers el proïsme desvalgut.

A l'hora de la veneració de la relíquia, es cantaren els goigs que s'havien estrenat amb ocasió de les festes de la beatificació (a Roma, el 25 d'octubre del 1992 i a Moià, el 15 de novembre del 1992) i que ens recorden el seu amor i solidaritat per les persones marginades:

«Mereix cànctics de lloança
l'amor teu als marginats:
Oh, Germà Francesc, a ultrança

fes-nos viure agermanats»

Hi ha el ferm propòsit de recordar aquests exemples de fe i d'heroisme cada any de tal manera que la veneració al beat moianès es faci tradició a la seva terra que el recorda i l'estima.

■ Lluís Badia i Torras



La reforma es fa per raons pastorals i d'eficàcia evangelitzadora

El bisbat de Girona tindrà quinze arxiprestats, nou menys que ara

El bisbe de Girona ha signat el decret de reforma dels arxiprestats de la diòcesi que passaran dels 24 que eren fins ara a només quinze. Aquesta reforma s'estava estudiant des de l'any 1987 amb aportacions de tipus tècnic a càrrec de dues geògrafes de la Universitat de Girona i de tipus pastoral en base a una enquesta feta entre els capellans, religiosos i laics afectats.

Segons un portaveu del bisbat la reforma té per objectiu aconseguir una major eficàcia pastoral en l'evangelització de tots els habitants, convertint l'arxiprestat en una unitat pastoral. Segons el mateix portaveu, a cada arxiprestat hi haurà un arxiprest que farà un acompanyament fraternal dels capellans i promourà i coordinarà la seva acció. En aquests últims dies ja s'han celebrat les eleccions per escollir els nous quinze arxiprestos.

La reforma representa alguns canvis importants respecte a la divisió dels arxiprestats vigents fins ara i així desapareixen els arxiprestats independents de Salt i Sarrià

de Ter ja que el primer es fusiona amb el de la ciutat de Girona i el segon es fusiona amb el dels Àngels. Igualment s'han fusionat els arxiprestats de la Bisbal i del Montgrí, i els d'Olot, el Mont i perifèria d'Olot amb un de sol que ara s'anomena de l'Alt Fluvià. Finalment altres arxiprestats canvien de nom com el de Cap de Begur que ara s'anomena de la Costa Brava-Centre i el del Llàmana que ara es diu del Ter-Llàmana.

L'última reforma dels arxiprestats del bisbat de Girona es va fer l'any 1970 essent-ne encara pastor el doctor Narcís Jubany. Llavors per raons també pastorals es va passar de només tretze arxiprestats a vint-i-quatre. El canvi actual s'explica perquè des d'aquella època fins avui ha variat notablement la situació demogràfica de la diòcesi ja que molts pobles de pagès han quedat pràcticament sense habitants mentre augmentaven notablement els de les ciutats com Girona, Figueres, Olot, Banyoles o Santa Coloma de Farners.

■ M. C.

De Girona a Lourdes, amb la comunitat de les benaurances

Una cinquantena de cristians de les comarques gironines van pelegrinar a Lourdes recentment. Convocats per la Mare de Déu —amb l'ajut humà dels grups de pregària de la Renovació en l'Esperit Sant— ens aplegàrem a Lourdes amb més de set mil persones vingudes d'arreu, amb un clar predomini de cristians de llengua francesa. La Comunitat de les Benaurances ens va acollir fraternalment i ens va fer el servei de la litúrgia i de la predicació, de l'escolta personal i de la intercessió, del bon ordre i del necessari discerniment.

Tres dies i mig que visquérem com una gràcia extraordinària de renovació en la fe i en l'experiència viva del Senyor Jesús, del do concret de Maria, mare de l'Església. Pastors i fidels, dels signes de la salvació que realitza Jesús: la guarició interior i, fins i tot, el do de la salut. Una experiència viva d'Església que viu pendent del seu Senyor en la celebració vivíssima de la Divina Litúrgia, de Laudes, Vespres, la Vetlla en la nit. I que rep amb audàcia la gràcia de la pregària contínua.

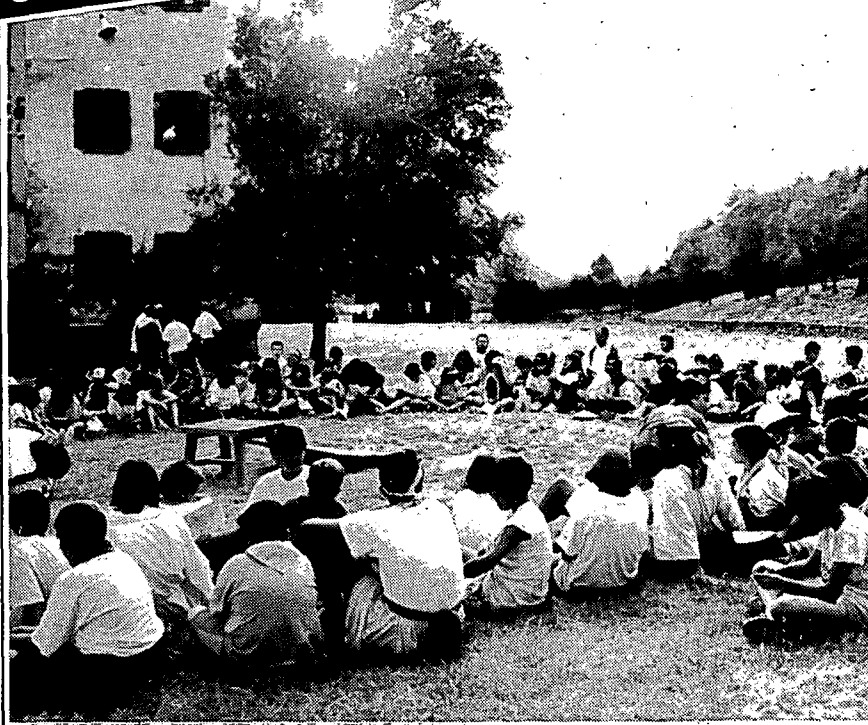
Els «carrefours» que ens vam permetre de connectar o aprofundir en qüestions urgents del nostre temps: la família i la vida; la pregària personal i en el grup; el *new age* i les sectes; el sentit del sofriment; la vida en l'esperit.

I en el cor, la gràcia de la presència de Maria que ens porta a una vivència salvadora de les realitats del cel. La gruta, el cor tocat per la Mare de Déu ben present... el misteri de la salvació.

Ens acompanyaren un sacerdot i un religiós de la comunitat claretinana de Girona. Regraciem els germans de les Benaurances pel servei evangèlic que ens feren. A l'abadia de St. Martí del canigó els podem trobar, ben a prop nostre. I a Girona, a Olot, a Anglès, a Amer, a Cassà... hi ha grups de pregària de la Renovació Carismàtica ben disposats a compartir fraternalment amb tots la vivència de Jesús el Senyor.

■ Matrimonio Freixa Escolihuela

GIRONA



El bisbat de Girona compta amb 20 agrupaments que acullen un total de 1.400 nois i noies

El bisbat compta amb 20

Agrupaments de Minyons

i Guies Sant Jordi

El bisbat de Girona compta actualment amb 20 Agrupaments de Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi que acullen un total de 1.400 nois i noies, dirigits per 300 caps. Les ciutats que tenen més agrupaments són les de Girona amb els de Sant Narcís, Vista Alegre, Pare Claret i Joan Pons; i Figueres amb els Agrupaments de Sant Pere i Xiprers al Vent. Després hi ha un Agrupament en les poblacions següents: el Palamosí, a Palamós; el Llevantí, a Sant Antoni de Calonge; les Gavarres, a la Bisbal; Sant Cugat, a Salt; Sant Nicolau, a Malgrat; Sant Martí, d'Arenys de Munt; Sant Miquel, d'Anglès; Puig d'Afrou, a la Cellera; Montpalau, a Pineda; Pinya de Rosa, a Blanes; Roca Guillerà, a Santa Coloma de Farners; i Nostra Senyora del Tura, a Olot. El primer agrupament va ser el Sant Narcís, de Girona, que es va fundar els anys cinquanta que va haver

d'agafar inicialment el nom d'Aspirantat d'Acció Catòlica perquè el règim franquista no admetia altres organitzacions juvenils que les del Frente de Juventudes o de l'Església. El primer consiliari va ser mossèn Eduard Puigbert, professor del seminari i entre els primers minyons hi havia nombrosos seminaristes.

Actualment el consiliari diocesà és mossèn Jordi Font, vicari de Calella de la Costa; els comissaris són Octavi Casellas i Assumpta Carreras; i l'administrador, Joan Oliver. Els agrupaments realitzen nombroses activitats durant l'any, però és a l'estiu quan organitzen aquelles que els són més pròpies com els campaments i rutes. Els llocs escollits per aquestes activitats es troben majoritàriament als Pirineus, i a la Garrotxa i Ripollès.

■ M. Caballé

TARRAGONA

Es commemoren els vuit-cents anys de la parròquia

Vilanova de Prades estrena els «Goigs de Sant Salvador»

VILANOVA DE PRADES.— El dia 6 d'agost, la Transfiguració del Senyor, patró de Vilanova de Prades, es cantaren per primera vegada els Goigs de Sant Salvador, lletra inspirada per Mn. Joan Roig, rector de la parròquia i música de Josep Miró, fill del poble.

Féu la presentació dels goigs, el Sr. Modest Montlleó enaltint aquest esdeveniment religiós-cultural, tot dient que els seus

avantpassats eren fills de Vilanova.

Els Goigs han estat editats per l'associació de Gogistes de Tarragona, entitat entusiasta que impulsa aquesta valuosa activitat religiosa-cultural. El Sr. Josep M. Llagostera assistí en representació dels Gogistes tarragonins.

Amb la presentació dels Goigs de Sant Salvador, Vilanova ha commemorat els 800 anys de la parròquia, que forma part del grup de poblacions del valiat de

Ciurana, que després de la morisma, el Papa Celestí III, amb Butlla del 29 de novembre de 1194 inclogué a l'arquebisbat de Tarragona.

Els actes foren presidits per representants de l'Ajuntament de Vilanova; el Sr. Antón Llor, president del Consell Comarcal de la Conca de Barberà i la pubilla de la Conca, Lluïsa Sans Veciana.

■ Lluís Noguer Pastó

Noces d'Or d'una religiosa

a Santa Coloma de Queralt

SANTA COLOMA DE QUERALT.— En la residència de la Mare de Déu del Carme, de Santa Coloma de Queralt, es varen celebrar recetment les Noces d'Or de la professió solemne de la Gna. Maria Murua, religiosa carmelita. Els actes que es desenvoluparen en la intimitat de la comunitat i amb l'assistència dels interns i d'altres persones, van tenir com a eix l'Eucaristia que va presidir el pare prior dels Carmelites de Tarragona, que va concelebrar amb el rector i amb el vicari de la parròquia de Santa Coloma i amb el capellà de la referida residència, Mn. Vicenç Morera.

● C.C.



«Premi 1993» a les Escoles

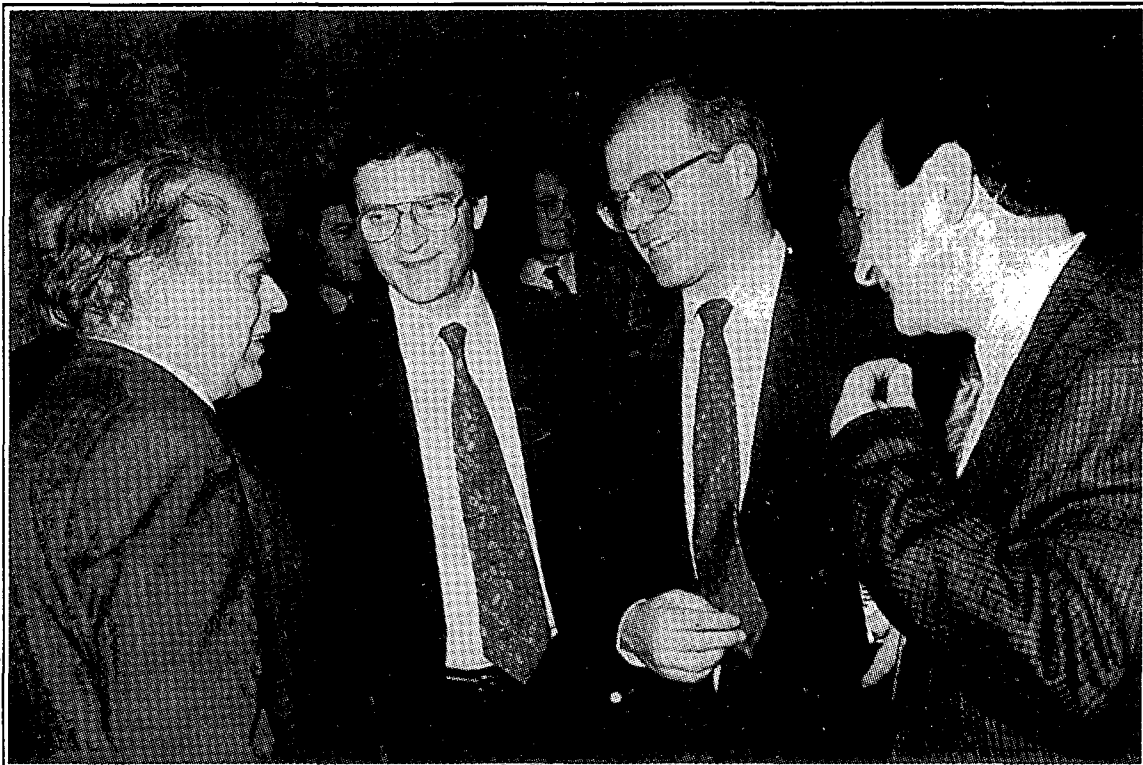
Professionals Salesianes de Sarrià

Les Escoles Professionals Salesianes de Sarrià han estat mereixedores del «Premi 1993 a les millors iniciatives empresarials» en virtut de la seva tradicional política de col·laboració amb les empreses catalanes en el camp de la formació professional.

Els mèrits del premi obtingut s'han basat en què l'Escola Salesiana sempre ha estat present a la realitat quotidiana del món del treball, fet que els ha merescut la fama de ser una escola que viu l'objectivitat laboral del moment i per haver posat una intensa atenció a dissenyar el perfil del tipus professional que necessiten actualment les empreses desitjoses d'un precís i constant progrés tècnic.

Transcrivim del *Butlletí Salesià* de juny d'enguany que 1.600 empreses catalanes s'han proveït de joves estudiants els quals han passat per les seves aules i tallers on han rebut una adequada formació professional.

Afegeix el *Butlletí* que l'any 1993 l'Escola impartí 49 cursos per a joves en atur, i un total de 782 alumnes practicaren durant 15.509 hores. Es donaren 52 cursos de reciclatge i perfeccionament a 571 alumnes, en un



El President de la Generalitat felicita el director pedagògic i els caps del departament d'electrònica

total de 1.693 hores, i altres 274 alumnes prengueren part en el total de 21 cursos programats.

I explica que el Departament d'Escola-Empresa Salesiana promou contactes amb fàbriques i tallers, i així mateix fomenta contractes laborals i està relacionat amb les bosses de treball en be-

nefici dels alumnes. També està present en fires industrials internacionals per estar al dia de les novetats tècniques, a fi de poder formar els seus alumnes d'acord a les necessitats del mercat.

El Jurat que concedí el Premi 1993 a les Escoles Professionals

Salesianes de Sarrià estava format pel conseller d'Economia i Finances de la Generalitat, M.ª Cià Alavedra; pel president de la Cambra de Comerç, Antoni Negre; pel degà del Col·legi d'Economistes, Andreu Morillas; pel president del Foment del Treball, Alfred, Molinas; pel presi-

dent del Cerdè d'Economia, Joan Molins; pel president de PIMEC (petita i mitjana empresa), Agustí Contijoch i per Antonio Franco, director de *El Periódico*.

El Premi fou entregat pel President de la Generalitat, M.H. Jordi Pujol, que tingué expressives paraules d'elogi a la labor que realitzen les Escoles Professionals Salesianes de Sarrià.

Felicitem el director del Centre, el director pedagògic, i tots els caps i equips dels diversos departaments; electrònica comercial, de comunicacions, escola-empresa tc. per l'entusiasme i per l'eficàcia aconseguits. És digne de lloança la seva col·laboració pedagògica en el resorgiment tècnic i empresarial de la indústria catalana, ajudant-la a superar l'ofec de la crisi. També val la pena de ressaltar el mèrit de proporcionar a la joventut estudiant una il·lusió professional i una formació que els permeti, en el demà, obrir horitzons tècnics i empresarials.

Heus ací un apostolat salesià molt del segle XX, beneït des del cel per Don Bosco, fundador i guia de la Congregació Salesiana.

■ Francesc A. Picas

URGELL

Nova Coral a la Pobla de Segur

LA POBLA DE SEGUR.— «Els Petits Cantaires del Pui» és la nova coral formada a la Pobla de Segur i que ja solemnitzava el culte parroquial i alegra les trobades populars.

La nova coral ha estat presentada al públic en el marc d'una celebració eucarística i l'han acompanyada els grups «Joves Veus» i «Coral Rocafort» de Sant Julià de Lòria. En l'acte de presentació cada coral ha interpretat cinc peces i, com a cloenda, els tres grups han cantat conjuntament una sardana. Els poblatans han aplaudit les

interpretacions musicals i, particularment els pares, han celebrat la participació dels seus fills en la nova coral.

«Els Petits Cantaires del Pui» està formada per infants de 7 a 14 anys, ha estat formada per iniciativa del prevere Agustí Romero, rector de la parròquia, que ha volgut així solemnitzar el culte i les festes populars i iniciar els joves en la formació musical.

■ A.M.

Voluntaris de Càritas ajudaran els avis desvalguts i sols

LA SEU D'URGELL.— Càritas Diocesana d'Urgell està a punt d'endegar un servei destinat als avis que viuen sols i que estan afectats de xacres importants. Uns equips de voluntaris, coordinats per Càritas Diocesana, atendran els avis en els propis domicilis, carrers i centres públics. El servei s'iniciarà amb 50 voluntaris que tindran cura de 150 avis.

El servei d'atenció i cura dels avis depèn de la Generalitat de Catalunya, que l'ha impulsat i el finançarà, però el gestionarà l'assistent social de Càritas Diocesana, Anna Domingo. El pressupost de la Generalitat de Catalunya

cobreix els honoraris i els desplaçaments de l'assistenta social.

El servei d'atenció als avis a les comarques del bisbat d'Urgell serà molt ben acceptat i hom el considera adequat particularment per l'alt nivell d'edat de la població rural, sobretot a la muntanya, i per la dispersió en diferents nuclis de població, allunyats i mal comunicats.

El fet que l'administració pública autonòmica hagi confiat la gestió del servei a Càritas Diocesana avala la confiança en aquest òrgan eclesial.

■ A.M.

Nous nomenaments a la diòcesi

LA SEU D'URGELL.— El bisbe Joan ha signat els següents nomenaments de preveres: Josep Grau, rector de les Escaldes-Engordany; Jaume Mayoral, vicari de les Escaldes-Engordany; Joan Pujol, rector de la Massana; Josep Eliut, vicari de Balaguer; Josep de Jesús Navas, vicari de Guissona.

Tres seminaristes realitzaran tasques d'iniciació pastoral a les parròquies següents: Ricard Barba, la Seu d'Urgell; Josep Uriel, Puigcerdà; Dídac Arévalo, la Pobla de Segur.

Tots els anteriors nomenaments ja són oficials, resten encara per confirmar o bé almenys no s'han publicat els nomenaments del vicari de Tremp i el del rector del Seminari. Ni tan sols existeixen rumors sobre la persona que serà nomenada cap de la delegació d'Acció Caritativa i Social.

■ Antoni Mirabet



BARCELONA



Mn. Miquel Albà
—a l'esquerra—
en una
celebració
parroquial,
presidida pel Dr.
Jubany, fa un
parell d'anys

L'arquebisbe, en el traspàs de Mn. Miquel Albà

«La transparència d'una mort que és per al Senyor»

BARCELONA.— «La transparència d'una mort que és per al Senyor i no per al no-res ens fa bé a tots». Amb aquesta frase va resumir l'arquebisbe Ricard M. Carles el dia del funeral el sentiment generalitzat davant el traspàs el passat dia 4 de juliol de mossèn Miquel Albà i Moncalp, rector de la parròquia de la Mare de Déu de Fàtima i ex-notari del Tribunal Eclesiàstic de Barcelona.

Mossèn Albà, de 67 anys, va patir una llarga i dolorosa malaltia que va suportar no solament amb resignació cristiana sinó amb veritable heroïtat, donant en tot moment a la comunitat parroquial un ferm testimoni de fe en el Senyor i d'acceptació del dolor. Una setmana abans de morir va demanar als feligresos la celebració d'una pregària per a ell, que ja veia, amb lucidesa i sense neguit, pròxim el moment del traspàs.

«Ja no puc més» van ser les seves últimes paraules, abans d'expirar sense violència, amb pau.

A la missa funeral del dia 6 van concelebrar 27 capellans de tota la diòcesi presidits pel bisbe auxiliar, Mons. Carles Soler Perdigo, i l'arquebisbe Ricard M. Carles. El Dr. Carles, de manera emocionada, va recordar la senzillesa, l'amor i la fe destilades, malgrat la situació, per mossèn Miquel Albà en les últimes setmanes de la seva vida. L'església parroquial de Fàtima es va omplir de gom a gom i el fèretre va ser aplaudit vivament per la gent que s'agombolava a la porta de la parròquia, en l'última sortida de la que va ser la casa de mossèn Miquel els últims anys de la seva vida.

■ David Vidal



CARTA DOMINICAL

Matriu eterna on l'amor batega, mare

No, no es va equivocar Dámaso Alonso en parlar de la seguretat del si de la mare. «I els infants, lligats, sords, cecs, / al ventre maternal, / protegits per tendres embolcalls, / ciutats indefenses, petites i adormides, / "rera l'amor vigilant" de les muralles. / I obscurament senten que són escalforeta, que són un batec, / "que són amor", que són natura, / que es troben bé / bebent un ignorat seguit de minuts de la tranquil·la sèquia. / Jo no sé qui ets, però tu ets... somni dolç en què ens colguem, / la matriu eterna on l'amor batega, mare, mare.»

No es va equivocar pas Dámaso Alonso. S'equivoquen els qui volen destrossar aquesta realitat, tan ben expressada per ell, però rotundament certa, de l'amor protector de les mares. I s'equivoquen els qui, davant de problemes -no sempre certs- de població, opten per fer entrar la mort en aquesta «matriu eterna on l'amor batega», que és la de la mare.

Els infants que seran engendrats en un futur ignoren que el 6 de maig, a la seu de l'ONU a Nova York, unes persones enllestien els treballs per a la Conferència Internacional sobre Població i Desenvolupament, del Caire. Aquells homes i dones, dignes en aparença van decidir dedicar quantitats ingents de diners a la desaparició de molts infants.

El secretari general de la Conferència, a la doenda, va dir que s'havia aconseguit una victòria en favor dels individus i del dret d'escollir. (Els infants no podran ni triar, ja que no arribaran a viure, perquè es tracta de derrocar «l'amor vigilant de les muralles».) «Individus», en aquest cas, no és sinònim de persona o ésser humà. Es tracta, per contra, d'una visió filosòfica vinculada sobretot a alguns països del nord d'Europa i als Estats Units, basada en un individualisme a ultrança, que obre el camí a una interpretació carregada de llibertinatge. Un individualisme tancat i exagerat només pot matar l'amor.

Ja és ben paradoxal que, tractant-se de temes com la dona i la família, la transmissió de la vida, la responsabilitat dels adolescents, etc., es discutís llargament sobre la igualtat dels sexes, els drets reproductius, l'elecció individual... I que dues paraules en vagin estar totalment -¿perillosament?- absents. Una és «matrimoni», una institució que sembla tristament irrellevant i, per tant, marginada. L'altra és «amor». Una realitat, aquesta, que ha de ser protegida i potenciada perquè la família compleixi la seva missió de comunitat real d'amor i de vida.

Un dels assistents ha dit que una de les impressions que li va fer la reunió de Nova York és que només surt a la llum una cara de la moneda. Només s'ofereix un estil de vida, i estar-hi en contra equival a estar en contra del progrés. Però aquesta concepció de «progrés» no és compartida per moltes persones de llocs i creences prou diverses.

El que passarà al Caire, el setembre, afecta el futur de la humanitat; el matrimoni i la família; el caràcter sagrat de la vida humana i la responsabilitat assignada als pares de ser-ne els transmissors; el futur de la societat i dels seus valors.

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

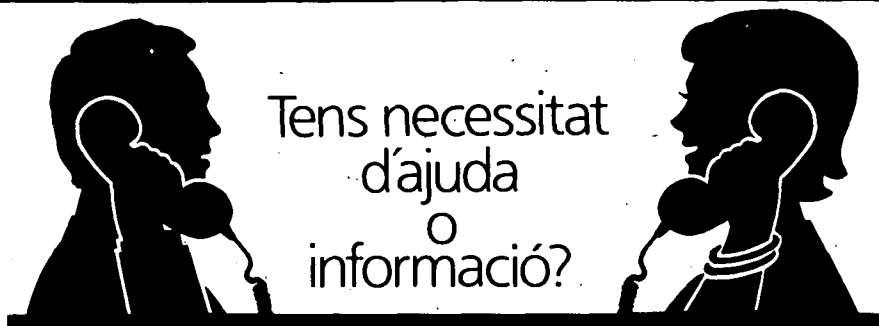
Sobre bilingüisme

En el meu quotidià repàs dels diaris, en llegeixo de tots colors —per veure com pinten les coses des de diversos punts de vista—, i em crida l'atenció l'obstinada tendència d'algun d'ells en presentar la qüestió del bilingüisme català-castellà com quelcom que, reconeixent-lo timidament com a natural, resulta ofensiu per una de les parts, no cal dir la castellana.

I és que, com sempre, hi ha qui creu que els altres idiomes hi són de més a més, gairebé amb el seu permís, per condescendència seva. La veritat no és així. Els idiomes s'han format independentment l'un de l'altre, sense demanar-se permís, i han aparegut al mateix temps o en diverses èpoques. I no diré, d'entre català i castellà, quin és el més antic. Només que l'un i l'altre són expressió de dues cultures. El català mai no ha pretès anul·lar el castellà. Ha lluitat per subsistir. No es pot dir el mateix de l'altre, i la seva actuació en aquest sentit no és pas llunyana en el temps.

I només em pregunto: ¿és que volen tornar-hi? ¿és que enyoren els temps de la seva imposada hegemonia?

■ Oriol Camps



Truca'ns i parlarem del Càncer
(93) 323 44 27

Un servei anònim de l'Associació Espanyola contra el Càncer
Junta Provincial de Barcelona



• **«IV ENCUENTRO EUCARÍSTICO NACIONAL» DE LA A.R.P.U.** - Sota el lema «La Eucaristia en la vida familiar y comunitaria» i amb l'objectiu principal de fomentar clima eucarístic a les famílies i les comunitats: parròquies, diòcesis..., del **4 al 7 de setembre**, a Valladolid (c/ Alonso Pesquera 8), sota la presidència del bisbe diocesà, Dr. José Delicado Baeza. Informació i inscripcions: Consiliario General, Casa Parroquial de Jove, 33299 Gijón (Astúries); tel. (98) 531-28-28.

BARCELONA



• **CONCERTS D'ESTIU DE COL·LABORATÓ.** - Soprano i piano, **dissabte 3**, a les 22h, a càrrec d'Elisenda Cabero (soprano) i Montserrat Cabero (piano), amb obres de Mompou, Toldrà i Schumann.

• **FESTA DE LA VERGE DE LA CINTA.** - La confraria i cort d'honor de la Mare de Déu de la Cinta a Barcelona celebra la festa de la seva patrona diumenge vinent, **dia 4**, a les 11h, a la parròquia de Santa Maria del Pi.

• **UNIÓ COMARCAL DE LLIGUES DE PERSEVERANÇA.** - Hora santa de la del Baix Llobregat, **diumenge 4**, a les 17.45h, a la cripta de Gaudí (parròquia del Sagrat Cor de Jesús) de la Colònia Güell, assistida pel canonge Dr. Josep M. Aragonès.

• **EXERCICIS PER A RELIGIOSES.** - Dirigits pel P. Alfred Mun-tané, de l'**11** (a les 20h) al **20 de**

setembre (matí), a la casa d'exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona; tel. 203-88-62). Els mateixos dies, tanda d'exercicis per a religioses personalitzats, dirigits pel P. Julià Maristany, s.i.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS A MONTSERRAT.** - Per a homes i joves, en recés complet, organitzats per l'Obra d'Exercicis Parroquials, del **12 al 16 de setembre**, dirigida pel P. Lluís Delsors, s.i. Per a inscripcions: O.E.P., c/ Duran i Bas 9, 08002 Barcelona; tel. 301-16-26.

SOLSONA

• **CURSET D'APROFUNDIMENT LITÚRGIC AL MIRACLE.** - Organitzat pels delegats diocesans de litúrgia de Lleida, Solsona i Urgell; amb temes doctrinals i temes pràctics, els dies 2-4 de setembre, 21-23 d'octubre, 10-20 de novembre i 16-18 de desembre (de les 19h del divendres fins a les 16h del diumenge), a la Casa d'Espiritualitat del Miracle; tel. 48-00-45.

TORTOSA

• **ULLDECONA: FESTES QUINQUENALS DE LA MARE DE DÉU DE LA PIETAT.** - Se celebren de l'**1 a l'11 de setembre**, amb vinguda de la imatge del santuari a la parròquia, carrers guarnits i festes a dojo. Programació temàtica de la parròquia: els set sagraments.

VIC

• **MANRESA: EXERCICIS PER A RELIGIOSES.** - Dirigits pel P. José Vicente Bonet, s.i., del **diumenge 11** (a les 20h) al **dimarts 20** (a les 10h) de setembre, a la casa d'exercicis Cova de Sant Ignasi, de Manresa (tel. 872-04-22).

Pregàries pel poble de Rwanda

El canceller-secretari de l'arquebisbat de Barcelona, Mn. Josep Ramon Pérez, ha tramès una nota a tots els rectors de parròquies i esglésies de l'arquebisbat de Barcelona per tal que aquelles esglésies i oratoris que el dia 14 d'agost no celebraren la missa «Pels pròfugs i exiliats» —ja que l'esmentada disposició no va arribar fins el dia 11— ho celebrin el proper diumenge 28 d'agost.

Tenint present la greu situació de disturbis i angoixa per la qual travessen les regions de Rwanda, així com l'obligació que té l'Església —i que tenim tots— de pregar pels nostres germans més necessitats, la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, d'acord amb les facultats que li han estat atorgades pel papa Joan Pau II, ha disposat que el diumenge, dia 14 d'agost, a totes les esglésies i oratoris se celebrés, en les misses amb poble, la missa «Pels pròfugs i exiliats».

Aquesta disposició de l'esmentada Congregació, donada a Roma amb data del proppassat 6 d'agost i difosa a través de les Conferències Episcopals, no ha arribat al nostre Arquebisbat fins el dia 11 d'agost. A través dels mitjans habituals, no era, doncs, possible que aquesta disposició es donés a conèixer a tothom amb el temps necessari perquè entre nosaltres es duqués a la pràctica. Per això, i atès que, malauradament, la situació a Rwanda no es preveu que es resolgui a curt termini, ha semblat

el més oportú que, a l'Arquebisbat de Barcelona, s'hi donés compliment de la següent manera:

Fora dels llocs que, havent conegut a través d'algun mitjà de comunicació el que estava determinat per al diumenge 14 d'agost, ja ho hagin dut a la pràctica, en totes les altres esglésies i oratoris caldrà que això es faci el **diumenge 28 d'agost**, Diumenge XXII durant l'any.

Pel que fa a l'eucologia, s'usaran els textos de la missa «Pels pròfugs i exiliats» (Missal Romà, 2a edició, pàg. 900; 1a edició, pàg. 812; Misal Romano, pàg. 950).

Les lectures es poden mantenir les mateixes que són les pròpies de l'actual cicle B d'aquest diumenge XXII. Els seus textos són una crida a viure amb fidelitat a la llei de Déu i a posar-la en pràctica a través de les obres que ens fan ser solidaris en l'ajut envers els més necessitats.

Serà bo, també, que l'esmentat diumenge, en la Pregària dels fidels s'afegeixi aquesta intenció: «Pels qui a les regions de Rwanda es veuen obligats a deixar la seva casa i emigrar del seu país: perquè rebin acolliment allí on vagin, puguin viure dignament i no sigui lluny el dia que puguin retornar a la seva llar».



CARITAS
TARRAGONA

¿Podem passar de llarg...?

Des de fa mesos vivim unes situacions tremendes a nivell mundial: Bòsnia, Rwanda, Haití, Cuba... només per posar algun exemple i junt amb aquestes realitats no oblidem que en el nostre primer món, ben a la vora de casa també hi viuen famílies que ho estan passant molt malament. La Solidaritat humana ens demana donar la mà a tots aquests pobles però també aquí, els uns i els altres són persones que pateixen per causa de les injustícies.

25.94.— Matrimoni amb un fill petit, estan esperant una feina però no tenen cap ingrés i han quedat endarrerits en el pagament del lloguer. Necessiten 60.000 ptes.

26.94.— Dona vidua amb cinc fills. No pot cobrar ni viduitat ni l'orfanat dels fills. Viu dels ajuts però deu pis, aigua, llum i aliments. Necessita amb urgència 84.690 ptes.

27.94.— Matrimoni jove amb un fill petit, no tenen feina i han acabat totes les prestacions. Viuen dels ajuts. Els hi han tallat la llum i tenen deutes de lloguer, aigua. Els hi manquen 74.976 ptes.

28.94.— Matrimoni amb quatre fills. No tenen feina i estan en tràmits d'un ajut social. Deuen quatre mesos de lloguer. Per evitar el desnonament necessiten amb urgència 72.000 ptes.

29.94.— Dona separada amb tres fills, el marit no li passa cap ajut. Només fa unes hores de neteja però no pot cobrir les necessitats bàsiques. Ha quedat endarrerida en el pagament del lloguer, aigua i llum. Deu 68.470 ptes.

30.94.— Home sol de 54 anys. No troba feina i no té cap recurs. Deu cinc mesos de lloguer i té el desnonament. Viu dels ajuts. Necessitat urgentment 94.000 ptes.

Necessitem lletets de nen petit i cadiretes.

NOTA.— Agraïm molt sincerament les persones que han fet possible solucionar els Finestrals anteriors. Els donatius poden fer-se a: Caritas Interparroquial de Tarragona. Avgda. Prat de la Riba, 35 - 43001 Tarragona, també a Caixa Tarragona, of. de la Plaça Imperial Tarraco, 6 c/c 2527-2.

GERMANORAMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

GUSTAVO PÉREZ. BARQUIRIMETO 1011 A-CARACAS VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
P. JOAN M. VILA CANAL PADRES CARMELITAS ED. ARAGUA VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
M. ANGELS MASSIP SANT THOMAS CONVENT. STELLA MARIS 600004 MYLAPORE MADRAS ÍNDIA.....	35.724 Ptes.
ADELABLANES R. DEL SAGRAT COR EL BAYADEYA MELLAWI EGIPTE.....	24.804 Ptes.

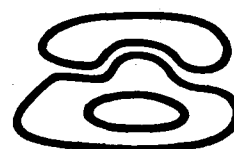
BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció.....Tel.....
Població.....D.P.....Província.....
subscrit a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)
L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto giro postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal nº.....
Nº. compte corrent.....
Població.....Província.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població.....Data.....
Signatura.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88

UN TELÉFONO AL SERVICIO
DE LA SALUD MENTAL

FUNDACIÓN NOU CAMÍ



Psicoteléfono
(93) 427 44 22

El servicio que se presta desde el
Psicoteléfono es anónimo gratuito
e inspirado en los principios
del Humanismo Cristiano.

Va sobtar la notícia que el germà marista Henri Vergès, de 64 anys, juntament amb la religiosa de les Germanetes de l'Assumpció, Paule-Hélène, havien estat assassinats a la biblioteca d'un barri popular d'Alger.

Impactà, perquè se sap que eren dues persones encarnades en la vida algeriana, que vivien una pregona solidaritat amb aquest poble i testimoniaven Déu, des del respecte i enamorament a la religió islàmica.

Asseguren alguns que van ser dos joves integristes musulmans; sigui com sigui, en aquesta època tan moguda l'integrisme no és exclusiu de l'Islam, és una manera arrogant i absolutista de viure una religió, adherint-se a les formes que acaben matant l'esperit. Si existeix un responsable d'aquestes morts respon als noms d'intransigència i de dogmatisme, i aquests hi són en tots els països del món.

La vida i la mort del germà marista Henri Vergès

Viure la fe cristiana enmig de l'Islam

Era el 1969, i el germà Henri Vergès va arribar a Algèria, un país intens, d'homes i dones acostumats al desert, al sol ardent, forjats en una espiritualitat austera, però que també s'embriaga en l'exuberància dels colors i de la música. Henri tenia aleshores 39 anys i va començar a estudiar l'àrab per poder després dirigir el col·legi Saint-Bonaventure dels maristes.

«Arribo al port d'Alger el dia 6 d'agost... Transfiguració del Senyor. Controls de la policia, la duana, llargues fileres interminables, dues hores en una atmosfera sofocant... Encara em queda el control de les divises: Però com que no tinc res a declarar, enfilo el corredor, seguint la cua que es dirigeix a l'oficina de les divises. Un dels algerians, pensant que em pretenia avançar alguns llocs, crida amb indignació: Un més que creu que tot li està permès! Estem encara colonitzats! No insisteixo i m'integro en la filera d'espera, al costat d'aquest senyor. Li manifesto la meua total aprovació per la set de fer respectar la seva pròpia dignitat i la dels seus... afegint que, tanmateix, ell procurés comprendre la meua acció, ja que no tenia res a declarar... Com que ja no podia retrocedir, la nova situació em va permetre meditar durant una hora, sobre la nostra actitud interior respecte els nostres germans. Prejudicis mutus que podem superar amb el diàleg i el coneixement. Una atenció comprensiva, sense renunciar a ser un mateix... Al principi d'estar a Alger, les persones mostraven un sentiment d'inferioritat respecte a mi i jo em sentia confús. Al cap d'uns anys, tot va desaparèixer. Deu ser que m'he tomat més senzill i fraternal o que els meus germans algerians han sabut consolidar la seva personalitat?»

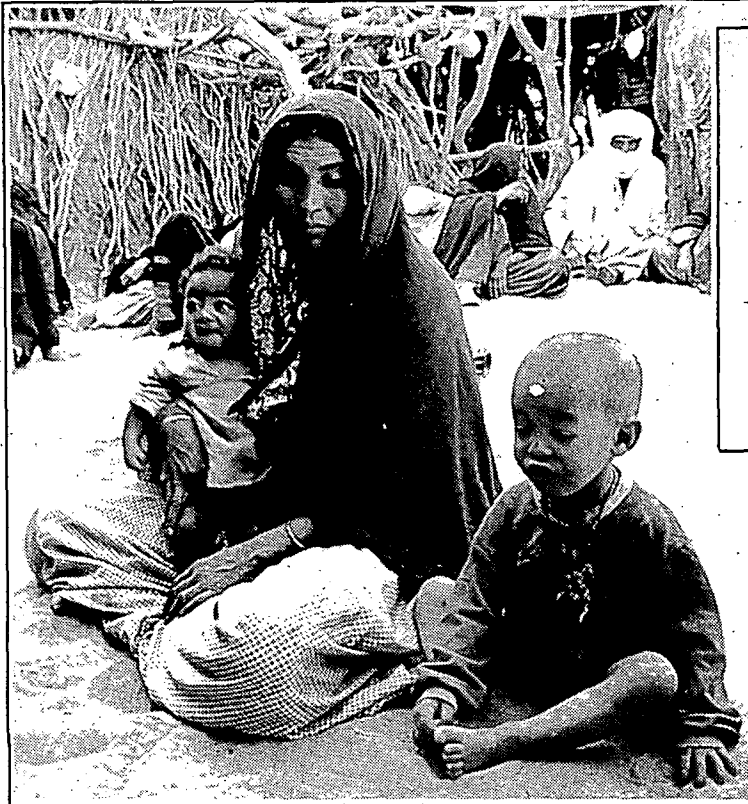
En l'època que dirigeix l'escola diocesana, col·labora molt estretament amb els pares dels alumnes. L'equip educatiu treballa perfectament unit: algerians i algerianes, majoritàriament musulmans, cristians compromesos

com a cooperants i religiosos. Com el germà Vergès afirmarà: «Vivia un alt grau d'intercanvi mutu com no l'havia experimentat mai en un ambient cristià... Goig interior de viure un ambient que em semblava evangèlic.»

1976, la nacionalització

En aquest any, el col·legi és nacionalitzat i els altres germans maristes tornen a França. Tanmateix, el bisbat reclama Henri Vergès i aconsegueix un lloc de professor francès en un liceu estatal a uns 120 Km. de la capital. Ell recorda que aquest fet «respon a una decisió normal en un país que vol ser independent i amo del seu destí. Em va doldre, en part, per perdre la llibertat i la iniciativa personals, absorbides per un sistema i una ideologia acaparadora. Però vaig sentir també la satisfacció per traspassar el relleu a un equip de pares i educadors que sabien conservar, durant anys, una mica de l'esperit que hem viscut i palesat progressivament junts.»

En aquesta nova etapa viu sol durant diversos anys, proper als seus alumnes, fent una gran amistat amb els professors musulmans, mantenint una intensa vida de pregària i de diàleg profund amb els seus amics de l'Islam. «La meua situació era de pobresa i havíem de conviure a peu pla amb una població de tracte bastant brusc, molt immersa en la seva cultura i les seves tradicions... I qui ens acollia era ella, l'havia de descobrir i adaptar-m'hi, vivint com vivien els seus habitants, ensems que aprofundia en l'essència cristiana. Van néixer amistats molt importants, sobretot durant els cinc anys que vaig estar sol, mentre esperava que vingués un nou germà... Ah! La col·laboració amb les persones s'intensificava i ens feia pressentir, en el respecte i l'admiració, el Misteri del Déu present en la diversitat de les nostres religions. El seu Esperit estava allà... i ens feia vibrar els cors



El 1969 el germà Henri, amb 39 anys, arribà a Algèria, un país d'homes i dones acostumats al desert, al sol ardent

ahora. En el meu contacte amb l'Islam popular, he comprès millor el sentit de la pregària, de l'absolut de Déu i també, de l'acollida del germà...

L'apropament a l'espiritualitat musulmana

El 1980 ofereixen al germà Vergès la possibilitat de participar en el «Ribat», inaugurat un any abans, i que «neix de la iniciativa d'alguns cristians i cristianes, desitjosos d'un apropament més espiritual a la tradició musulmana, i de creients de l'Islam, no sols en encontres bianuals, sinó també en el dia a dia. Els membres d'una confraria musulmana manifesten el desig d'unir-se a ells i sempre acudeixen a la reunió semestral que s'organitza els dijous a la tarda. Són moments d'una comunió intensa, en els quals, cadascun pot compartir a partir de

la reflexió i la pregària allò que intenta viure cada dia en el més pregon del seu ésser. El primer tema que es va tractar va ser «Conduïu-nos en la veritat», el segon «Faci's la teua voluntat».

Esdevé una experiència plena, que mostra allò que pot ser la comunió d'uns creients que procuren viure des de l'interior, moguts per l'Esperit. Conta un musulmà una bella imatge: En el desert, quan s'ajunten diversos grups, morts de set, en un lloc d'aigua, ningú no es preocupa d'esbrinar qui són els altres... Junts apaguen la set en la font d'aigua viva... D'igual manera succeeix en les ànimes assedegades de Déu.

El 1983 arriba un nou germà marista per estar amb ell, Jesús Marcos, de la província del Perú. Amb tot, el 1988 se'ls treu el dret d'ensenyar. Monsenyor Tessier, arquebisbe d'Alger, els proposa fer-



El germà Henri Vergès va captar l'entranyable sentit de la religió islàmica

se càrrec de la biblioteca que abans havia estat dirigida pels Pares Blancs, oberta als estudiants de la Kasbah, un dels barris populars de la capital. Al mateix temps, treballen en un secretariat social per a alumnes del Liceu de dues barriades i participen en la casa residència dels estudiants cristians africans, dispersos pels instituts i universitats de la regió. Però aquesta nova situació no és més segura que les anteriors...

Un diumenge, en què se celebrava a Alger una marxa de reconciliació, dos joves van entrar a la biblioteca i, encara que no tenien la tarjeta de lector, davant la seva insistència, la germana Paule-Hélène els va conduir al despatx del germà Henri. Instants després, ell i la religiosa van ser assassinats.

El germà Henri, que havia adquirit la nacionalitat musulmana pel seu enamorament d'Algèria i de l'Islam, va dir poc temps abans de la seva mort: «Vull agrair al Pare i a la Mare de Déu el do inestimable del meu camí espiritual que tant he rebut en compartir la meua vida a la casa de l'Islam». A nosaltres ens és suficient avançar en la fe, com Abraham, que no sabia molt bé cap a on el conduïa el Senyor i, malgrat això, seguia caminant.

■ Núria Oriol Palarea

Els primers passos a Algèria

Els primers germans maristes van arribar a Orà el 1891 i establiren una comunitat a Mascara. A poc a poc van anar estenent la seva tasca i a principis de segle ja existien 18 comunitats, totes al servei dels europeus. Com que Algèria era un territori francès també arribaren les conseqüències de la llei anticlerical de 1903. Un determinat nombre de germans van vestir-se de seglar. El 1940 hi quedaven tres comunitats.

Després de la independència el 1962, solament restava una comunitat a la capital que s'ocupava d'una escola diocesana. Lentament, la població cristiana i europea va ser reemplaçada per algerians musulmans. La comunitat va realitzar una bona tasca en un clima de diàleg i de

col·laboració fins el 1976, quan les escoles van ser nacionalitzades pel govern.

Així i tot, dos germans, Henri Vergès i Jesús Marcos, sol·licitaren un contracte per a l'ensenyament públic i foren destinats a un petit poble, on durant 12 anys van viure entre la gent i van fomentar l'amistat i la col·laboració amb les persones musulmanes. El 1988 com que no van poder renovar el contracte, l'Església algeriana va demanar-los que s'ocupessin de la casa Ben Cheneb, des de la qual van ajudar els pobres i analfabets en les seves reivindicacions pels seus drets a la pensió i l'allotjament, entre d'altres. Un germà es va dedicar a organitzar una biblioteca, ajudat d'un altre i de dues religioses. I el seu company va participar en les activitats

de capellania per a joves africans cristians que seguien els seus estudis en els col·legis i les universitats d'Alger.

Els maristes participen del carisma de l'Església d'Algèria, són hostes de l'Islam i la seva presència suscita una entusiasta esperança en alguns i una forta temor en uns altres. Hi ha qui els atribueix allò de negatiu del món occidental, en canvi, hi ha qui veu en ells bones persones que podrien encaminar-se cap a l'Islam. Ells eviten tot proselitisme. I continuen creient que el veritable camí passa per una comunió profunda entre les religions, no a aixoplugar-se en la intolerància i l'absolutisme.

■ N.O.P.



Generalitat de Catalunya



BOMBA INCENDIÀRIA

A la natura, qualsevol foc és molt perillós.



Aquest estiu, una simple burilla pot tenir la potència devastadora d'una bomba incendiària; només serà necessari que un inconscient la llenci per la finestra del cotxe, no l'apagui trepitjant-la o faci servir el bosc com un immens cendrer.

Aquest any, aquest estiu, el perill d'incendi és màxim. Qualsevol flama o espurna, per insignificant que pugui semblar, pot tenir conseqüències desastroses; per això, si us plau, aquest estiu no enceneu foc, enlloc.

ANIREM
ENDAVANT!

Càritas recapta més de 450 milions per a Rwanda

Càritas Espanyola ha recaptat, del 15 d'abril, quan es va posar en marxa la campanya, a primers d'agost, entre 450 i 500 milions de pessetes en els comptes oberts en Bancs i Caixes d'Estalvi amb el fi de recaptar fons per a Rwanda, segons va informar el responsable de Cooperació Internacional d'aquesta organització, Agustín Gutiérrez.

Nous equips de voluntaris a finals d'agost

Aquestes mateixes fonts van subratllar que actualment Càritas col·labora amb l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional, i a través dels seus «Hércules» envien, al igual que altres organitzacions, material per a Rwanda.

Agustín Gutiérrez va confirmar que per als últims dies d'agost o primers de setembre es començarà a organitzar un nou equip de voluntaris. Fins a la data Càritas ha enviat dos equips. El primer, format per 11 persones, va sortir el 13 de juliol, i el segon, que sortí d'Espanya el 27 d'aquest mateix mes, el componen unes 14 persones.

Aquests equips estan compostos per 8 infermeres, 2 metges, 2 nutricionistes i 13 especialistes en logística, tots ells amb amplia experiència en camps de refugiats de la regió. El seu destí ha estat Gikongoro (Rwanda); Ngozi (Burundi); Goma i Bukavu (Zaire), i Tanzània. (SIC)



Càritas, amb la col·laboració de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional, envia material a Rwanda

Pilar Insa ens ha deixat aquest estiu

Una vida santa

Aquest estiu moria, sobtadament, en accident de trànsit, Pilar Insa. Morí quan anava, com era costum en ella, a fer un servei: es dirigia, després de la seva jornada laboral, a vetllar la seva mare, ingressada a l'hospital de Sant Bernabé de Berga.

Fins aquí no és cap notícia rellevant. Malauradament ja ens hem acostumat i desensibilitzat a les morts d'accident en carretera. Ja no «és notícia».

Però en la Pilar Insa, l'accident és quelcom més que un accident. Els qui la coneixíem ens va frapar perquè perdiem una joia, el rostre de qual no brillà mai en spots publicitaris. Allò que l'ha fet gran ha estat la seva humilitat i la seva senzillesa. Si haguéssim d'escolpir algun epitafi a la seva tomba podríem compondre aquest: La Pilar va viure per servir els altres.

La Pilar no serà mai santa, perquè ja ho és.

Hi ha dues maneres d'arribar a sant. La d'un grup que després d'un procés llarg de miracles, més

o menys versemblants, un tribunal eclesiàstic els etiqueta amb el nom de sants. Els prodigis que se'ls atribueix són acceptats pels seus incondicionals partidaris i refusats pels seus detractors. I així passen a la història... Un altre grup, no necessiten ni postuladors ni tribunals. És el poble fidel que els aclama d'entrada i sense miracles, perquè tota la seva vida ha estat un miracle. El seu capteniment no ha estat mai qüestionat ni controvertit; la seva influència i el seu pes és molt més gran que la dels sants «oficials»; amb la inflació de canonitzacions, avui els sants perden nom i ja no són notícia.

Tornem a la nostra Pilar. Ella fou emblemàtica dins l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes dels bisbats de Solsona i de Vic. Durant els vint-i-cinc anys que funciona aquesta institució, centenars de malalts i de brancadiers havien conegut i tractat la Pilar. Mai no havia tingut cap càrrec directiu i rellevant. Era simplement la cuinera. Tot



La Pilar (primera de la dreta) repartint l'ofrena a St. Joan de Cornudell, Castellar de N'Hug

hom podia comptar-hi. Era brillant i corria per la petita cuina al peu del Gave, on se li feia fosc, atenent tots els imprevistos i arranjant totes les emergències. Quan, extenuada, acabava la seva tasca al capvespre, se n'anava tota sola a la gruta a veure «la Senyora» —com deia ella— fins que la feien fora els gendarmes per cloure el recinte. I això en tots els pelegrinatges, dia rera dia i any rera any.

Fa anys que com a metge, a manca de voluntaris, acompanyo els malalts a Lourdes. Confesso

que cada any em fa la mateixa mandra. Mai no he esperat «miracles» de Lourdes i, fins i tot, no els desitjo pas pels maldecaps que em donaria si algun tolit es posés a córrer... L'aigua i els ciris no em motiven cap sentiment. Ho respecto tot, això sí. On veig el miracle cada any, és en tot el personal de l'Hospitalitat que viu i es desvia per fer que tants desgraciats vegin, almenys tres dies, el món per un forat i se sentin atesos pels seus consemblants. Un personal que no actua amb esperit professional, com

fem els metges, sinó moguts per uns sentiments solidaris i altruistes i pagant-se les despeses. Aquest voluntariat es palesa no solament als bisbats de Solsona i de Vic, sinó a tot arreu, de Catalunya, d'Europa i dels cinc continents. Es veu gent de tots colors.

Quan cada any, la presidenta de l'Hospitalitat de Solsona em demani de tornar a Lourdes, jo pensaré amb la Pilar, que mai no tenia un «no» per a ningú. La seva vida era el servei, que l'ha fet fins l'últim moment. Encara recordo que tornant de la seva darrera anava a Lourdes, la sentia en el bus-ambulància com explicava a un grup de joves les excel·lències del Cottolengo. Deia, sense pèls a la llengua, que en jubilar-se del treball, pensava anar al Cottolengo els últims anys de la seva vida per ajudar a aquells «pobres», deia ella.

Molta gent la recordarà i sobretot la trobarà a faltar. Tot i que el seu nom no constarà al calendari litúrgic, la tindrem per santa Pilar Insa.

■ Dr. Antoni Gendrau
Berga



Donar-los esperances costa ben poc.

Des de fa més de 30 anys, Mans Unides aporta solucions als problemes del Tercer Món. Després dels últims esdeveniments, Rwanda necessita ajuda immediata. Amb molt poc, pots fer molt per a ells. Ingressa el teu donatiu a aquest compte.

Nº 3291 / 2200109437 de "la Caixa"

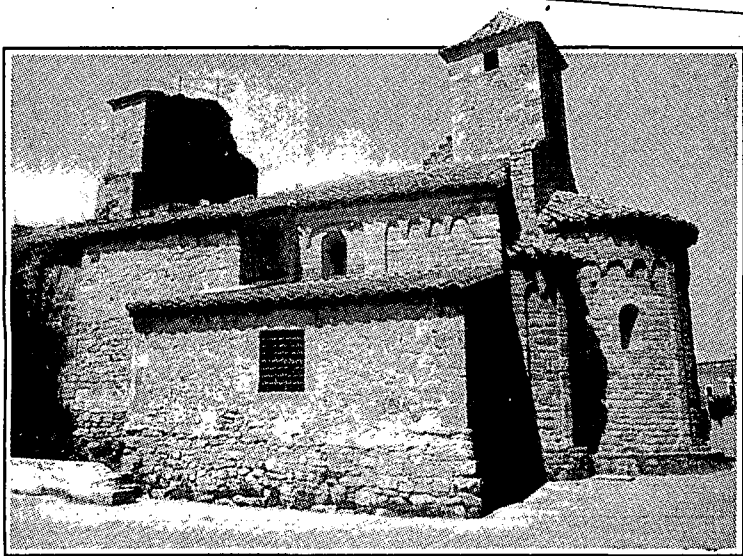


Col·labora o informa't trucant a aquest telèfon.

**Diumenge 16
d'octubre de 1994**

XCVII Viatge Cultural

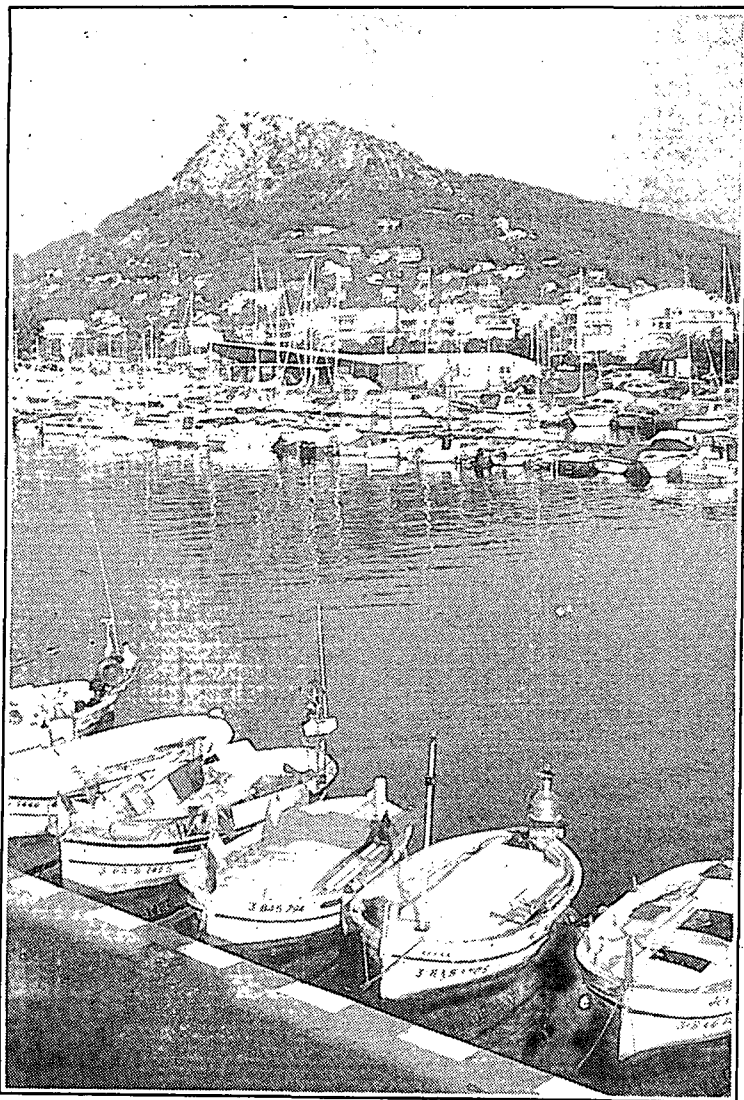
En començar el nou curs 1994-1995 emprenem el nostre primer viatge que ens porta l'alegria de retrobar-nos els amics que el fan possible amb l'entusiasme, simpatia i companyonia que els caracteritza.



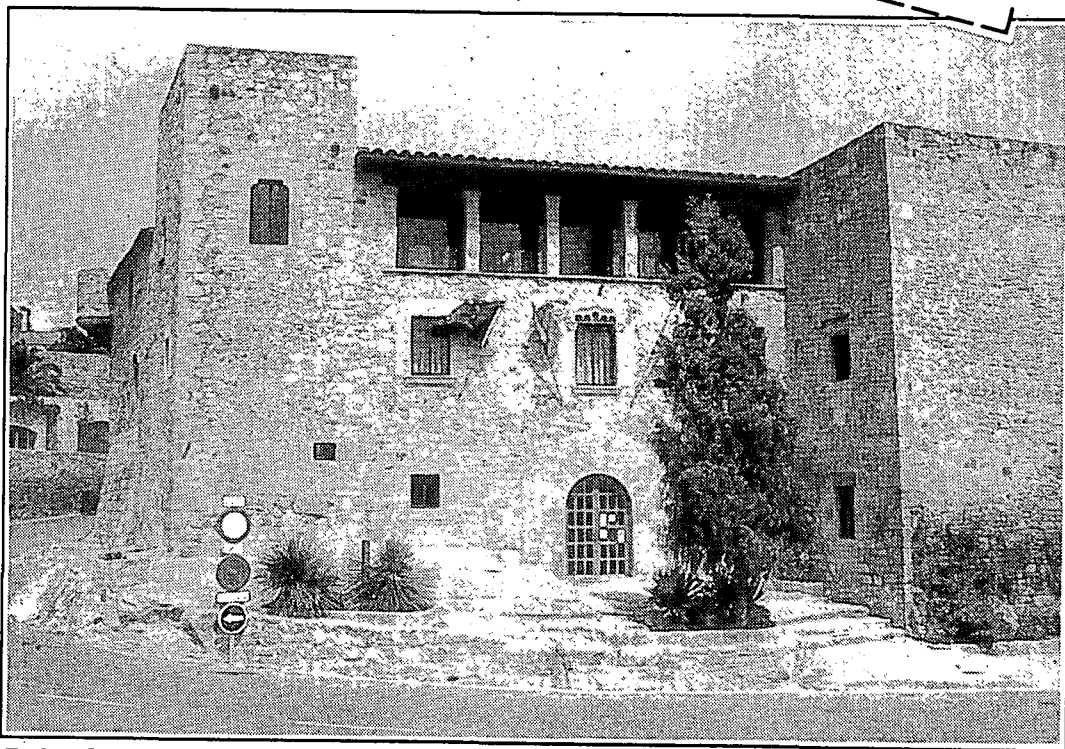
Sant Pere d'Ullastret

ULLASTRET
(Poblat ibèric)

**L'ESTARTIT
i PALS**



L'Estartit



Pals. Castell

Preu: 3.800 ptes., comprenent viatges, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truquen al tel.: 490 59 88. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

DINAREM

CA LA TERESA
Tras Samaria nº 11
Telf. (972) 63 64 05
PALS

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical

AVÍS: La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

Isaac Viciosa, subcampió d'Europa de 1.500 metres

«La religió m'ajuda a no ser vanitós»

HELSINKI.— El palentí Isaac Viciosa, nou subcampió d'Europa de 1.500 metres, ha trobat en la religió catòlica un mitjà per a no ser *vanitós* i per reduir a la seva justa mesura l'èxit que ha obtingut a Helsinki, «un triomf merament professional, sense major importància», al seu parer.

El primer que va fer Viciosa quan va arribar a Helsinki fou buscar una església de ritu catòlic. Va trobar-ne una en el centre, l'única en una ciutat de generalitzat credo protestant, i sempre que podia anava a missa.

«És un lloc tranquil on em trobo d'allò més bé», explicà l'atleta nascut a Cervatos de la Cueva el 26 de desembre del 1969.

La medalla d'argent anirà a parar a la seva vitrina de trofeus, que s'exhibeix en el bar d'un amic seu a Palència. «Vaig voler evitar destorbs als meus pares i tots els trofeus que he anat guanyant els he portat al bar. El meu amic és un gran relacions públiques per a mi. Em fa molta propaganda a Palència», digué.

Estudiant frustrat de telecomunicacions —ho va deixar per dedicar-se per complet a l'atletisme—, Viciosa, que resideix a Valladolid, vol dedicar-se en el que resta de temporada «a passejar la medalla per Europa i a gaudir de l'atletisme sense por a què em guanyin els africans».

La nit del dimarts, després de guanyar el subcampionat, va passar-se-la «dalt d'un núvol». No va recordar-se ni de sopar. «Després, ja tranquil al llit,

comences a adonar-te del que has aconseguit», va recordar.

Viciosa assegura que en vigílies de la final va somniar uns quants cops amb el que va ocórrer: «Vaig veure que Fermín Cacho feia un esprint en els darrers cent metres i jo el seguia sense poder avantatjar-lo, però també vaig somniar amb altres variants, en les quals era jo qui guanyava», va asseverar l'atleta.

Durant la seva carrera, per un moment va pensar que es desenvolupava com en els Campionats d'Espanya, el 16 de juliol a Sant Sebastià, quan va vèncer Cacho. «Després vaig comprovar que Fermín ha millorat molt respecte a aquell dia».

Tan important com per a ell, la medalla d'argent és molt valuosa per al seu entrenador, Eladio Barredo. «Ells necessiten aquest ajut per saber que el treball que planifiquen és correcte», explicà.

Viciosa va admetre que els seus duels amb Fermín Cacho poden ser una reposició dels que van dur a terme en el seu dia José Luis González i José Manuel Abascal, a qui concedeix en part el mèrit de les dos medalles aconseguides per Espanya en 1.500 metres.

«González i Abascal no han de considerar aquests èxits com quelcom aliè. Tant Fermín Cacho com jo som el fruit del que ells van sembrar i han de veure aquestes medalles gairebé com pròpies», va subratllar.

■ A.E.



Viciosa vol reduir a la seva justa mesura el triomf obtingut a Helsinki. El considera un triomf merament professional

Pro-Vida, contra la violència dels grups antiavortistes d'EUA

La secretària general de la Federació Espanyola d'Associacions Pro-Vida i presidenta de l'Associació Pro-Vida de Barcelona, Dolors Voltas, va manifestar que els grups Pro-Vida d'Espanya rebutgen l'actuació d'alguns antiavortistes nord-americans que recorren a la violència contra els que practiquen avortaments i contra les clíniques avortistes.

Com es recordarà, el passat 29 de juliol un antiavortista nord-americà va assassinar a Florida un metge que practicava avortaments i un guàrdia de la clínica en què els practicaven. L'any passat un radical contrari a l'avortament va matar un altre avortista.

La dirigent de Pro-Vida, que és metge en exercici i membre de la Comissió Deontològica del Col·legi de Metges de Barcelona, va manifestar a Europa Press que «atribuir-se la defensa d'una vida alhora que s'atempta contra una altra vida és un contrasentit. No és amb la violència com ha d'imposar-se el respecte, sinó amb l'amor, l'ajut i la solidaritat».

Va afegir que «ningú no té dret a disposar d'una vida humana. Ni el fanàtic, ni l'idealista, ni el

metge, ni la mare, ni el responsable polític».

Violència física o moral

Voltas va declarar que «tristament han sorgit als Estats Units alguns grups que s'atribueixen el dret a defensar la vida per mitjà de la violència física o moral. El moviment Pro-Vida a Espanya és conscient que la fi no justifica els mitjans. Aquest és el nostre principi i la nostra sensibilitat. Sembla que aquests grups no s'adonen que és un absurd promoure el respecte a tota vida humana, defensar-la, treballar perquè les lleis la protegeixin i alhora realitzar accions homicides».

La secretària general de les Federacions Pro-Vida d'Espanya va precisar: «També l'avortista és un ésser humà, com ho és el no nascut i el malalt incurable. Per tant, també l'avortista és digne que respectem la seva vida, encara que ell impedeixi que altres puguin néixer».

Voltas afegí que «la vida humana ha de respectar-se sempre. Tan mereixedora de respecte és la vida de l'avortista com la del fill en el si de la seva mare. I tan reprovable és atemptar contra

la vida d'un com contra la de l'altre».

Pena de mort

La presidenta de Pro-Vida de Barcelona es declara contrària a la pena de mort: «No hem de segregar cap vida humana. La dignitat d'una persona no està en els seus actes, sinó en ella mateixa. El fet de ser persona és el que li dóna dignitat, encara que de vegades hi hagi éssers humans que no es comportin com a tals».

Voltas, que afirma que «en l'origen i en la vida humana existeix un misteri», va afegir que «hi ha que tenir un respecte a la vida, però un respecte actiu, no de cementiri».

Rebuig de tota violència

La dirigent de Pro-Vida va dir que «les accions o comportaments il·legals o violents, encara que persegueixin un objectiu just no són acceptades per la majoria dels ciutadans i ofereixen una imatge negativa de les idees, moviments i grups a qui diuen representar».

«Cal fonamentar la defensa de la vida en la veritat, el rigor

científic i el respecte actiu a les persones», afegí.

Ajuda a mares en dificultats

Una de les activitats més importants de les associacions Pro-Vida a Espanya és el d'ajudar a mares en dificultats que podrien recórrer a l'avortament. Pel que fa a aquest tema, Voltas digué: «La comprensió, l'acolliment i el respecte envers les mares són imprescindibles en

les persones i entitats que volen fomentar la cultura de la vida».

Va afegir que «només un clima d'afecte i comprensió a la mare que es veu exposada a l'avortament pot fer-nos possible donar suport i ajuda a qui ho necessita. No la crispació ni cap classe de violència. Resulta molt difícil pensar que algú pot confiar en l'amor i la comprensió de qui ens està apuntant amb una pistola o amb una estaca».

■ A.E.P.



**CASA
GAY**

Servei de lloguer per
a festes i banquets.
Cadires, taules,
cristalleria, vaixel·la, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31



L'Europa de les campanes

Amb motiu de la fosa de les campanes de la parròquia de la Sagrada Família d'Igualada, realitzada a Alemanya, el senyor Joan Gual Morera, assidu col·laborador a la premsa igualadina, ha publicat les seves impressions sobre aquesta interessant experiència.

Dintre d'aquesta Europa que en diem comunitària tenim Europes molt variades. Hi ha l'Europa dels estats, la de les nacions, la de les regions, la dels comerciants, la dels transportistes i la dels buròcrates. La més mal vista, aquesta darrera. Aquestes són les Europes sobre les quals més s'escriu i sobre les que més es parla. Però no són totes. També n'hi ha d'altres com l'Europa de les campanes. Unes campanes que vénen a simbolitzar aquesta Europa que vol estar per sota o per damunt (segons com es miri) del materialisme que impregna la vida del vell continent. Una Europa que desitja conservar les seves essències espirituals, sense les quals, al cap i a la fi, ella mateixa no es comprendria. És l'Europa cristiana, en definitiva, i d'ella us volem donar unes pinzellades.

Ens trobem a la petita localitat de Bad Friedrichshall, al bell mig de la gemmada val del Neckar i als voltants de la ciutat de Heilbronn. El sol brilla esplendorosament en el puríssim cel de Baden-Württemberg. Hem deixat a l'oest la ciutat de Heidelberg, símbol de la cultura germànica i cap al sud tenim Stuttgart, la capital del «land». El més meridional, al costat de Baviera, de la República Federal Alemanya. Allí, en aquell lloc de nom impronunciable, es troba una foneria que conserva una labor artesana ancestral: la fosa de campanes. I allí es van a fondre les sis destinades a la parròquia igualadina de la Sagrada Família junt amb unes altres per a una parròquia alemanya i una danesa. Catòliques les primeres i protestants aquesta darrera. Les campanes, però, són les mateixes, i el Crist, també.

Les foses es fan sempre el mateix dia, divendres, i a la mateixa hora, les tres, seguint un simbolisme comú a tots els cristians, el dia i l'hora de la mort de Jesús al Calvari. La temperatura és càlida i un termòmetre a l'ombra ens marca 29 graus sobre zero. Dintre de la foneria, durant la cerimònia, regnen el foc, la calor, el fum i la pols. Els alemanys l'amenitzen amb una banda de música de vent. Els catalans no podem arribar a tant i ens limitem als precés de rigor. Com els danesos.

Després d'haver-nos tret del damunt la pols, al magatzem ens mostren les campanes darrerament foses que esperen ser polides abans de l'entrega. N'hi podem veure una de molt gran, prop de dos mil quilos, destinada a una parròquia d'Hamburg, la ciutat hanseàtica del nord d'Alemanya i, entre altres més petites, copsem les que van destinades al santuari de Santa Tereseta de Lleida.

Més tard, els fonedors, gentilment, obsequien la clientela amb un berenar-sopar que té lloc en una de les més conegudes heretats vinícoles de la regió del Neckar. Allí on es fa el suau «riesling», el vi més septentrional de les Europes. El cap al tard és molt llarg i càlid i la visió dels turons coberts de ceps perfectament cuidats i arreglats resulta sorprenent fins i tot per a aquells qui ja sabien que aquesta petita meravella de la naturalesa existia dintre de les terres germàniques. La vall del Neckar és un jardí inoblidable.

Ben beguts i ben menjats entre catalans, alemanys i danesos parlen els ulls, que no les paraules. Les llengües són un obstacle insuperable i es troba a faltar un idioma franc comú que pogués permetre als europeus (tan propers en tantes coses) un mínim de contacte oral que allí, lamentablement, va resultar impossible.

Bé, no del tot. Els igualadins decidírem acomiadar-nos dels nostres companys accidentals amb el cant dels adéus. Tan suau, tan melodiós i tan mediterrani, i la nostra rotllana va ser tan ben rebuda, com aplaudida... com corresposta. Els alemanys estaven asseguts a l'aire lliure, al llarg d'unes taules de fusta (assaborint sens dubte una tarda climatològicament esplendorosa), i assabentats del que es tractava, ens van voler correspondre amb un cant similar. Sense moure's del lloc van entonar una melodia vigorosa i enèrgica. Contundent i harmònica a la vegada. Després, aplaudiments mutus de comiat. Fou un bell moment per a un bell record. Un record que segurament acompanyarà a tots els presents en aquell cap al tard cada vegada que sentin «cantar» les campanes al campanar de la Sagrada Família. Perquè els alemanys de Bad Friedrichshall diuen que les seves campanes no «toquen» sinó que «canten». I tenen tota la raó del món.

■ Joan Gual i Morera

Conferència-col·loqui del psiquiatre Castells sobre «Crisis matrimonials»

«La majoria dels fills sofreix traumes per la ruptura dels pares»

El psiquiatre Paulino Castells, director del Centre de Neurologia i Psicologia Pediàtrica, va manifestar que en les famílies en conflicte estan augmentant de manera espectacular les acusacions de violació de filles i fills per part del pare, però moltes d'aquestes acusacions són falses.

Castells féu aquesta afirmació en una conferència-col·loqui sobre «Crisis matrimonials» organitzada pel Grup d'Entitats Catalanes (GEC) de la Família.

«En les tensions sorgides en el procés de les ruptures matrimonials una de les acusacions més freqüents davant el psiquiatre, sobretot per part de la dona, és la que el pare ha violat les filles, i fins i tot els fills. Tanmateix, en les converses amb els fills es conclou que la major part de tals acusacions són falses i s'emmarquen en les desqualificacions que els cònjuges en conflicte acostumen a aplicar a la seva parella, a la qual es qualifica habitualment de «monstre», va dir Castells.

El psiquiatre manifestà que en els processos de ruptura matrimonial, la situació d'almenys un dels cònjuges, és d'enujats i colèrics, i que la dona acostuma a ser més hostil: «No solament és la que es torna més colèrica, sinó que la intensitat del seu enuig és més gran», digué.

Un altre canvi emocional important en les ruptures familiars és el del progenitor deprimat, que afecta per igual tant a homes com a dones i que arriba a un 30 per cent dels casos.

A voltes es disposen en els fills els sentiments d'odi i frustració dels pares



Sentiments d'odi i frustració en els infants

El director del Centre de Neurologia i Psicologia Pediàtrica va manifestar que «a voltes es disposen en el fill els sentiments d'odi i de frustració dels pares. Això és una constant habitual en molts casos de ruptura matrimonial». En aquest sentit digué que els progenitors ressentits busquen mil i una maneres per destruir la imatge que el fill té del seu pare o de la seva mare, amb les desqualificacions verbals pejoratives que faci falta, i que l'objectiu és el de esborrar de la ment del fill la imatge de l'altre cònjuge.

Castells declarà que els cònjuges que se separen han de tenir ben clar que se separen ells, però que els fills continuen es-

sent d'ambdós, alhora que assenyalà que «en moltes parelles s'ha perdut la capacitat de reparació, i amb això, de reconciliació».

El psiquiatre manifestà davant representants de les entitats de la família que no hi ha una norma general pel que fa a quina és l'època en què els fills sofreixen més la ruptura familiar, ja que varia segons la forma en què es produeix la ruptura i de la pròpia manera de ser i els principis en què les persones afectades inspiren la seva vida. Tanmateix, assenyalà que els problemes més freqüents es produeixen en l'adolescència.

Castells declarà que «la gran majoria dels nois sofreixen traumes per la ruptura dels pares. Hi ha casos, tanmateix, que no passen així i alguns fins i tot els estimula a espavilar-se». (E.P.)

Màster en intervenció socio-educativa amb menors

La secció d'Educació Social, gestionada per la Fundació Pere Tarrés, de la Facultat de Psicologia i Pedagogia Blanquerna de la Universitat Ramon Llull ha organitzat el primer Màster en Intervenció Socio-Educativa amb Menors (infants, adolescents i joves en risc o conflicte social) per als propers cursos 94-95 i 95-96.

Els objectius i continguts del Màster l'erigeixen com el primer de les seves característiques que s'organitza a Catalunya i a l'Estat espanyol. A través de les temàtiques que ofereix es pretén formar i perfeccionar professionals en el camp de la intervenció socio-educativa amb menors, amb un coneixement aprofundit dels actuals marcs i perspectives que té la intervenció en aquest àmbit. El Màster també pretén dotar els participants amb estratègies, metodologies, tècniques i

recursos per fer adient els seus treballs d'intervenció.

El Màster és dirigit a llicenciats en Psicologia, Pedagogia o Psicopedagogia, diplomats en Professorat d'EGB, Treball Social o Educació Social. De forma excepcional, el Màster és obert també als professionals amb experiència provada en aquest camp.

Professionals de prestigi

Amb la participació de professionals de gran prestigi com ara els psicòlegs Jaume Funes i Ferran Casas, o del pedagog, jurista i especialista en drets de l'infant, Jordi Cots, els participants rebran, al llarg de dos cursos estructurats en deu mòduls, els continguts necessaris per a la seva tasca: la intervenció; polítiques, dret i administracions; criteris sociològics, pedagògics i

psicològics en la intervenció; sectors i necessitats específiques; pedagogia de la sexualitat; menors en risc social i sistemes educatius; avaluació i recerca; estratègies i metodologies d'intervenció (tallers i recursos); emmarcament institucional de la intervenció; i el professional en exercici: aspectes personals i ètics.

Aspectes teòrico-pràctics del Màster

El Màster contempla un mínim de 200 hores de pràctiques. Els professionals que estiguin treballant en l'àmbit de la intervenció socio-educativa podran realitzar el seu projecte de pràctiques en el mateix lloc de treball.

● C.C.

Document vaticà sobre un «comerç silenciàt»

Una reflexió ètica sobre el tràfic internacional d'armes

El principi fonamental és que la guerra no és la solució dels problemes polítics, econòmics o socials. Amb paraules de Joan Pau II, «la violència destrueix la dignitat, la vida, la llibertat de l'ésser humà». Hi ha mitjans no violents per resoldre els conflictes: són processos difícils, però no utòpics, com demostren recents canvis polítics de gran envergadura (al·lusió al procés de pau d'Orient Mitjà).

Per descomptat, els Estats compten amb el dret a una legítima defensa mitjançant el recurs a les armes. Però no és un dret absolut: ha d'acompanyar-lo el dret de reduir al mínim la necessitat d'utilitzar-les, i el principi de suficiència, que s'oposa a la seva acumulació excessiva o a la seva transferència indiscriminada.

Precisament per la seva estreta relació amb la violència, «les armes mai no poden comparar-se a unes altres mercaderies que poden ser objecte de transaccions en el mercat mundial o intern». La seva venda ha de sotmetre's a un sever control per part dels governs i dels organismes internacionals. El document assenyalava, per exemple, que és moralment il·lícit vendre armes a règims injustos, però a voltes pot ser inadmissible facilitar-les a grups que lluiten contra

Amb el desig que la guerra arribi a ser considerada com una cosa «inacceptable» i que canviïn radicalment els interessos econòmics que animen el tràfic d'armes, el Consell Pontifici Justícia i Pau va publicar un document sobre el comerç internacional d'armes. En ell s'ofereix una «reflexió ètica» destinada als governs, la indústria d'armament, els organismes internacionals i a l'opinió pública.

aquests règims: «cal saber distingir entre una lluita legítima en les seves finalitats i en els seus mitjans, i el terrorisme pur i simple».

En el tràfic d'armes són responsables tant els països exportadors com els importadors, ja que «cap Estat rep armament passivament; és sempre agent conscient i actiu». El problema s'agreuja en certs països en vies de desenvolupament, que dediquen a les despeses militars més que en educació i salut juntes. Llevat del principi de legítima defensa, la seguretat d'un país no es redueix a la seva capacitat de defensar-se d'una altra mena: proporcionar els seus ciutadans «aliment adequat i allotjament digne, accés a l'educació i a les cures sanitàries, la possibilitat de treball i el respecte als drets humans».

Aquest document del Vaticà sol·licita límits, controls, una legislació més rígida i una major cooperació internacional per reduir la venda i exportació d'armes, i per bloquejar el comerç clan-



El Vaticà sol·licita controls per reduir la venda i exportació d'armes

destí. Tanmateix, precisa, tot això quedarà en lletra morta si no hi ha clara voluntat política per part

dels governs.

Sobre el dret a la legítima defensa, el text afegeix que un Estat no pot conformar-se amb estructurar la seva pròpia defensa, sinó que té l'obligació de treballar per garantir les condicions de pau arreu del món. El document assenyalava que avui es comença a definir en l'àmbit internacional el nou deure permanent d'ajudar a víctimes innocents, incapaces de defensar-se de les terribles seqüeles dels conflictes, tals com la fam i les malalties. Cal trobar la manera de defensar les persones, siguin o siguin, contra els mals dels que són només víctimes innocents. En aquest sentit, es propugna la necessitat de reformar la capacitat operativa de les Nacions Unides.

Qui ven i qui compra

La venda d'armes convencionals en el món, que ha baixat ràpidament des de 1987, està gairebé estabilitzada, segons l'informe anual del SIPRI. Les dades d'aquest organisme suec, que és una autoritat en la matèria, revelen que el 1993 l'import d'aquestes vendes va pujar a 21.975 milions de dòlars, amb un descens del 3,6% pel que fa a 1992. Anteriorment el decliu havia estat molt més bruscat: un descens del 19% el 1990, del 21% el 1991 i del 4,5% el 1992.

Els principals proveïdors d'armament són els Estats Units, amb el 48% del valor de les vendes, Rússia (21%), Alemanya (8,4%), Regne Unit (4,4%) i França (4,3%). A continuació figuren la República Txeca, Xina i Corea del Nord. Quant als clients, el primer és Turquia, amb l'11,5% del valor de les adquisicions mundials, seguit de l'Índia (9,8%) i Egipte (6,8%).

Per continents, Àsia és el primer mercat militar (33,3%), per davant d'Europa (32,5%). Orient Mitjà (25% de les importacions) registra una pujada del 13% pel que fa el 1992, en haver-se dut a terme els contractes conclusos després de la guerra del Golf. (Aceprensa)

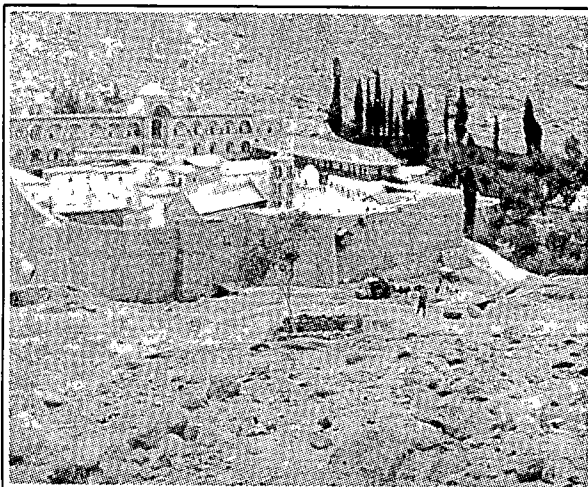


Per terres bíbliques: El Sinaí (I)

La primera vegada que vaig anar a Israel, d'això ja fa uns 20 anys, vaig dir als cristians de la Llobeta: pelegrino a Terra Santa per conèixer millor el Jesús que us he de predicar i per això sol·licito el vostre ajut. I me l'oferiren generosament. Recordo, també, que algú em va dir: quan hi siguis gasta el que calgui ja que no et pagarem cada any el viatge, i vaig prometre tenir-ho present. He explicat això com introducció al meu primer viatge al Sinaí. La despesa més gran d'un pelegrinatge al país bíblic és l'import del bitllet d'avió, un cop situats cal rendibilitzar aquesta inversió i afegir una visita al Sinaí no suposa augmentar massa el pressupost. Per l'experiència que en tinc de les vegades que hi he anat i de les que s'ha vist frustrat el meu desig, aconsello que es dugui des d'aquí contractat el viatge.

Sortint de Jerusalem es va en menys de mitja jornada i amb bon cotxe de línia fins al sud d'Israel. Elat és una punta de fletxa que permet a la nació tenir, mitjançant el Mar Roig, una sortida a l'oceà Pacífic. En un principi no fou més que un port i una senzill pista d'aterratge, després s'hi van anar acumulant hotels, bars locals de diversió nocturna. La població, si excloem el seu preciós aquari, no té cap interès humanístic. Turísticament parlant el seu atractiu rau en què un nòrdic pot sortir al matí de casa seva i cap al tard estar-se banyant en aquesta platja enmig de corals i fauna marina tropical. Té poca importància bíblica, només cal notar que a poca distància hi ha les mines de coure del rei Salomó, amb inscripcions en les seves roques, restes de les explotacions mineres i fins i tot vestigis d'un temple dedicat a la deessa Hator, segurament al servei d'esclaus egipcis. En una ocasió que era dia festiu i em trobava en aquestes terres, no trobant un lloc adequat per a la missa, decidírem sortir al desert

i celebrar-la rera una duna. Estàvem acabant quan s'apropà un jove jueu, el qual després de dir-nos que era el guarda d'aquelles terres, on s'anava a edificar un hotel, afegí que ens havia estat observant i veient que estàvem en oració venia a obsequiar-nos amb un te que havia preparat la seva mare. Aquesta interrupció, que en principi ens inquietà, fou finalment motiu de grangoig. L'aprenentatge d'hospitalitat. Habitualment s'arriba la vigília del dia de partida, que per altra part es fa normalment cap a les nou del matí, de manera que hom pugui aixecar-se a les sis i gaudir una estona del desert. Mirant cap al nord hom contempla aquelles muntanyes on se li revelà a Abraham un nom de Déu, es manifestà com El-Xadai, Déu de les muntanyes o de l'estepa, traduït literalment, però expressió de la seva immensitat, quan hom sent el mot submergit en el paisatge. (Gn 17,1). Es pot caminar pel desert i



Monestir fortificat de Santa Caterina

De viatge

descansar sota una palmera i meditar, i decidir, i imaginar. Fou així com en una ocasió vaig escriure el guió del vídeo *El desert: el Sinaí* (Ed. Claret) o conjuminar entre altres idees fonamentals de projectes de vida. Hom pot tenir la sort de trobar beduïns i observar-los, o compartir un te fortament ensucrat i amb suau accent de menta, en una vella llauna de conserves on te l'han ofert. No fa falta conèixer la seva llengua, el beduí que se sent aristòcrata, i d'aquí que no s'agupi per gratar la terra com el fellah, és home de silenci, les seves paraules són poques, les seves armes inofensives i els ramats que estan a càrrec de la dona o els fills, és el seu mitjà de vida. Quan hom ha passat una estona amb ells és capaç de llegir pausadament i joiosament el llibre de Job i treure-li molt de suc.

El Sinaí és un desert de muntanyes, és el primer que ens va dir Alfonso, el guia del primer viatge, amb prou feines trepitjada la península que duu aquest nom, desert és un lloc on no hi ha vida, va prosseguir, els europeus creuen que un desert és un lloc pla i no és així. La carretera s'endinsa paral·lela a la costa i travessa per indrets que reben noms curiosos com el fiord, sense que tingui res a veure amb els nòrdics més que un semblant perfil, o l'illa del corall, que tampoc no és un escull, fins arribar a una estació de servei a partir de la qual penetra en terra ferma. Es passa per un cementiri beduí, el de Nebi Saleh, i si hom trenca a l'esquerra per un camí s'arriba a un lloc on un nord-americà, en l'època de l'ocupació israeliana, se li va ocórrer pintar unes quantes muntanyes, amb pintura que li arribava amb helicòpter. Jo en veure'l penso que més que pintar el que feu fou embrutar. Finalment s'arriba al monestir-fortalesa de Santa Caterina.

■ P-J Ynaraja, capellà de la Llobeta

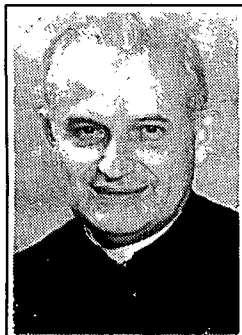


Els elements que componen el cosmos

*Que en són de variades, Senyor,
les vostres obres, i totes les heu
fetes amb saviesa. La terra és
plena de les vostres criatures.*

(Salm 103,24)

■ **Francesc Nicolau**



Només dos elements no metàl·lics eren coneguts als temps prehistòrics: el sofre i el carboni. Del primer i del seu nom en vam parlar la setmana passada. El segon serà el tema d'avui. Aquest element era

conegut, certament, des de temps immemorial, però no pas amb el nom de «carboni», que és d'origen modern. El que els antics coneixien era el carbó produït per obra humana, que és la massa negra que resulta de la

i en llatí en -ium; com alumini, radi, urani, plutoni,... i tants d'altres.

Grafit, diamants i minerals carbonats

El carboni no combinat es pot trobar a la naturalesa de dues maneres diferents: grafit i diamant. El grafit és un mineral que ha servit durant molts anys per a la fabricació de llapis negres, i és d'escàs valor, mentre que el diamant és una pedra preciosa. ¿Com pot ser que essent tan distints siguin fets del mateix element? Els àtoms que els formen són de la mateixa espècie, cert, però es troben col·locats d'una manera molt diferent: en un diamant cada àtom s'enllaça fortament amb els quatre que té més a prop i el rodegen fent els vèrtexs d'un tetraedre regular; en el grafit, en canvi, els àtoms es troben més separats: cada un

Els diamants eren coneguts de molt antic. A la Bíblia els trobem citats als llibres de Jeremies i d'Ezequiel. Sembla que aleshores tots procedien de l'Índia. I fins al segle XVIII aquest país en va ser el gran proveïdor. El més famós va ser el trobat el 1650, anomenat Gran Mogol, de 787 quirats (un quirat són 205 mg.) que es va fer a trossos; el tros més gros és el Koh-i-nor, propietat de la corona anglesa. Un altre cèlebre fou el Regent, de 140,5 quirats, propietat de França, que el té al Louvre. Però al segle XVIII el Brasil, als arenys de Mines Gerais, Bahia i Matto Grosso n'obtingué també molts; entre altres l'Estrella del Sud, de 128,8 quirats. I l'Àfrica del sud entrà en escena el 1867, amb les famoses mines de Kimberley, les més riques del món. El 1905 s'hi trobà el cèlebre Cullinan, de 3.032 quirats, del qual se'n feren nou gemmes, totes ara propietat de la Corona Britànica. I el 1954 entrava Rússia dins dels països productors de diamants amb el jaciment descobert a Iacútia; però actualment el país que n'extreu més és el Zaire que s'aprofita de la continuació del jaciment de Kimberley.

El carboni mineral no s'acaba amb el grafit i els diamants. Combinat químicament forma multitud de minerals, els carbonats: calcita, aragonita, siderita, magnesita, dolomita, cerusita, malaquita,... També es troba en els «carbons minerals»; antracita, hulla, lignit i torba, que en realitat també són carbons vegetals que s'han anat mineralitzant, o sigui fossilitzant. I el petroli també és una barreja de compostos de carboni.

El carboni és una substància simple

Curiosament aquest element tan estès i tan conegut en les seves diverses manifestacions va trigar molt a ser reconegut com a substància simple. Quan ja els set metalls prehistòrics i el sofre eren reconeguts com elements encara es considerava el carbó, o carboni, un compost. No va ser fins a la segona meitat del s. XVIII que se li reconegué la condició d'element per obra del gran químic

francès *Antoine L. Lavoisier* (1743-1794). Ell va ser qui, per primera vegada va explicar correctament la naturalesa de la combustió: el gas que es produeix quan hom crema un combustible és una combinació química de l'oxigen amb allò que es crema. En el cas del carbó és anhidrid carbònic (diòxid de carboni, com es prefereix dir ara), i no és que el combustible sigui un cos compost que pel calor deixa anar un dels seus components, el «flogist» (així l'anomenaven), en forma de gas. I el químic francès demostrà que els diamants són de carboni el 1778 amb l'experiència cèlebre de cremar un diamant sense que deixés residu, i mostrant que el gas obtingut era igual al que prové de cremar carbó. Quatre anys més tard *K.W. Scheele* demostrava el mateix del grafit.

¿I si els diamants són carboni pur cristal·litzat, no podríem fabricar diamants artificialment? La cosa no és fàcil: s'ha de sotmetre el carboni a gran pressió, si no, només farem grafit. La naturalesa ha fet l'enorme pressió que es requeria, al fons de certs volcans, però al laboratori es fa gairebé impossible. El primer que va intentar-ho va ser *Henry Moissan* (1852-1907). Ho va fer així: com que al ferro fos li passa com a l'aigua que en prendre l'estat sòlid augmenta de volum, i ho fa amb gran força, si posem carbó dins d'un gresol amb amb ferro fos, la calor gasificarà el carboni i després en refredar-se el ferro el comprimirà i en farà diamants, per tant provem-ho; i certament va aconseguir els primers diamants artificials de la història, però tots eren petitíssims. Després de molts intents n'aconseguí un de més gros, de 0,7 mm. de diàmetre, no arribava a la centmil·lèsima de quirat! Però es va fer cèlebre. Els seus deixebles batejaren la gemma amb el nom de Regent, pel del Louvre (però aquest pesa 140,5 quirats). Actualment se n'han aconseguit alguns més, però sempre petitíssims; podem dir, doncs, que per ara no hi ha perill que els naturals baixin de preu...

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

11. El carboni ve del carbó

combustió parcial de matèria orgànica, principalment vegetal, formada, això sí, principalment per carboni, d'un 70 a un 96%. O sigui coneixien el carboni impur anomenat carbó. A més a més, amb tota seguretat tenien coneixença dels diamants i possiblement del grafit, minerals que estan fets d'aquest element. El mot «carboni» que designa l'element químic pur ve de «carbó» i és de creació recent. En castellà es diu «carbono», i en català trobem «carbon» i «carbono» en escrits del segle passat, potser calcat del castellà (o del francès que diuen «carbone», distingint-lo del carbó, «charbon»); però modernament s'ha preferit dir-ne «carboni» per seguir la regla que s'ha establert per als noms d'elements nous o determinats últimament: amb el sufix -i, que en castellà és -io,

s'uneix a tres que són al mateix pla que ell i fan capes sobreposades unides més dèbilment que poden relliscar amb facilitat una sobre l'altra. La diferència de col·locació fa que el diamant sigui transparent, duríssim (és el mineral de màxima duresa), molt bonic per la manera com refracta la llum, mentre que el grafit és negre, opac, tou, i emmascara. El diamant té els àtoms més atapeïts, amb densitat 3,5, i el grafit la té de 2,1 a causa de tenir-los més separats. El nom de «diamant» ve del grec, passant pel llatí vulgar, «adamas, -antos», que vol dir indomable; i se li posà aquest nom per la seva duresa. Curiosament el mateix mot, modificat després diversament, és l'origen d'«imant». El nom de «grafit» ve del grec «grapho», que vol dir escriure, perquè amb el grafit es pot guixar, o sigui escriure.

Catalunya Cristiana

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça.....

Població D.P. Província..... Tel

☐ Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptès.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/libreta

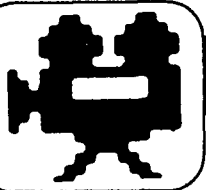
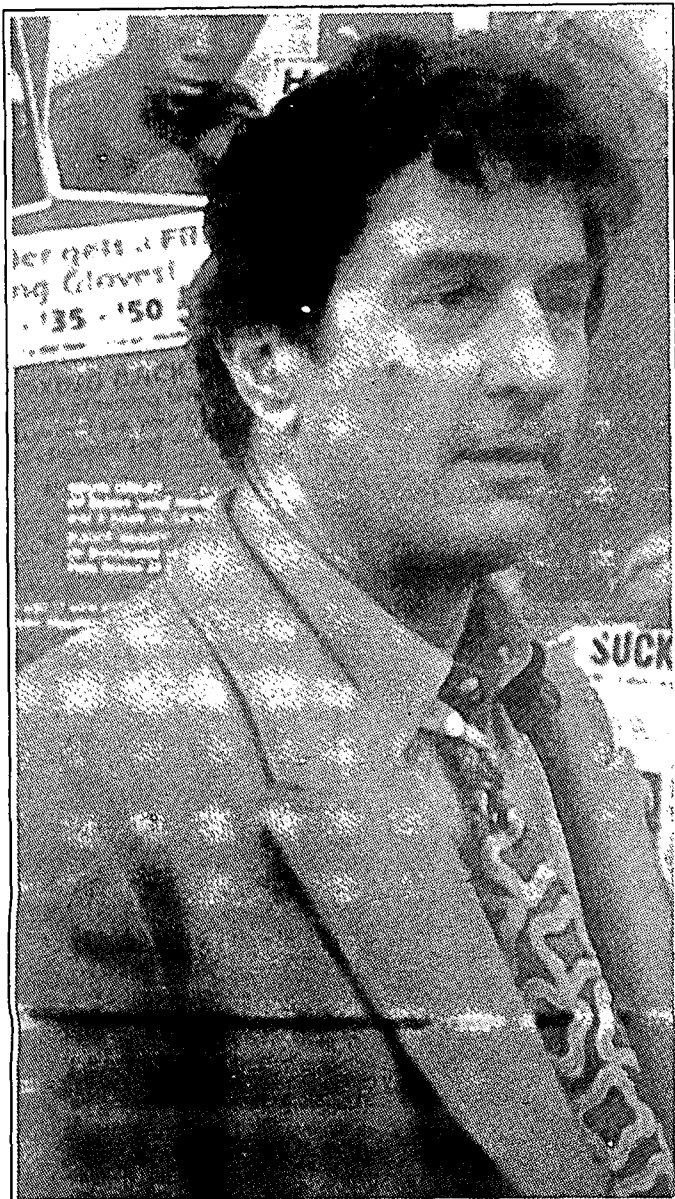
Entitat Oficina DC Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/libreta



CINEMA

*La noche y la ciudad***Director:** Irwin Winkler. **Intèrprets:** Robert De Niro, Jessica Lange, Cliff Gorman.

Ahora que una reescriptura de *Night and the City* (1950), del francès Jules Dassin, és un explícit homenatge a la figura d'aquest realitzador americà gairebé europeu. Aleshores interpretada per Richard Widmark i Gene Tierney, a Londres, i en una atmosfera de violència, desolat patetisme i un alè líric en la parella protagonista, té en aquesta versió actual canvis desisius.

Irwin Winkler, director de *Caza de brujas*, també amb Robert De Niro i el mateix guionista, ha fet aquesta pel·lícula per més glòria del gran actor com és De Niro, i que aquí ofereix una mostra més de la seva perfecta versatilitat en el seu paper de murri advocat de barris baixos, que vol sortir del seu sordid món i ser algú. Però la tal vegada excessiva atenció de la càmera a aquest actor perjudica el treball coral i el retrat de conjunt, es perden matisos, que la boxa, i les seves trampes i *gangsters*, que els bars, que el barri neoyorquí, com a co-protagonistes, podrien fer. Sobretot la companyia sentimental (Jessica Lange) de l'ambiciós advocat, que es queda en una presència incorrecta.

Així, la història no assoleix tota la profunditat que sembla aspirar, tot el patetisme d'uns pobres éssers que, malgrat la seva immoralitat, i potser més per ella, desperten pietat.

■ P. A. Urbina (Aceprensa)

Crònica televisiva

El dia 27 de juny del 1983 tingué lloc la inauguració oficial del estudis de Televisió Espanyola a Sant Cugat del Vallès. Han passat ja onze anys. Al llarg d'aquest temps s'han produït més de 50.000 hores de programació (30.000 en català i 20.000 en castellà). Dos han estat els guanys cabdals assolits pel centre: d'una banda, emetre per a tot l'Estat programes que, de bell antuvi, foren estrenats pel circuit català —La Palmera, La Lluna, Tal cual, ...— i, per altra banda, nodrir corresponsalies i llocs de responsabilitat de TVE i d'altres cadenes amb professionals sorgits de Sant Cugat —Georgina Cisquella, Antoni Esteve, Núria Ribó i un llarg etcètera—. El pes específic del centre de realització de

Sant Cugat: Fàbrica de somnis

Sant Cugat en el conjunt de la programació de TVE, en el transcurs de tota la seva història, és importantíssim i inqüestionable.

La història dels nous estudis s'inicià el 1974, quan TVE va adquirir uns terrenys a Can Marcet, dins del terme municipal de Sant Cugat del Vallès, per a la construcció d'unes instal·lacions destinades a l'administració, gestió i procés de producció d'espais televisius. TVE a Catalunya tenia la seva seu oficial a Miramar (a la Ciutat Comtal) des de l'any 1959, quan va començar les seves emissions. Ocupava així mateix les instal·lacions del teatre Òpera de l'Hospitalet a partir del 1964 i, en règim d'arrendament, els estudis cinematogràfics Isasi a Esplugues de Llobregat, des del 1973.

El projecte de construcció dels nous estudis de televisió van romandre gairebé oblidats durant molt temps però amb motiu del Campionat Mundial de Futbol, celebrat a Espanya el 1982, es van reprendre les obres. El trasllat definitiu es va dur a terme el juliol de 1983, gràcies als esforços del llavors director de TVE a Catalunya, Pere Felis.

Des d'aleshores, Sant Cugat ha estat fàbrica molt activa de nombrosos somnis televisius. Programes com «Tribunal Popular», «3x4», «El tiempo es oro» o «Juego de niños», entre d'altres, van aconseguir alts índexs d'audiència a nivell estatal. Somnis de 625 línies.

■ Miquel Àngel Codina Periodista

LA SARDANA I LA DANSA

Aplec Internacional de la sardana a Marsella

Marsella ha estat enguany el marc escollit per celebrar la setena edició de l'Aplec Internacional de Sardanes i Mostra de Grups Folklòrics. La delegació catalana era presidida pel conseller de Cultura de la Generalitat, Joan Guitart, i pel president del Centre de Promoció de la Cultura Popular, Joan Vidal i Gaiolà.

La Comissió d'Aplecs Sardanistes de les Comarques Barcelonines i l'Associació per a la Difusió del Folklore, conjuntament amb el Cercle Català de Marsella, el grup sardanista «Som i Serem» i l'Ajuntament de la ciutat francesa han organitzat aquesta trobada que va constituir un èxit absolut.

Els actes van consistir en un concert a càrrec de les cobles Sabadell i Juvenil de Bellpuig, que van interpretar sardanes i obres per a cobla; una ballada matinal de sardanes davant l'Ajuntament; i al Cours d'Honoré d'Estienne d'Orves es va fer un festival de grups folklòrics catalans i provençals, una audició de sardanes, un ball popular amb el conjunt Tercet Treset i un correfoc com a fi de festa.

Hi participaren, a més de les cobles i el grup ja esmentat, els Bastoners de Rajadell, els Castellans Xiquets de Tarragona, els Cavallets de Manresa, cinc colles sardanistes, cinc esbarts dansaires, sis grups folklòrics provençals i sis colles de geganters.

És l'any en què hi ha hagut més participació de grups i també un dels anys en què hi ha hagut més participació popular, ja que el punt escollit, al cor de la ciutat i al costat del moll principal, ha resultat idoni per a la finalitat pretesa d'aconseguir el màxim d'espectadors.

■ Josep Ventura

Premi «Jaume Nualart» de Serveis Socials

Convoca:

Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya

Lliurament de treballs:

Òrgan Tècnic de Suport a la Família, Departament de Benestar Social

Pl. de Pau Vila, 1. Tel. (93) 483 10 00

08003 Barcelona

Resum de les bases:

La convocatòria d'enguany té lloc en el marc de l'Any Internacional de la Família, i apareix publicada en el DOGC núm. 1867, de 2 de març de 1994. Podran optar al premi de treballs periodístics els articles o conjunts d'articles, repòrtatges i informacions escrits en llengua catalana o castellana, que tractin el tema de la família.

Els treballs concursants no han d'haver rebut cap altre premi, beca o ajut per a la seva elaboració.

Els treballs, dels quals només caldrà lliurar-ne un exemplar, es presentaran en la forma del mitjà on s'hagin publicat o difós, i hauran d'incloure el nom, l'adreça i el telèfon de l'autor o autors. Si han estat publicats amb pseudònim, s'haurà d'adjuntar una certificació de la direcció del mitjà periodístic corresponent que acrediti la seva autoria. També s'hi adjuntarà una autorització perquè es puguin publicar en cas que siguin premiats.

El jurat també podrà considerar treballs que no hagin estat presentats al concurs.

Jurat:

President de la Generalitat (president), conseller de Benestar Social (vice-president), secretari general de Joventut, director general de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, directora d'Atenció a la Infància i tres experts en la matèria objecte del premi.

Termini de presentació de treballs: 31-10-94**Veredict:** 05-12-94**Dotació:** 1.000.000 ptes.

● C.C.

Alfabetització per a l'idioma àudio-visual

Ana Graviz-Jorge Pozo.

Niños, medios de comunicación y su conocimiento.
Ed. Herder



¿Què és una imatge? ¿Quina és la realitat que representa? ¿Quin és el missatge que aquesta representació intenta transmetre?

Pel·lícules, fotografies i altres materials de documentació representen la realitat. Això significa que la realitat es transforma a causa que el creador escull el que enregistrarà i aparta les altres parts d'aquesta realitat. Aquesta elecció depèn de la idea que el creador té sobre la situació i del missatge que vol transmetre.

En la nostra recerca per aconseguir que els nens entenguin aquests conceptes abstractes i amb el fi d'estimular-los cap a una actitud crítica enfront dels missatges dels mitjans de comunicació massius, hem desenvolupat un mètode que hem anomenat NIMECO *Nens, mitjans de comunicació i el seu coneixement*. Aquest mètode permet, de manera pràctica i teòrica, treballar amb pel·lícules, televisió i vídeo.

Paulo Freire afirma en el pròleg: «Aquesta comprensió de l'acte de conèixer és el que pot allunyar el risc de l'alineació i de la burocratització de la ment, permetent que l'ésser humà aconseguixi condicions de control sobre el seu ésser al món. I això és fonamental per rebel·lar-se contra l'opressió. Penso que és aquest l'enteniment de l'acte del coneixement que «amara» el mètode de treball de l'Ana Graviz i Jorge Pozo».

■ G.P.

Mirar amb altres ulls la terra

Johannes Thiele.

Una tierra para el placer de vivir.
Ed. Herder.



El petit planeta blau necessita l'esperança de ser escoltat. Actuem de forma imprudent amb la nostra terra. Transtornem els processos naturals. Destruïm la natura de la qual formem part. Als mercats del món paguem amb peixos, aus, atmosfera i aigua.

Uns quants comencen a adonar-se del perill de la seva actuació. Volen viure d'una altra manera. Inicien uns camins zigzaguejants, aprenent de velles cultures a entendre novament la «santedat» de la terra i a conservar la creació per al plaer de viure en un entorn equilibrat i integral: el plaer de l'home i de la dona, de la ciència i de la tècnica, dels animals i les plantes, de l'atmosfera i dels oceans...

Aquest llibre vol ser una incitació. Desitja introduir-nos a mirar amb altres ulls la terra: els homes són cridats a congregar-se en una «arca nova» i somiar plegats en una «terra nova».

Johannes Thiele va néixer a Paderborn el 1954. Estudià teologia i literatura a Münster. És escriptor i actualment viu a Hamburg. Ens parla en aquesta obra de la sacramentalitat de la terra.

● C.C.

Figures traspassades per la llum de Déu

Carlos Pujol.

Siete escritores conversos.
Ed. Astor.



Set històries, set vides reals impregnades de literatura, que pateixen una sacsejada de Déu, que en circumstàncies molt diferents i amb peculiaritats molt seves escolten una crida misteriosa inoïble per als altres.

Cada cas és un món perquè Déu, a diferència dels novel·listes, no es repeteix mai: fa les flors una a una, segons diu Chesterton.

Una llarga i piadosa tradició de vides exemplars ha endolcit molt el que és l'experiència d'un convers, atribuint-li una mena de radiant metamorfosi que a partir d'un moment decisiu fa d'ell un model de conducta i d'espiritualitat. Ni sant Pau ni sant Agustí, els dos paradigmes clàssics de conversions, permeten subscriure una idea tan còmoda, les veritats humanes sempre són més complicades que els bons desitjos.

Potser en aquestes històries el lector trobi motius d'irritació o contrarietat, però així és la gent, o almenys així és aquesta gent, escriptors tots ells estranys i sovint extravagants... Com Déu no escatima la seva misericòrdia, tots aquests guillats, contradictoris, plens de manies, pendants de l'ús d'un adjectiu o un participi, de maneres diverses, perquè tot ha de ser singular en aquests personatges, van tenir la seva conversió; i d'ençà tracten que la santedat convisqui amb la literatura, no sempre amb èxit, tot s'ha de dir, encara més diguem que amb profunds esquinçaments.

Aquestes històries fins i tot resulten fascinants. El trasllat i el lliurament d'algú que aposta tota la seva vida pel misteri de la fe és una de les aventures més profundes de l'experiència humana.

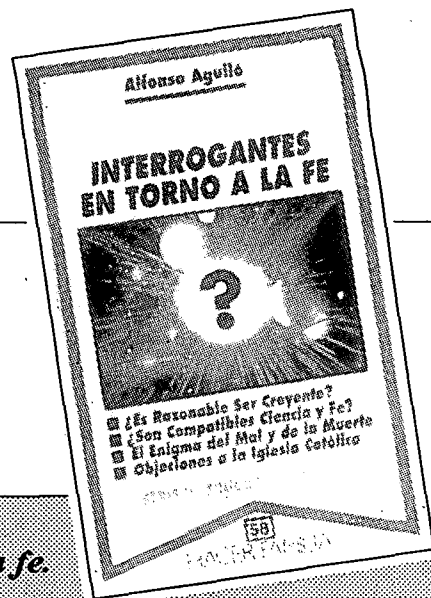
Carlos Pujol va néixer a Barcelona el 1936, és doctor en Lletres, durant quinze anys fou professor de Literatura a la Universitat, i ha estat crític literari a *La Vanguardia*, *El Sol* i *El País*. A més a més de nombroses traduccions (Ronsard, Shakespeare, Pascal, Defoe, Balzac, Baudelaire, Verlaine, Proust, etc.), ha publicat una vintena de llibres.

■ M.S.

Respostes a objeccions relatives a la fe

Alfonso Aguilo.

Interrogantes en torno a la fe.
Ediciones Palabra.



En veure tants nois i noies perdre la fe en el despertar de l'adolescència, molts pares es pregunten què poden fer perquè els seus fills no es vegin conduïts en idèntica direcció.

Altres vegades són els propis fills els qui observen amb inquietud aquest fenomen al seu voltant, i s'adonen que la seva no fe no és ferma, i que potser al seu cap hi ha encara moltes preguntes al voltant de la fe que estan sense suficient resposta.

Les causes per les quals es pot perdre la fe són molt diverses. L'autor s'atura a analitzar-ne una, que sovint, resulta decisiva: la crisi que pot produir-se en una persona quan no sap donar una resposta convincent a les objeccions relatives a la fe que, cada dia, es presenten al seu voltant.

I com es fa molt difícil explicar als altres el que encara no s'ha aconseguit explicar bé un a si mateix, aquest llibre pretén facilitar al lector unes explicacions senzilles, que s'entenguin intuitivament, per a les principals qüestions —sense eludir els punts més delicats— que avui es debaten al voltant de la fe.

Es presenta com una estona de conversa amb un interlocutor que planteja nombroses qüestions. L'autor, que busca principalment raons a què tothom pugui adherir-se —i no dubta per tant d'inspirar-se en filòsofs no cristians—, proposa algunes d'aquestes respostes.

Alfonso Aguilo Pastrana és Enginyer de Camins, Canals i Ports per la Universitat Politècnica de Madrid. Durant més de dotze anys ha tingut relació amb la formació de gent jove en diversos treballs de caràcter educatiu i docent. És autor de diversos llibres i publicacions, i, des del 1991, és Vice-president de l'Institut Europeu d'Estudis de l'Educació.

■ F.P.

Maïnada

Sense rondinar

—Eixerit, ha arribat el dia de tornar a l'escola. ¿Ja ho tens tot a punt? ¿Ja has mirat bé que no et deixis res?

Després donaré un cop d'ull a la bossa, ¿eh?

—Renoil... bé... sí... és clar... però no ho sé, em sembla que... no, no... és clar...

—Ep, noi, ¿què botzines, ara?

—Que què, mare, no t'he entès.

—Que no rondinis. Que a l'escola s'hi ha d'anar amb cor alegre i sense rondinar.

—Sí, però, alguna vegada he somiat que ja sóc gran i que no haig d'anar més al «cole», i estic content. ¿Per què em passa, això?

—Perquè, ben mirat, el nostre estimat Eixerit, és un noi una mica gandulet.

—Això, no ho escriuré pas, ¿què pensarien els Eixerits i Eixerides de tot arreu?

—Mira-te'l, el noi, ¿et penses que no t'han filat que ets un noi una mica rondinaire, una mica gandulet i altres miques que em callo?

—¿Això també ho escriu?

—Escolta, no vull que t'enfadis, eh. Els altres Eixerits i Eixerides, no deuen ser pas uns angelets. Segur que si parlessis amb la seva mare, quedaria ben clar.

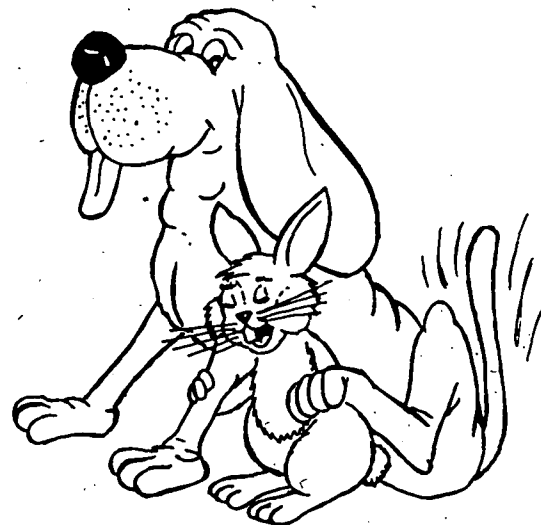
—¿Què quedaria clar, mare?

—Que tots els nois i noies del món sou molt macos; però també teniu els vostres defectes. I que us convé anar a l'escola, aprendre, fer-vos millors i preparar-vos per plantar cara a la vida.

Eixerides i Eixerits. Ja ho sabeu. Cap al «cole» i sense rondinar.

L'Eixerit

Puck, el gos caçador



Vet aquí que una vegada, temps era temps, en una petita casa al bell mig del bosc vivia un vell caçador. El bon home vivia tot sol des de feia molts anys amb l'única companyia del seu atrotinat gos, el Puck. El Puck era un vell gos caçador. De més jove havia estat molt ben plantat, però mai no havia estat un caçador de debò. De fet, mai no havia perseguit seriosament una presa, mai no havia dut al seu amo cap peça. Quan veia el conill o la llebre, o la perdiu, ferits o espantats, corrent per escapar d'una mort segura, era incapaç de fer-los més mal. Sempre tomava al costat del seu vell amo amb la cua entre cames i sense res entre les dents. El pobre home feia temps que no havia pogut caçar res. I sovint s'enfadava molt per aquesta raó i li deia al Puck:

—Ets un inútil, no ets capaç d'agafar cap peça, no m'ajudes gens a caçar —li cridava—. No sé com m'ho faré per tirar endavant. Hauré de comprar un altre gos caçador i desfer-me de tu!

Però mai no complia la seva amenaça perquè s'estimava molt el seu vell amic Puck, i en el fons li feia gràcia veure com el gos es compadix dels animalons. I és clar, tots els animals del bosc coneixien el caràcter d'en Puck i amb el temps s'havien fet força amics.

Heus aquí que un dia, quan el caçador i el seu cairen dinant tranquil·lament a casa, va començar a sentir-se una gran cridòria. El Puck i el vell van sortir de seguida per esbrinar què era el que passava i, amb gran espant van adonar-se que el bosc era ple de flames. Els animals corrien esfereïts fugint del foc, i tot era ple de fum.

—Ràpid Puck, hem de sortir d'aquí —va dir el vell caçador.

Llavors, però, el Puck va sentir uns crits que demanaven ajuda, era el Moustache, el petit conill que l'altre dia s'havia trencat una pota jugant a futbol. Estava atrapat entre les flames i no sabia per on sortir. Sense dubtar-ho, el Puck va arrancar a córrer cap a ell. No va escoltar els avisos de l'amo ni va espantar-se en trobar-se envoltat de fum i flames, només pensava que calia treure el petit Moustache d'allà. I ho va aconseguir, va saltar troncs encesos, va córrer entre el foc i va posar-se sobre l'esquena el conillet. El camí de tornada va ser una mica més difícil que l'anada, però el Puck no va defallir fins que ja eren fora de perill. Un cop lluny del bosc, va caure a terra sense alè, el fum li havia omplert els pulmons i tenia algunes cremades per tot el cos. El vell caçador el va alçar a coll emocionat.

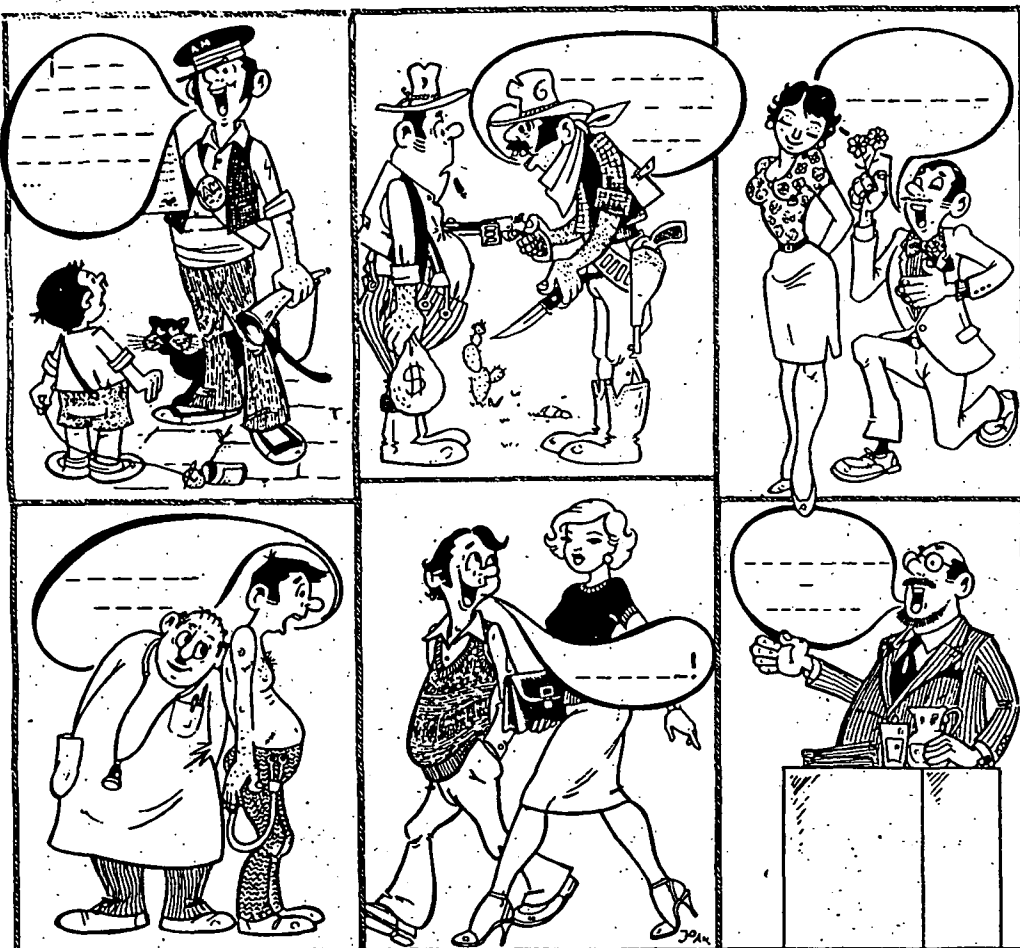
—Ets molt valent —li digué— ara anirem a curarte. Quan va estar restablert, l'alcalde va anar a visitar-lo, el felicità pel seu heroic acte i li va oferir el millor regal:

—Si us sembla bé, m'agradaria que vós i el vostre bon gos —li proposà al caçador— fóssiu els nous guardabosc. És clar, van acceptar, i des d'aleshores el Puck va poder ajudar molt més els seus amics del bosc.

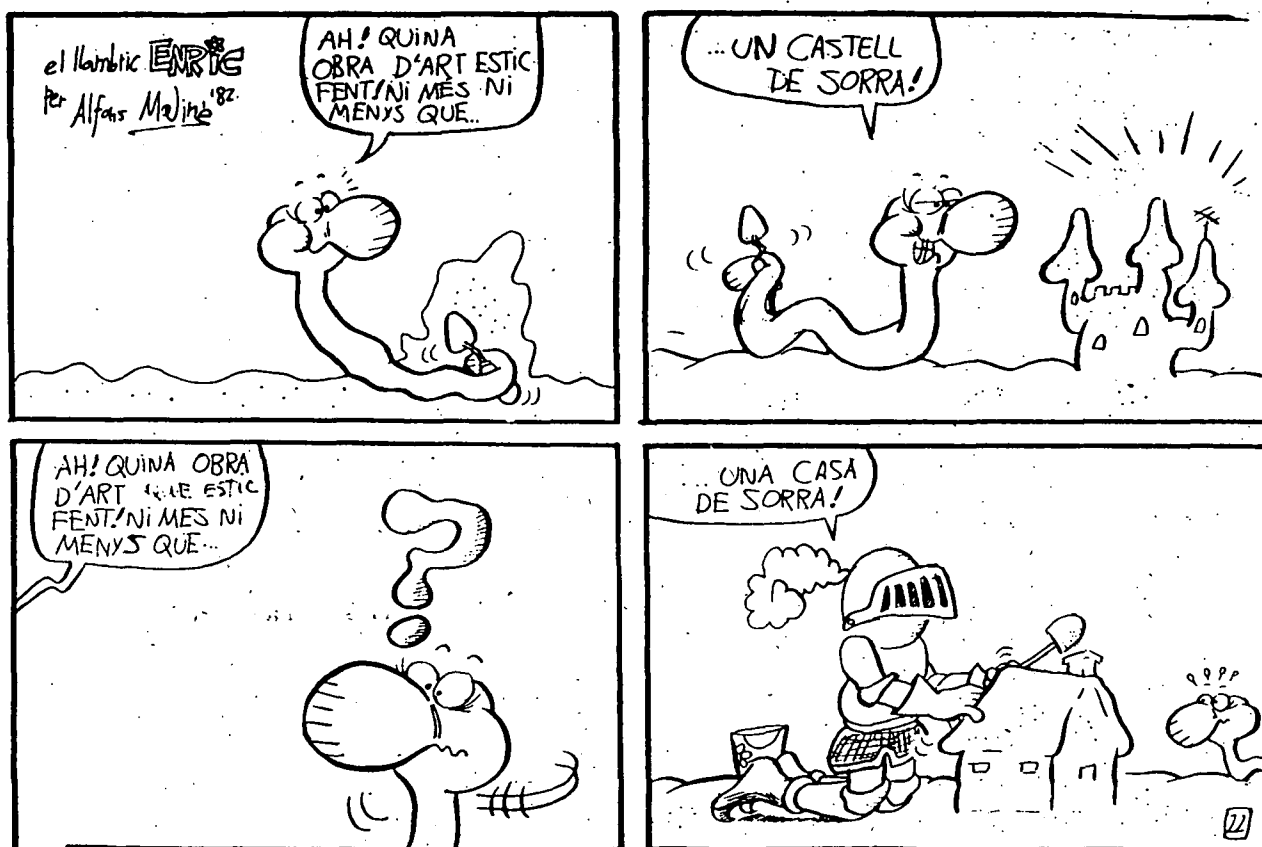
ANNA

ENTRETENIMENTS

El joc de paraules.— A veure si sabeu col·locar cada una de les paraules al lloc que li correspon. Sobre cada ratlleta hi va una lletra. Les paraules són: Per, la, t', trenta, ordre, estimo, bossa, senyores, del, tres, i, o, bufona, senyor, la, vida, alcalde i senyors.



EL LLAMBRIC ENRIC



EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

Diumenge 12.00 *La Missa:* amb la participació de la Coral Mare de Déu del Portal, dels Prats de Rei (Anoia, bisbat de Vic), sota la direcció de Mercè Carbonell (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

13.00 *Pueblo de Dios:* Casal de ninos.

Dimarts 02.50 *Testimonio:* meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 09.30 *Últimas preguntas.*

Diumenge 08.45 *Espacio interreligioso.*

CANAL 33

Signes dels temps: No hi ha programació fins a l'octubre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Creure, avui: Durant el mes d'agost no hi ha programació.

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 *La música religiosa:* *Missa Brevis*, de Walton; *Audi, Domine, clamantes ad te*, motet, de Locke; *Missa en Sol*, de Poulenc; *Benefic domine*, de Mondonville; *Beati omnes qui timent Dominum*, Z 131, de Purcell.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

21.00 *El Espejo.*

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós.

22.00 *La linterna de la Iglesia.*

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

Dimarts

15.00 *Frontera:* programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia:* informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 Déu vos guard! Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home:* el cas de la setmana; l'entrevista amb el missioner a Rwanda, Mn. Joan Ripoll i Rovira, amb la lectura de dues cartes arribades d'una missionera de Rwanda i d'una missionera religiosa agustina; Suggestiments per viure millor la vida i la «Carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

07.00 (fins a les 23.00 h.) Emissió de música i missatges, en període de proves.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL/COPE (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

21.00 *El Espejo.*

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

22.00 *La linterna de la Iglesia.*

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 *Noticario.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Café i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÉ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves* (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli* (amb Mn. Pere Carreras), *Església Viva* (presentat per Angel Rodríguez).

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Stil de Cassà (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h

Ràdio Grup Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.7) diumenge 9.30h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio Shalom de Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Marja Pont).

L'emeten:

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) dijous 20.30h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107) divendres 20.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.30h.

Ràdio Sarrià (FM 87.6) diumenge 8.30h.

Ràdio Les Planes (FM 107.7) dissabte 10.00h.

Ràdio La Vall (FM 107.6) dimarts 21.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) dimarts 14.30h.

Ona Jove Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.00h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súrria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana").

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Armetlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.



VARIS

JULIOL-AGOST lloger pis a Vilanova i G. Tl. 815 43 51.

GRAN OCASIÓ: Es ven pis Diputació-Rocafort, 7è., 86 m², molta llum, sol, silenciós, ascensor, 4 hab., rebedor, menjador, cuina, galeria, calefacció, perfecte per entrar-hi. Tel. 423 61 89.

BERGA venc pis i àtic en ple casc antic. 822 14 65.

M'OFEREIXO per una o més tardes per planxar i/o tenir cura persones grans. Truqueu al Tel. 311 83 34 de 4 a 5 tarda.

LLOGO pis. Tel. 200 46 17.

NOIA 26 anys busca feina. Professora de religió a secundària. Llic. Filosofia i Diplom. en Teologia. Expe. catequesi. Lourdes. T. 345 85 79.

VENC orgue litúrgic electrònic propi per a Església. T. 426 67 23.

LLOGO habitació amb bany individual i dret de cuina. Preferència per una estudiant o treballadora. Zona immillorable Sarrià-Pedralbes. Sra. Glòria. Tel. 203 20 48.

SRA. amb experiència, excel·lents informes, i una sòlida formació religiosa, s'ofereix per a tenir cura d'infants, o persones de la tercera edat. Truqueu a: Sra. Paquita 798 08 95 a partir de les 6 tarda.

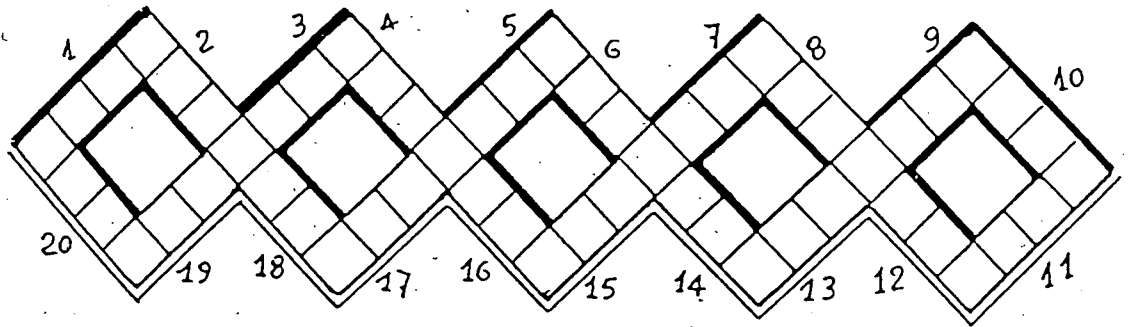
ORGANISTES: per embellir i guardar orgue electrònic construcció mòble 180 x 60 x 100, 80 flautes, guarniment inter. Tel. 49 03 48 Girona.

SEGELLS Col·lecció valoro i compro. Pago al comptat, passo a domicili. T. 357 83 94.

ENCREUATS

per Rosa Collell

LA CORDA



Se segueix la numeració començant pel tram 1, tot fent ziga-zaga, fins al 10, i es continua per sota fins arribar al núm. 20.

1. Pronom personal.
2. Caixa de tapa plana on es guarden coses.
3. Profeta menor.
4. De poca fondària.
5. Individu d'un grup d'aràcnids majoritàriament paràsits.
6. Habitatge d'un eixam d'abelles.
7. Diner.
8. Déu de la mitologia grega.
9. Associat a d'altres per a un fi.
10. Fabulista grec.
11. Territori propi d'una ètnia determinada.
12. Solament.
13. Líquid que circula per les plantes i les nodreix.
14. Ocell d'aigua de la família dels anàtids.
15. Crit fort i continuat.
16. Varietat de cafè provinent de l'Aràbia.

17. Fa que algú s'humiliï.
18. Foguera mortuòria.
19. Interjecció per a fer deturar algú o alguna cosa.
20. Instrument de vent amb llengüeta doble.

Solució:

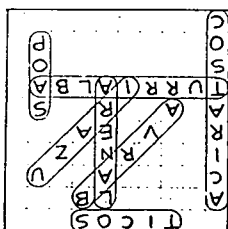
1. Ella - 2. Arca - 3. Amos - 4. Soma - 5. Acar - 6. Rusc - 7. Calé - 8. Eros - 9. Soci - 10. Isop - 11. País - 12. Sol - 13. Saba - 14. Aneq - 15. Ciam - 16. Moca - 17. Ajup - 18. Pira - 19. Alto - 20. Oboè.

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

¿Quin és l'estat americà, amb el nom dels seus cinc volcans i amb els «...» com a sobrenom dels seus habitants? (sempre estan dient «momentico»).

PATICO S A L A
A B A V O L B E L A
C A S A Z A R A U Z
I L S I R N E Z I O
R C C V I E A A S T
A O A C E R I S S E
T U R R I A L B A J
S S T I Z C A I O A
O L E F A L C O P N
C E R A M I C A S O

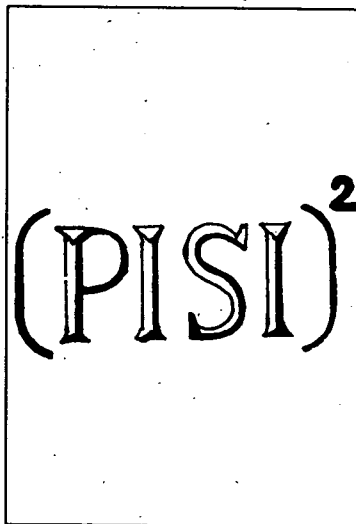


Costa Rica, Turrialba, Irazú, Barva, Poas, Arenal, Ticos.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

SI VÉNS A VEURE ELS NOUS LOCALS, ¿SAPS QUÈ ET DIRAN?



Solució al 778

C, RE, C; QUE; ARB, RES
Crec que arbres.

FILATÈLIA

per Enric Graupera



LUIS DE GÓNGORA,
poeta

Nascut a Còrdova el 1561 (on morí el 1627), en escaure's IV centenari, Espanya li dedica aquest segell (1960). Fill d'una família benestant, estudià a Salamanca i, ordenat sacerdot, fou beneficiat de la catedral de Còrdova. La seva obra, com a poeta culte castellà, es reparteix entre poesies breus de caràcter popular (*letrillas*, *romances* i sonets) i poemes artificiosos d'estil obscur i difícilment intel·ligibles, a més d'un parell de peces de teatre, poc afortunades, i un nodrit epistolari.

ESCACS

per Jaume Mora

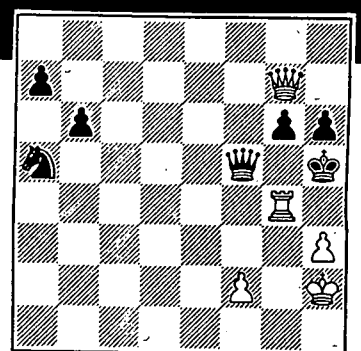
DIAGRAMA 548

Blanques juguen i guanyen

Són aquells afers de dames, torres i peons mal posats...

Solució al diagrama 547

1 T8T+ CxT, 2 A7T mat



MOU-TE CONTRA L'ATUR

ACCIÓ SOLIDÀRIA CONTRA L'ATUR

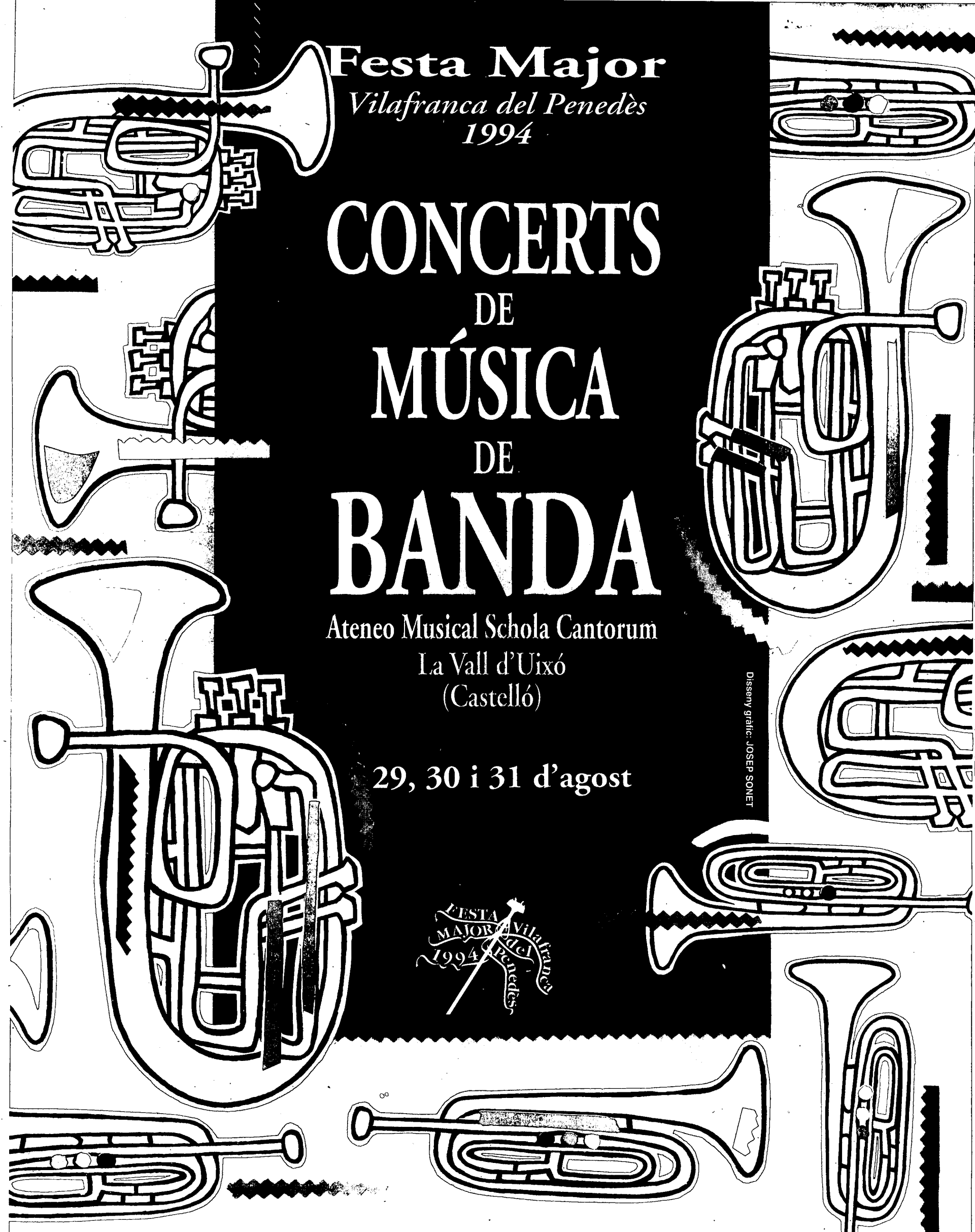


FUNDACIÓ

Riera St. Miquel, 1, bis. 3er. 2a.
Telèfon 217 41 08
08006 BARCELONA

APORTACIONS
Caixa d'Estalvis de Catalunya,
Oficina 0021 c/c. 0200395557
"La Caixa"
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona
Oficina 0933 c/c. 0200061375
Caixa d'Enginyers
Oficina 0002 c/c. 0001652660





Festa Major
Vilafranca del Penedès
1994

CONCERTS
DE
MÚSICA
DE
BANDA

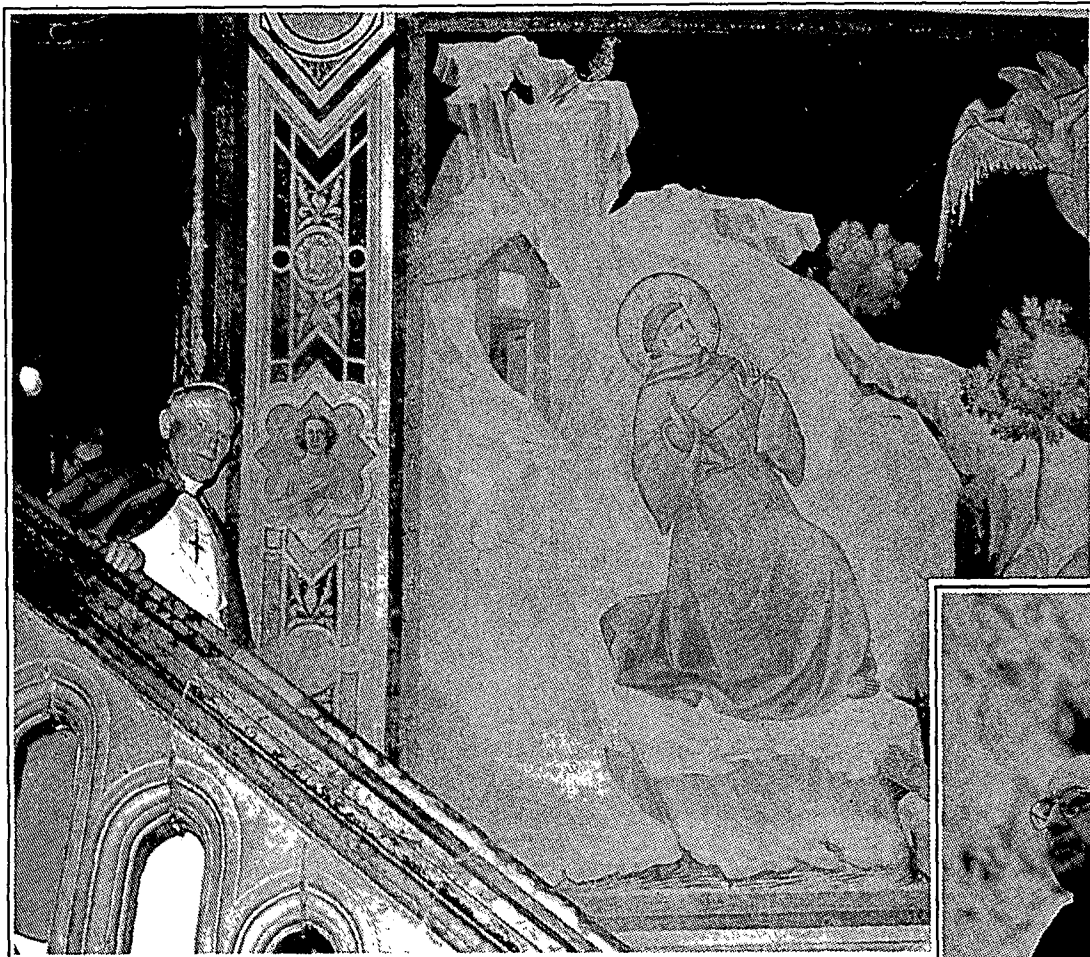
Ateneo Musical Schola Cantorum
La Vall d'Uixó
(Castelló)

29, 30 i 31 d'agost

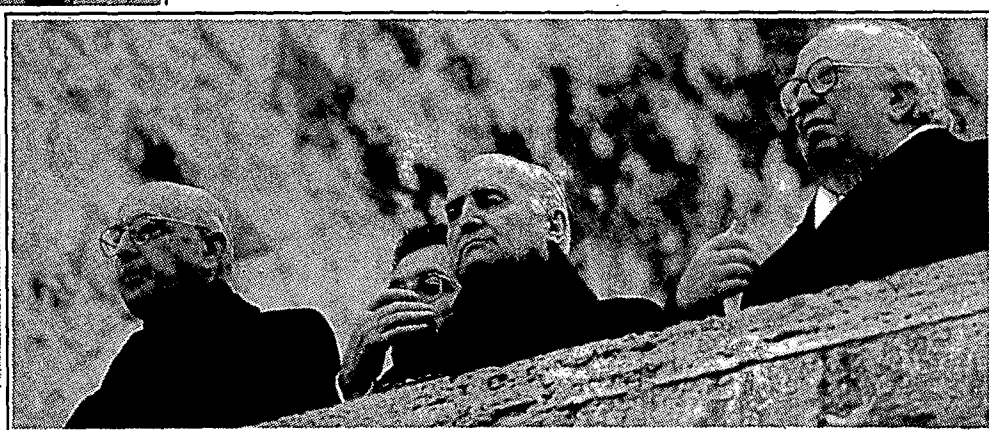


Disseny gràfic: JOSEP SONET

Caixa  Penedès



A la dreta, Giovanni Spadolini, acompanyant el president Scalfaro, a l'acte de pregària que el Sant Pare convocà a Assís el 9 i 10 de gener de 1993 per implorar la pau a Bòsnia. Spadolini fa, com Scalfaro, el senyal de la creu



LLINDAR

El 4 d'agost moria a Roma Giovanni Spadolini. Els elogis sobre la seva personalitat humana i política —tan ricament polièdrica— han estat gairebé unànimes tant a la premsa italiana com a l'internacional. D'ell han estat subratllades aquestes tres grans passions: la història, el periodisme i la política. Com a historiador fou un fi investigador i un autoritzat expositor del «Risorgimento», sobretot del paper que hi jugà la seva estimada Florència i amb ella la regió de la Toscana. Li interessà de manera molt particular d'estudiar els valors civils del catolicisme i la seva contribució a la formació de la Itàlia moderna. Ell fou precisament l'editor de les *Memòries* del cardenal Gasparri, probablement el diplomàtic vaticà més gran del primer quart de segle.

La laïcitat de Giovanni Spadolini

Com a periodista, arribà a ser director durant quatre anys del *Corriere della Sera*, en els anys especialment difícils de la constestació dels extremismos d'esquerra. Sempre fou un bon «comunicador», tant en les entrevistes com en les seves intervencions polítiques, i procurava estar

informat de tot. «El telediari és la pregària dels laics», li agradava de repetir. Finalment, com a polític fou un «laic» liberal que escollí de militar en el Partit Republicà, del qual esdevingué secretari general el 1979, càrrec en el qual romangué fins al 1987, en què fou elegit president del Senat. El 1981 fou el primer «laic» que assumí la presidència del Consell de Govern, càrrec que sempre havia estat en mans de demòcrata-cristians.

Al llarg de la seva vida, Giovanni Spadolini es va autodefinir com un «laic». A Itàlia és prou clara la diferent morfologia política i cultural existent entre «catòlics» i «laics». Històricament té la seva explicació. Els «laics» integren aquelles formacions polítiques que han lluitat històricament, en la forma i l'expressió d'una autoafirmació humanística, per emancipar-se del domini eclesiàstic i dels plantejaments confessionals. Els «catòlics», per la seva banda, han aportat, amb la seva visió cristiana de la persona i de la societat, un clar i fort antídoto enfront de les pretensions hegemòniques i invasores de l'Estat damunt la societat civil. Així, es parla del «món catòlic» i del «món laic».

La «laïcitat» de Spadolini no va situar-se mai en el terreny de la contraposició i la dialèctica, sinó en el camp de l'aproximació i del diàleg. Laic i liberal, Spadolini —s'ha dit— «intuí l'essència i les arrels del catolicisme en la vida italiana. No

solament del catolicisme polític, del qual fou un estudiós d'entre els més eminents. Ell coneixia bé fins i tot l'Església, no sobrevalorant el moment polític del catolicisme respecte de la seva matriu religiosa i eclesial». Com a florentí mantingué òptimes relacions d'estima i de cordialitat amb l'arquebisbe de la ciutat cardenal Silvano Piovanelli. D'altra banda, és sabut com s'interessava per la persona i la figura del papa Joan Pau II, el qual respectava profundament. Vincenzo Cappelletti, vice-rector de l'*Enciclopedia Italiana* i un dels seus àmics, ha declarat: «Es veia que el Sant Pare era un dels seus punts de referència espirituals. N'admirava el coratge radical, unit a aquella obertura afectuosa».

La «laïcitat» de Spadolini era ben lluny del «laïcisme» militant i agressiu. Era més aviat una laïcitat oberta a la dimensió espiritual i religiosa i no un laïcisme, merament sociològic-polític. No és estrany que un «laic» d'aquesta categoria humana rebés, pocs dies abans de morir, una trucada telefònica del mateix Papa animant-lo i encoratjant-lo. El cardenal Achille Silvestrini, amic seu, el visità en el llit de mort i fou amb ell, que vençent l'extenuació, s'esforçà de pronunciar l'Ave Maria, pregària que potser no repetia des de la infantesa. Vincenzo Cappelletti, el seu amic, comentant aquests i altres gestos de darrera hora, no ens parla tant de «conversió» com de «comprensió i retorn». Aquestes darreres hores —assegura— «pertanyen a un secret que portaré amb mi a la tomba. M'he compromès a no dir res».

L'oració fúnebre de caràcter laic i civil que inicialment havia de tenir lloc en una plaça pública es substituï finalment per una solemne Missa a Santa Maria Sopra Minerva, presidida pel cardenal Achille Silvestrini. Gianni Letta i Rocco Buttiglione en llegiren les lectures bíbliques. Silvestrini, que en sortir de visitar-lo havia ja comentat: «Giovanni era alguna cosa més que un laic cristià», en la seva original i bellíssima homília es referí una i altra vegada al «nostre germà cristià». «Lavors el Senyor va interpellar Job des del mig de la tempesta i va dir: ¿Qui és aquest que enfosqueix els meus plans amb paraules d'ignorant? Vinga! Prepara't com un home que jo et preguntaré i tu m'Instruiràs!». Tot un encert el del cardenal Silvestrini de partir d'aquest text de Job 38,1-3. Assenyala la voluntat divina del diàleg amb un home que vol «adult».

És un bon retrat de Spadolini, un adult que recercà sempre la veritat. «Una recerca laica, d'home que raona —digué Silvestrini—, una recerca que Déu posa com a tasca a l'home: «Jo et preguntaré i tu m'Instruiràs». «Instruir Déu»: «¿què hi ha de més laic que això?»

■ Manuel Valls i Serra *director*

ARA MATEIX

Evangelitzar les sensibilitats (4)

Sensibilitat agnòstica

■ J. Carrera Planas

En les diverses sensibilitats de persones i de grups hi trobem el pòsit de moltes filosofies. Les idees baixen lentament a la mentalitat general. Moltes, sense saber-ho ni haver llegit mai cap obra de pensament, tenen criteris que reflecteixen l'evolució de les idees modernes. Els han arribat per òsmosi. Ara, però, no em fixo en aquest origen, sinó en el seu terme, en la sensibilitat que en resulta. És pastoralment inútil —si no contraproductiu— refutar amb arguments teòrics les idees subjacents a una sensibilitat. Molts ni tan sols se senten al·ludits en un debat ideològic. Cal primer fer-se'n càrrec, entrar-hi, reconèixer allò que té de positiu. Adonar-se, sobretot, de les circumstàncies i dels factors emocionals que condicionen les actituds humanes. Des de dins ja serà més fàcil discutir les idees. Aquest és el matís que aporta considerar els diversos estats d'opinió des del punt de vista de les sensibilitats.

La sensibilitat agnòstica no para de créixer entre nosaltres. Sembla a molts que és més raonable, fins i tot més sà i, per descomptat, més estètic, no fer afirmacions ni negacions clares sobre Déu. S'ha produït una desaparició gairebé total de tota referència positiva a Ell en amplis camps de la nostra cultura. En algunes novel·les, films, sèries televisives... la vida transcorre sense cap connotació religiosa. El mateix silenciament podem observar en les converses. No es tracta d'una negació, sinó d'un relegament. El dubte té més prestigi que la pretensió de certesa, en aquest punt si més no. Les certeses més aviat s'associen a la ciència. Encara que en tants documents i altres escrits catòlics es va repetint que no hi ha contradicció entre la fe i la ciència, són pocs, relativament, els qui aconsegueixen fer una síntesi prou coherent de totes dues. En la mentalitat de la majoria, les dades que ens van arribant cada dia amb més precisió sobre l'edat de la terra i de l'home, l'origen de la vida, les noves possibilitats biogenètiques... alimenten una sensibilitat humanista, en sentit immanent, autosuficient.

Si passem a l'Església, la sensibilitat agnòstica, fins en el cas —no general, per cert— de no mirar-la amb prevenció, està lluny de coptar el seu entroncament amb Déu. Aquest

En la mentalitat de la majoria, les dades que ens van arribant cada dia amb més precisió sobre l'edat de la terra i de l'home, l'origen de la vida, les noves possibilitats biogenètiques... alimenten una sensibilitat humanista, en sentit immanent, autosuficient.

li sembla una pretensió delirant, més encara si els creients en fem una presentació massa simple i fins i tot grollera. Els ensenyaments de l'Església sobre moral social solen ser ben vistos —cosa que no vol pas dir seguits— però del que fa referència a la moral personal, sobretot en el vessant de la sexualitat, la sensibilitat agnòstica en passa de llarg. El convenciment que «tot s'arregla, si es vol», tan viu a la nostra societat, no s'adiu amb els conceptes de «veritats eternes». Tampoc no s'adiu amb un democratismes superficial la comprensió d'una Església que neix i es perpetua no per un acord entre homes, sinó per l'adhesió lliure a la predicació apostòlica «que ensenya i transmet a totes les generacions com si tingués una sola boca» (Sant Anselm). Hi ha una predisposició negativa, de vegades sentimentalment insuperable, davant l'exercici de l'autoritat eclesial en el discerniment de la doctrina i en l'orientació pràctica, per més consideradament que es faci. Un altre aspecte a destacar en els nostres dies és la propensió a la barreja d'elements de religions diverses i a prendre'ls fàcilment per equiparables, relativitzant-los tots.

I, tanmateix, una bona part de la nostra gent amb sensibilitat agnòstica vol comptar amb alguns serveis de l'Església en certes ocasions.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

Les persones que treballen —a la fàbrica, a l'oficina, al comerç— solen tenir un horari que, com un cinturó de seguretat, els lliga i els apreta. En arribar el temps de la calor, aquest cinturó s'afluixa i es desfà. Són les vacances.

Fer vacances. Anar de vacances. Vet aquí dos conceptes diferents. Els avantatges moderns, la paga doble, el cotxe, etc., ha fet que el «fer vacances» equivalgués, per a molts, a «anar de vacances». Sembla que si hom no pot sortir de casa i anar una mica lluny, ja no fa vacances. Sentim dir: «Aquest estiu, amb la petita de dos anys, i l'àvia que no es troba prou bé, no hem pogut fer vacances». Molta gent només sap fer vacances «anant de vacances».

La persona humana és un ésser molt abocat a la il·lusió

pràcticament, la volta pel centre d'Europa. No es perdran res que sigui digne de veure i d'admirar.

El final de les vacances és arribat. La parella ha tornat a casa. Han vist, durant el seu recorregut, certament moltes coses notables, interessantíssimes, úniques. Però també han comprovat —trista experiència— que el somni és una cosa i la realitat n'és una altra. Amb sinceritat —encara que això no s'atreveixin a dir-ho a ningú— han tornat força decebuts, cansats, fatigats, desil·lusionats. La realitat del viatge no ha respost a la il·lusió amb què les havien planejat. Ella ho confessa, amb veu alta, al seu company: «Com a casa no hi ha res». Ell ho ratifica amb un silenci significatiu.

No s'havien adonat, al planejar les vacances, que havien demanat massa al seu viatge per Europa

El somni de les vacances



■ Antoni M. Casas i Ferrer

i al somni. «Allò més formós de la vida —deia Honorat de Balzac— són les il·lusions de la vida». Quan un és petit somnia de ser gran. Ara no ho és, però quan sigui gran serà plenament feliç. Mentrestant, els reis d'Orient, per exemple, permeten de viure temporalment un món de somni. Tots els estudiants idealitzen el descans de l'estiu. L'enamorament de les parelles els porta a somniar i creure que allò que a un li manca de joia i de felicitat ho aconseguirà en companyia de la persona estimada.

Els grans, que ja han perdut la fe en els reis i en els enamoraments, i no pateixen la situació estressant dels estudiants, mantenen, d'una forma singular, la il·lusió i el somni dels viatges i de les vacances.

—¿On anirem aquest estiu?

Ja de temps que la parella hi va donant voltes. Enguany seran unes vacances com mai. Tant ell com la seva companya frisaven, de temps, per un «caravani».

Finalment, després de molts estalvis, l'han aconseguit; i, en endavant, suplirà la incòmoda tenda dels altres estius. L'antic anhel s'ha fet realitat. Aquest any, pel juliol, que és el seu temps de vacances, travessaran la frontera, i aniran aturant-se allà on els plagui, i tot el temps que vulguin. Quines prades les franceses! Seguiran Costa Brava enllà: Niça, Mònaco, Gènova. Pujaran cap el centre d'Europa. Coneixeran les grans capitals. Quines meravelles! El nou sistema de caravana els obrirà una infinitat de paratges i de zones turístiques, si meravellosa l'una, l'altra encara més. Donaran,

en «caravani». Havien confós el somni amb la realitat. I la realitat no té gens de poètica. La poesia roman en el somni, en la il·lusió, en la imaginació. Els viatges, les visites turístiques, per exòtiques i interessants que siguin, són costoses, prosaiques, cansades i suades. El despertar d'un somni joïós sempre és decepcionant.

Aquesta confusió del somni amb la realitat és força freqüent a la vida. Ni la persona del seu enamorament, ni la vinguda dels reis, ni els viatges més costosos, no ens poden oferir l'objecte del nostre somni, ni la il·lusió de la nostra felicitat. «La felicitat, deia J. Herdi, no es troba. Si de cas, es fa. No ve de fora. Brolla de la plenitud del nostre ésser». No és possible de trobar la plenitud i la felicitat en una persona, per atractiva que sigui, ni en les joguines de la finestra del dia de reis, ni en el viatge planejat amb el «caravani».

Quan la parella surti, més tard, a passejar pel carrer major, o es trobi, al mercat, amb persones conegudes i amigues, parlaran de les vacances d'aquest estiu, i tornaran, de nou, a viure el somni. No contarán el viatge com realment ha estat, sinó com el tornen a imaginar que podia haver estat. Tornen a viure un somni. A més, ell i ella saben que contar viatges i vacances costoses és cosa que vesteix. Ara se senten importants. Un viatge com el que acaben de fer no està a l'abast de qualsevol.

A la nostra parella sempre els ha agradat vestir bé. I contenen les seves aventures amb tant d'entusiasme, que ells mateixos s'arriben a convèncer que les vacances que acaben de fer aquest estiu han estat unes vacances celestials.

Antoni M. Casas i Ferrer és claretià.

SABER ESCOLTAR

Un paral·lelisme bíblic

En Xavi i l'Ester es casaren fa pocs dies. Molt conscients del que anaven a fer, em demanaren anteriorment que els ajudés a preparar-se per al gran dia de la seva vida. Escolliren, per a la celebració de matrimoni amb missa, el text evangèlic de Mc 10, 6-9. Un text que saberen intuir com a bàsic i eloqüent. En efecte, els mostrava el matrimoni arrelat en els inicis de la creació, com un lligam íntim que ultrapassa el que hom té amb la pròpia família i com una obra de Déu que ningú no pot malmetre.

El text és aquest: «En aquell temps, Jesús digué: "Al principi de la creació, Déu els va fer home i dona. Per això l'home deixarà el seu pare i la seva mare, i seran tots dos una sola carn. Així, ja no són dos, sinó una sola carn. El que Déu va unir, que l'home no ho separi"». Comentava, en la homilia, el significat del matrimoni en el pla de Déu i les exigències gojoses

que implicava secundar-lo. Sobtadament em vingué a la ment i a la boca l'escena de la crida que Jesús féu als primers deixebles. Simó i Andreu, després de ser cridats, «al moment, abandonaren les xarxes i el seguien»; Jaume i Joan «deixaren el seu pare, Zebedeu, a la barca amb els jornaleros i se n'anaren darrera seu» (Mc 1, 16-20).

Vaig pensar que tota vocació cristiana —el matrimoni, el sacerdoti o la vida religiosa— implica una resposta generosa i total. Els cristians, seguidors de Jesús en l'estat al qual els crida, no fan res a mitges. Han de viure lliurats totalment al Senyor que cerca la fidelitat dels seus fills i filles, cridats a la vocació sobrenatural. Elegir aquest estat és mirar endavant i lliurar-se plenament a Déu i als germans.

■ Joan Guiteras

Els que, per edat, vam viure la darrera República, recordem aquells personatges curiosos, parlamentaris de les Corts Constituents—Balbontín, Pérez Madrigal, Barriobero i alguns altres—als quals pels seus exabruptes de demagogia s'anomenà «jabalies», sobrenom que inventà Ortega. Més sectaris encara eren alguns governants, com Álvaro de Albornoz, ministre de Justícia, de qui Gil Robles, el gran polític de la CEDA, digué que en el discurs que aquell va pronunciar per justificar la dissolució de la Companyia de Jesús «s'acumularen totes les calúmnies i grolleries de l'anticlericalisme anacrònic en aquell malaguanyat bunyol d'oratória».

Passats els anys, ara ens trobem amb nous brots de sectarisme retrògrad a càrrec de columnistes o col·laboradors en alguns mitjans de comunicació. Heus-ne aquí unes poques mostres: «L'Església, el Vaticà, Joan Pau II, sembla que s'han proposat navegar contra corrent»... «Així surten condemnant la parella natural, la parella humana de qualsevol sexe»... «L'Església, anant a favor de la família convencional, va a favor dels estats que necessiten mà d'obra i mà de guerra», etc. Em sembla que és difícil dir tants disbarats i calúmnies en tan poques paraules. I això ho publica un suposat escriptor, amb premis i tot.

I va un altre i titula «La guerra dels bisbes», arran d'una nota de la Conferència Episcopal. «Vostè sigui bisbe —escriu—, però deixi que l'homosexual visqui la seva vida lliurement i tingui dret a les bondats de la vida civil, ja que pràcticament li neguen la religiosa». Com si fos una decisió personal dels bisbes la doctrina cristiana de sempre. Com si depengués del seu personal parer modificar la moral que l'Església ha ensenyat des de l'Evangeli. És possible tal ignorància i confusió en periodistes actuals?

I això ve a tomb també per la disposició de la ministressa Cristina Alberdi de donar cobertura legal a les unions de fet, hetero o homosexuals. La qual cosa el president d'aquella conferència, Elias Yanes, ha objectat afirmant que «els actes homosexuals són intrínsecament desordenats i contraris a la llei natural i a la voluntat i la saviesa del Creador». La pura veritat. Doncs bé, l'editorialista d'un diari madrileny es permet esmenar la pàgina als bisbes, afirmant que «l'actitud

episcopal... presenta un clar dèficit de legitimitat, en la mesura que atempta contra els drets de l'individu... Sense més arguments que una referència a una fe que no té perquè ser compartida i a una idea del dret natural, que, alhora, descansa sobre la fe». Però, per favor, ¿d'on treu aquest senyor que el dret natural al qual al·ludeix l'Església descansa sobre la fe? Realment, el sectarisme fa perdre l'objectivitat. El cert és que l'Església, com ha reiterat el secretari de la conferència, «defensa la paritat de drets de tota persona humana, tingui la tendència sexual que tingui. Són persones dignes a les quals l'Església ha de donar sempre acollida». Però «el que nosaltres refusem

no pot considerar pas normal.

I quant a les llistes que alguns ajuntaments s'han precipitat a registrar de les «parelles de fet», representen un reconeixement, la validesa jurídica del qual és dubtosa, entre altres coses per ser a vegades temporal i passatgera, canviant, aquella mena de parella. Les homosexuals refusen el matrimoni civil precisament per ser plenament lliures: «parelles informals», les anomena l'editorialista citat, és a dir, no encasellades en cap registre que les comprometi. Per si fes falta, encara un altre atac «contra natura», l'ampliació de l'avortament provocat —ara pràcticament lliure—, acaba de presentar-lo com a projecte de llei el Govern socialista.

dificultats socials en l'autorització de l'avortament. I Cela no és cap reaccionari. És que no s'adonen els avortistes que la defensa de la vida no és una qüestió confessional, sinó de pura humanitat i de moral natural.

Com és possible que el ministre de Justícia, Belloch, hagi dit que «la decisió final correspon sempre a la dona»? ¿I si el pare que engendrà s'hi oposa? Quan se li va recordar que el Tribunal Constitucional va posar límits al dret de l'avortament, reafirmant que els drets del nasciturus són un bé jurídic constitucionalment protegit, el ministre va declarar que «en les contraposicions amb un o diversos drets constitucionals fonamentals, han de prevaler aquests». Oblida que en una col·lisió de drets cal estar pel més dèbil. Però, ¿quin dret té la dona, en consciència, i malgrat que estigui sola, a destruir la vida del concebut amb el seu acte sexual lliure? Més li hagués valgut al senyor Belloch escoltar Manuel Cobo del Rosal, catedràtic de Dret Penal de la Complutense, per a qui la futura Llei de l'avortament «és una tornada al Dret Penal de l'època romana, en què el fetus era tingut com una mena de "pars viscerum" de la dona encinta, i en aquest sentit significa un retrocés amb vista a la protecció del dret a la vida, que es materialitza en l'anomenat "nasciturus"». La majoria dels metges és contrària a l'avortament, i el president de l'Organització Mèdica Col·legial (OMC) ha anunciat la intenció d'arribar fins al final, per la via legal, per defensar la llibertat de consciència dels professionals.

Amb unes i altres barrabassades, les del Govern i les d'alguns polítics, periodistes i mitjans de comunicació, estem superant les cotes de laïcisme bel·ligerant i de sectarisme de la República. Molta gent n'està tipa i calla, però les darreres eleccions són un avís i una lliçó per a la política socialista, a part la corrupció i l'atur. Estan destruint les arrels i els valors de la nostra societat. Primer fou el divorci, després un avortament condicionat, ara, per més inri, avortament lliure i parelles qualssevol legalitzades, precisament en l'any internacional de la Família. El mal pot ser irreparable, però la responsabilitat dels seus autors, esfereïdora.

Alfons Balcells Gorina, és catedràtic de la facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona (De «La Vanguardia», 17-VIII-94)

Sectarisme

■ Alfons Balcells Gorina



...l'Església, com ha reiterat el secretari de la conferència, «defensa la paritat de drets de tota persona humana, tingui la tendència sexual que tingui. Són persones dignes a les quals l'Església ha de donar sempre acollida». Però «el que nosaltres refusem és que les institucions de l'Estat homologuin aquesta mena d'unions amb el matrimoni».

és que les institucions de l'Estat homologuin aquesta mena d'unions amb el matrimoni».

Legalitzar la sodomia és una barbaritat, un retrocés als costums pagans de la decadència grega i romana. És greu que el Govern de l'Estat desorienti la joventut i els adolescents, equiparant-los en la unió conjugal natural entre home i dona. Ningú no pretén perseguir els qui senten una tendència instintiva homosexual, però

Precisament, fa uns dies, el premi Nobel Camilo José Cela, fent referència a la pobresa com a motiu al·legat per a l'avortament en el Tercer Món —pensi en la propera Conferència del Caire—, escrivia: «Entenc que és massa ingenu, a més de repugnantment criminal, recórrer al'avortament, en comptes d'arbitrar una equitativa distribució de la riquesa, que n'hi ha més que suficient». Prengui nota, Sra. Cristina, per al nou «supòsit» de

ACUDIT



RESPIR

També em sembla que...

Les baralles i les guerres entre cristians no han nascut mai d'una divergència en la fe, encara que l'hàgim esgrimit sovint com a excusa. Mai no vénen del cap, les ganes d'eliminar el contrari, sinó que es coven en el cor. Si provàvem de començar qualsevol discussió, o simplement diàleg, amb la ferma confiança que unes relacions de caritat ben nascudes del cor són molt capaces de portar una entesa a nivell de fe, començaríem amb bon peu. Tinguem-nos els uns als altres una tendresa de germans i estiguem segurs que per aquest camí arribarem a la unitat, la que Déu vulgui i com Déu la vulgui. La que Déu vol, amb tota seguretat, és la del cor. Això és aplicable a la divisió entre esglésies i a tota mena de diferències que hi pugui haver entre cristians. ¿Hi hem pensat mai que ningú no sap tan bé com Déu mateix que Ell és misteri?

■ Miquel Estradé

«Les persones homosexuals no estan de cap manera excloses de la participació en el misteri pasqual de Crist ni de la vida i la missió de l'Església. Tot al contrari, també elles són cridades a l'autodonació, d'on sorgeix la vida veritable. I una de les seves maneres pròpies d'autodespreniment creatiu serà, sens dubte, "unir al sacrifici de la creu del Senyor les dificultats que poden trobar a causa de la seva condició"»

I. Una resolució del Parlament Europeu: ¿contra la discriminació o per a la confusió?

1. El passat 8 de febrer, el Parlament Europeu va aprovar una resolució sobre la igualtat de drets dels homosexuals i de les lesbianes. En aquesta resolució es demana, entre altres coses, a la Comissió de la Comunitat Europea, que recomani als Estats membres l'eliminació de la «prohibició de contraure matrimoni o d'accedir a règims jurídics equivalents a les parelles de lesbianes i d'homosexuals» i, a més a més, que es posi fi «a tota restricció dels drets de les lesbianes i dels homosexuals a ser pares, a adoptar o criar nens» (n. 14).

La debilitat jurídica d'aquesta resolució és molt gran. Entre altres motius, perquè la Comissió no té capacitat per determinar res en aquesta matèria. Des del punt de vista purament legal, la resolució del Parlament serà ineficaz i amb prou feines mereix ser tinguda en compte. Però el seu valor simbòlic és considerable, perquè afavoreix el desig d'alguns grups de difondre la idea que les parelles homosexuals tenen dret a ser reconegudes legalment amb un estatut jurídic similar al d'un veritable matrimoni. No s'entén perquè el Govern ha manifestat la seva intenció de promoure una legislació en el sentit de l'esmentada resolució del Parlament Europeu. Cal que quedi clar que si ho fa és exclusivament pel seu propi desig, doncs no hi ha en aquesta qüestió cap imperatiu legal procedent del Parlament d'Estrasburg que obligui al govern espanyol ni a cap altre govern d'Europa.

2. Davant d'aquesta situació, els Bisbes volem contribuir amb aquesta nota perquè s'evitin confusions tan notòries com perjudicials. La confusió és pròpia d'una època de crisi que —segons les encertades paraules de Joan Pau II— «es manifesta sobretot com una profunda crisi de la veritat» (1). Són veritats molt elementals les que apareixen completament enfosquides i trastocades en l'afer que ens ocupa. Amb la finalitat d'il·luminar les ments i les conductes, volem recordar l'ensenyança de l'Església sobre l'homosexualitat (2) i sobre el matrimoni (3).

II. La condició i el comportament homosexual

3. L'existència de persones que experimenten una atracció sexual exclusiva o predominant cap a d'altres persones del mateix sexe és un fet conegut a través dels segles i de les cultures. Avui els mitjans de comunicació ens informen amb certa freqüència de les accions empreses per agrupacions de persones homosexuals a diversos llocs del món, i també a Espanya, per tal d'aconseguir ser tractades de la mateixa manera que les persones heterosexuales.

4. Respecte d'això volem dir, en primer lloc, que els bisbes deplorem que les persones homosexuals siguin encara objecte d'expressions malèvols i, molt més, d'accions violentes.

Condemnem amb fermesa aquests comportaments que ignoren la dignitat de les persones i lesionen els principis més elementals de la bona convivència civil (4). Sabem bé que, amb independència de l'orientació sexual i fins i tot del comportament sexual de cadascú, tota persona té «la mateixa identitat fonamental: de ser creatura i, per gràcia, fill de Déu, hereu de la vida eterna» (5). Aquesta és la base de la inviolable dignitat de cada ésser humà. D'ella provenen energies inesgotables per lluitar per la superació dels problemes personals i de les injustícies socials.

5. Però hem de dir també que no es pot demanar a la societat que reconegui la condició o el comportament homosexual com una modalitat de l'ésser humà comparable, per exemple, a les diferències naturals de raça o sexe.

Denunciem com a enganyós l'intent de fer creure a l'opinió pública que determinades restriccions legals, com la prohibició del matrimoni i l'adopció, siguin «discriminacions injustes» per a les persones homosexuals. Aquestes prohibicions serien injustes si s'apliquessin per causa de la raça, de l'origen ètnic, del sexe, etc., però no ho són en aquest cas. «Les persones homosexuals, com a persones humanes, tenen els mateixos drets que tota la resta de persones. Entre altres drets, totes les persones tenen el dret al treball, a l'habitatge, etc.» (6). Aquests drets són, en efecte, seus com a persones, no en virtut de la seva orientació sexual. En canvi, l'orientació sexual sí que ha de ser tinguda en compte pel legislador en qüestions que hi estan directament relacionades, com és el cas, sobretot, del matrimoni i la família. ¿Amb quins criteris i en quin sentit?

6. Per donar una resposta adequada a aquesta pregunta cal començar distingint entre el que és la condició i el que és el comportament homosexual. Ningú no tria la condició homosexual. Però sí que hi ha llibertat per escollir com viure-la i com comportar-s'hi.

7. La particular inclinació de la persona homosexual no és per ella mateixa èticament reproable. És més, per a la majoria d'elles constitueix una autèntica prova. I per això han de ser acollides amb un respecte absolut (7). El respecte i l'acolliment han de ser especialment sol·licitats perquè la condició en què es troben dista de ser favorable per a la seva realització humana i personal. La inclinació homosexual, encara que no sigui com a tal pecaminosa, «ha de ser considerada objectivament desordenada», ja que és «una tendència, més o menys forta, vers un comportament intrínsecament dolent des del punt de vista moral» (8).

És el comportament homosexual el que sempre és com a tal èticament reproable, si bé cal no oblidar tampoc que, donada l'habitual complexitat d'aquestes situacions personals, s'haurà de jutjar amb prudència la seva culpabilitat, que fins en alguns casos, pot ser objectivament inexistent (9).

8. Essent això d'aquesta manera, sembla clar que quan les lleis, no legitimen el comportament homosexual, lluny de tractar injustament ningú, responen a la norma moral i tutelen el bé comú de la societat. I, a la inversa, les lleis que ho legitimesin estarien mancades de base ètica, i exercirien un efecte «pedagògic» negatiu tendent a socavar el bé comú (10). ¿En què ens basem per dir que el comportament homosexual és per si mateix sempre èticament reproable? Quan afirmem això no fem sinó recollir la veritat sobre la naturalesa de l'ésser humà, assumida i desvetllada en plenitud per la Revelació cristiana. Vegem-ho amb tota brevetat.

9. El comportament homosexual separa la sexualitat tant del seu significat procreador com del seu profund sentit unitiu, que són les dues dimensions bàsiques de la seva naturalesa mateixa. Els actes homosexuals no sols són incapaços de generar per si mateixos una nova vida, sinó que a més, per no procedir d'una veritable complementarietat sexual, són també incapaços de contribuir a una plena comunió interpersonal en una sola carn. Les relacions homosexuals estan mancades necessàriament, per la seva pròpia naturalesa, de les dimensions unitiva i procreadora pròpies de la sexualitat humana. Ara bé, elles són les que fan de la unió corporal de l'home i de la dona en el matrimoni l'expressió de l'amor pel qual dues persones es lliuren l'una a l'altra de manera que aquesta donació mútua esdevé el lloc natural d'acolliment de noves vides personals. El comportament homosexual és, doncs, contrari al caràcter personal de l'ésser humà i, per tant, contrari a la llei natural.

10. La Tradició cristiana ha percebut sempre de manera inequívoca que el comportament homosexual contradia la veritat de l'home que la revelació de Déu il·lumina plenament. L'Amor creador, que és el Déu tri, comunió de persones en si mateix, vol els éssers humans a la seva imatge i semblança com a home i dona (cf. Gn 1, 27). «Per tant, són creatures de Déu cridades a reflectir, en la complementarietat dels sexes, la unitat interna del Creador» (11). Però el pecat, el rebuig de la comunió de vida que Déu ofereix als homes, porta en si mateix l'enfosquiment del «significat nupcial» del cos humà, és a dir, del seu caràcter de signe i de



mediador d'una aliança d'amor amb Déu i entre els homes. Per això en la història de Sodoma la Sagrada Escripura ha de condemnar les relacions homosexuals (cf. Gn 19, 1-11) i el Levític ha d'excloure del Poble escollit els que presenten un comportament homosexual (cf. Lv 18, 22; 20, 13). Sant Pau, en el nou context de la confrontació entre el cristianisme i la societat pagana del seu temps, entén igualment aquest mateix comportament homosexual com una clara manifestació que l'harmonia originària entre el Creador i les creatures ha estat trencada pel pecat. Aquest, en efecte, suposa posar «la mentida en el lloc de la veritat de Déu» i adorar i servir «la creatura en lloc del Creador». «Per això —continua l'Apòstol— els lliurà Déu a passions infames; i les seves dones van invertir les relacions naturals per unes altres contra la natura; i el mateix els homes... s'han encès de passió els uns pels altres, comentent la infàmia d'home amb home» (Rm 1, 18-32. Cf. també, 1C 6, 9 i 1Tm 1, 10).

III. Les «unions homosexuals» no són comparables al matrimoni, base de la família

11. L'amor que pot donar-se entre persones homosexuals no ha de ser confós amb l'amor conjugal genuí, senzillament perquè no pertany a aquesta mena singular d'amor. Pot ser un amor de benevolença o amistat, que s'orienta a la recerca del bé

de la persona estimada. Però l'amor d'amistat mai no inclou les expressions genitals de la sexualitat, que s'orienten al do de la vida. És l'amor propi de companys, amics, germans o parents, no d'esposos. El comportament homosexual —per les raons ja assenyalades— distorsiona greument aquest amor d'amistat i no pot sinó perjudicar el desenvolupament integral de les persones que, erròniament, recorren a ell.

12. En canvi, l'amor esponsal comporta la donació mútua i total, en cos i ànima, de l'espòs i l'esposa. «Aquesta totalitat, exigida per l'amor conjugal, es correspon també amb les exigències d'una fecunditat responsable, la qual, orientada a engendrar una persona humana, supera per la seva naturalesa l'ordre purament biològic i comprèn tota una sèrie de valors personals, per al creixement harmoniós del qual és necessària la contribució perdurable i concorde dels pares» (12). La donació total que els esposos fan de l'un a l'altre en el pacte lliure pel qual s'estableix la comunitat de vida i amor que és el matrimoni «els fa capaços de la màxima donació possible, per la qual es converteixen en cooperadors de Déu en el do de la vida a una nova persona humana. D'aquesta manera els cònjuges, alhora que es donen entre si, donen, més enllà d'ells mateixos, la realitat del fill, reflex vivent del seu amor» (13).

Vet aquí el lloc propi de «la genealogia de la persona, que té el seu inici

«No és acceptable la legalització que equipara d'alguna manera les anomenades unions homosexuals amb el matrimoni. Les lleis no tenen per què sancionar "el que es fa" convertint el fet en dret. És veritat que les normes civils no sempre podran recollir íntegrament la llei moral, ja que "la llei civil a voltes haurà de tolerar, en nom de l'ordre públic, el que no pot prohibir sense ocasionar danys més greus". Però aquesta tolerància no es podrà estendre als comportaments que atempten contra els drets fonamentals de les persones, entre els quals hi ha «els drets de les famílies i del matrimoni com institució»»

amb motiu d'algunes iniciatives legals recents

unions homosexuals»

en Déu i que ha de conduir a (14). Cap de les notes de totalitat i de nditat, que constitueixen la na-lesa mateixa de l'amor de què es reix el matrimoni, es donen ni en donar-se en les anomenades ns homosexuals. Es tracta de s realitats substancialment diver-que no poden ser equiparades e que amb això es violenti l'èsser eix de la persona humana. Qual- equiparació jurídica de les sus- unions amb el matrimoni supo- atorgar-los una rellevància titutució social que no correspon ap manera a la seva realitat opològica. La «solidesa i trans- lència de l'amor conjugal, el seu cter procreador i definitiu, és el li confereix una dimensió social i, ant, institucional i jurídica» (15). atrimoni, engendrant i educant eus fills, contribueix d'una ma- insubstituïble al creixement i abilitat de la societat. Per això li djudicat el reconeixement i el rt legal de l'Estat. En canvi, a la ivència d'homosexuals, que no tenir mai aquestes característi- s, no se li pot reconèixer una ensió social semblant a la del imoni i a la de la família. Jn punt de particular importan-

ca de la figura paterna o de la figura materna no es pateix sense greus dificultats en el desenvolupament de la personalitat. Aquesta mancança, agreujada en el cas de la unió homosexual per la presència de dos «pares» o dues «mares», exigiria en el nen un esforç encara més gran per poder donar un perfil sòlid a la seva identitat sexual normal. No és, doncs, possible qualificar de discriminació que les lleis prohibeixin l'adopció als homosexuals. Més aviat cal pensar que l'injustament tractat seria el nen eventualment adoptat en aquestes circumstàncies. Tant més que, en aquest moment, són molts els matrimonis idonis disposats a adoptar i que, per una raó o altra, no aconseguen arribar a veure realitzat el seu desig. Els nens que, malauradament, s'hagin vist privats d'una família pròpia no han de ser sotmesos a una nova prova. Tenen dret a créixer en un ambient que s'apropi el més possible al de la família natural que no tenen. 15. La realitat humana, creatural, de l'amor conjugal, que és la base de tota família que mereixi realment aquest nom, és bella i sublim, i a l'hora que exigent i àrdua. Tant la seva bellesa com la seva exigència apa-

«El veritable amor és sempre una experiència pasqual, de mort i de vida, de lliurament i de resurrecció. Així també la sexualitat, quan no és viscuda des del reduccionisme que exclou el compromís de l'amor, constitueix un misteri de pèrdua per a la troballa i de mort per a la vida, de lliurament i d'oblació, de comunió interpersonal perquè l'altre tingui vida» (16). 16. Les persones homosexuals no estan de cap manera excloses de la participació en el misteri pasqual de Crist ni de la vida i la missió de l'Església. Tot al contrari, també elles són cridades a l'autodonació, d'on sorgeix la vida veritable. I una de les seves maneres pròpies d'autodespreniment creatiu serà, sens dubte, «unir al sacrifici de la creu del Senyor les dificultats que poden trobar a causa de la seva condició» (17). No creiem que es pugui dir que se'ls exigeix més sacrifici a elles que als esposos cristians. Però, en un cas i en l'altre, estem segurs que la Creu és l'únic camí per a la Vida. I així ho podem veure en el testimoniatge de generositat i de gratuïtat ofert a l'Església i al món per tantes persones d'una i altra condició sexual.

IV. Conclusió: No es pot legitimar el desordre moral

17. La realitat de la condició homosexual és sovint difícil i dolorosa tant per la lluita personal com per les dificultats d'integració social que comporta, agreujades tan sovint aquestes darreres per autèntiques discriminacions i comportaments vexatoris de la dignitat personal. L'Església vol ajudar les persones que

pateixen aquesta situació. Proclamar i recordar la veritat sobre l'home, acollint amb caritat autèntica les persones, és la forma de més llarg abast de què disposa perquè l'ajut resulti realment efectiu. 18. Els Bisbes espanyols, en plena i cordial comunió amb el papa Joan Pau II, volem cridar l'atenció de l'opinió pública del nostre País per tal que sàpiga distingir el blat de la palla, el que és vertader d'allò que és fals. Cal acollir i respectar especialment, com a persones que són, el qui pateix tendències homosexuals. Però s'ha de dir també ben clar el que sembla obvi: «no pot constituir una veritable família el lligam de dos homes o dues dones, i molt menys es pot atribuir a aquesta unió el dret d'adoptar nens» (18). 19. El bé comú exigeix que les lleis reconeguin, afavoreixin i protegeixin la unió matrimonial, essencialment heterosexual, com a base ineludible de la família. Per tant, no és acceptable la legalització que equipara d'alguna manera les anomenades unions homosexuals amb el matrimoni. Les lleis no tenen per què sancionar «el que es fa» convertint el fet en dret. És veritat que les normes civils no sempre podran recollir íntegrament la llei moral, ja que «la llei civil a voltes haurà de tolerar, en nom de l'ordre públic, el que no pot prohibir sense produir danys més greus» (19). Però aquesta tolerància no es podrà estendre als comportaments que atempten contra els drets fonamentals de les persones, entre els quals hi ha «els drets de les famílies i del matrimoni com a institució». En aquests casos el legislador lluny de doblegar-se als fets socials ha «de procurar que la llei civil estigui regu-

lada per les normes fonamentals de la llei moral» (20). Per contra s'hauria de fer responsable dels greus efectes negatius que tindria per a la societat la legitimació d'un mal moral com el comportament homosexual «institucionalitzat». 20. Acabem recordant les paraules del Papa que ja havíem citat en part al principi d'aquesta Nota i que han estat manlevades de la seva Carta a les famílies en aquest Any Internacional de la Família: «¿Qui pot negar que la nostra és una època de gran crisi, que es manifesta sobretot com a profunda crisi de la veritat? Crisi de la veritat significa en primer lloc, crisi de conceptes. Els termes amor, llibertat, lliurament sincer, i fins i tot persona, drets de la persona, ¿signifiquen realment el que per naturalesa contenen? Heus aquí per què és tan significativa i important per a l'Església i per al món —sobretot a Occident— l'Encíclica sobre l'esplendor de la veritat (*Veritatis splendor*). Només si la veritat sobre la llibertat i la comunió de les persones en el matrimoni i en la família recupera el seu esplendor, començarà veritablement l'edificació de la civilització de l'amor» (21). 21. Som a temps encara d'evitar que una nova i nociva confusió —la de la convivència d'homosexuals amb el matrimoni— vingui a entorpir la construcció de la civilització de l'amor. Nosaltres confiem en el poder de l'Esperit de Jesucrist ressuscitat que el Pare envia sempre a la seva Església. Ell, malgrat les nostres infidelitats, la sosté en la veritat, el bé i l'amor. Sosté, d'una manera especial els matrimonis cristians en el testimoniatge que fan de la veritat amb el seu amor conjugal. I també les persones homosexuals en el seu esforç —a voltes no menys heroic— per viure d'acord amb la seva vocació humana i cristiana. Tots junts, cadascú segons la seva condició i amb l'ajuda de l'Esperit de la veritat, som els constructors de la civilització de l'amor.

Madrid, 24 de juny de 1994



en què l'equiparació entre el rimoni i les «unions homomals» es mostra com impossible del dret a l'adopció. ¿Quin tipus dret es pot invocar perquè un t hagi de viure premeditadament sense la figura del pare o de la mare? La psicologia moderna ha de relleu el que la saviesa humana de sempre ja coneixia: la man-

reixen davants els nostres ulls en la seva darrera profunditat quan l'amor dels esposos és esmentat per sant Pau a l'amor de Jesucrist mateix envers la seva Església (cf. Ef 5, 22-33). La donació mútua que els esposos fan d'ells mateixos en l'amor participa d'aquella donació suprema de la Creu d'on ha brollat la Vida per al món.

NOTES

1. Carta a les famílies (2.II.1994) n.13.
2. Cf. Congregació per a la Doctrina de la Fe, *Persona humana. Declaració sobre algunes qüestions d'ètica sexual* (29.XII.1975) Ecclesia, 17.I.1976, 72-76; Id., *Carta als Bisbes de l'Església Catòlica sobre l'atenció pastoral a les persones homosexuals* (1.X.1986), Ecclesia, 15.XI.1986, 1579-1586.
3. Cf. Joan Pau II, *Familiaris consortio. Exhortació apostòlica sobre el matrimoni i la família* (22.XI.1981); Id., *Carta a les famílies*. (2.II.1994)
4. Cf. Congregació per a la Doctrina de Fe, *Carta als Bisbes*..., 10.
5. Ibid., 16.
6. Congregació per a la Doctrina de la Fe, *Algunes consideracions pel que fa a la resposta a proposicions de llei sobre la no discriminació de les persones homosexuals* (24.VII.1992), Ecclesia, 22-29.VIII.1992, 1288-1290, n.12.
7. Cf. *Catecisme de l'Església Catòlica*, 2358.
8. Congregació per a la Doctrina de Fe, *Carta als Bisbes*..., 3.
9. Cf. Congregació per a la Doctrina de Fe, *Persona humana*, 8.
10. Vegi que parlem de legitimar i no de tolerar. Perquè es pot concedir que el comportament homosexual podrà ser tolerat per les lleis quan no suposi un atac directe al bé comú llessiu de drets fonamentals d'altres.
11. Congregació per a la Doctrina de Fe, *Carta als Bisbes*..., 6. Cf. Joan Pau II, *Familiaris consortio*, 11.
12. Joan Pau II, *Familiaris consortio*, 11.
13. Id. *Familiaris consortio*, 14.
14. Id. *Carta a les famílies*, 10.
15. Conferència Episcopal Espanyola, *Matrimoni i Família*, (Document de la XXXI Assemblea Plenària: 6.VII.1979), a J. Iribarren (ed), Documents de la Conferència Episcopal Espanyola, 1965-1983, BAC, Madrid 1984, 520-562, n.86.
16. Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe, *Sobre alguns aspectes referents a la sexualitat i a la seva valoració moral*, (7.I.1987), a Conferència Episcopal Espanyola. Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe, *Fe i moral*. Documents publicats de 1974 a 1993, EDICE, Madrid 1993, 81-91, n.10.
17. *Catecisme de l'Església Catòlica*, 2358.
18. Joan Pau II, *Angelus del dia 10 de febrer de 1994*, L'Osservatore Romano, edició setmanal en castellà, Any XXXVI, n.8 (25.II.1994) 20.
19. Congregació per a la Doctrina de la Fe, *Instrucció Donum Vitae*, III.
20. Ibid.
21. Joan Pau II, *Carta a les famílies* (2.II.1994), n.13.



Any 1944: els polonesos aixequen barricades pels carrers i places de Varsòvia per plantar cara a l'enemic nazi

Varsòvia, l'aniversari

S'ha commemorat el cinquantè aniversari del fet que, potser, és el més important de la història moderna polonesa: L'aixecament del dia 1 d'agost de 1944 contra els nazis, que des del primer moment de la Segona Guerra Mundial ocupaven més de la meitat de Polònia, ja que la resta es donà pressa per ocupar-la la mateixa Rússia, com a resultat del pacte Molotov-Ribbentrop.

Polònia es va veure condemnada a contemplar com per damunt seu passava l'exèrcit alemany quan es llançà contra Rússia, i quan després de la contraofensiva d'aquesta es batia en retirada. Els soferts polonesos van creure que aquell era el moment oportú i es rebel·laren contra els nazis, amb precarietat d'armament, però amb indescriptible entusiasme per alliberar-se del pesat jou. Aprofitaren el moment que els alemanys

es retiraven i que els russos ja eren molt a prop de Varsòvia. Volien alliberar-se amb les pròpies forces... i aguantaren tosudament el contracop nazi durant dos mesos llargs, durant els quals els russos s'estacionaren a les portes de Varsòvia, no ajudaren de cap manera els combatents polonesos, deixant fredament que fossin exterminats pels alemanys, esperant el moment d'apoderar-se al seu torn de la capital...

Quan després dels dos mesos de lluita els polonesos es rendiren, els russos emprengueren altra vegada la persecució dels alemanys, gairebé tranquil·lament s'apoderaren de la capital polonesa i allí instal·laren un govern, sinó comunista del tot, el més pro comunista possible. Després ja farien que ho fos totalment; esclavitzant el poble polonès que només somiava amb la llibertat...

Els aliats que acolliren un govern polonès a l'exili, al començament de la II Guerra Mundial, esperant el moment de poder-lo repatriar restaurant-lo emparats en el dret i la justícia, hagueren de plegar velles i admetre, fos com fos, de grat o per força, la nova situació.

Els únics que no varen acceptar-la foren els polonesos que des del primer moment de la nova ocupació, emprengueren la tasca de recuperar la seva llibertat, des de la clandestinitat tant o més perseguida que en temps dels fatídics nazis. Perquè els soviètics, així que s'apoderaren de la Varsòvia en runes, començaren la seva «purga» i enviaren, amb l'excusa de col·laboracionisme amb els nazis, al camp de concentració, a qualsevol polonès que creguessin que no els era afecte. S'equivocaven de dalt a baix: tots els polonesos lluitaren contra els nazis per la seva llibertat, i continuarien lluitant, com fos, contra els soviètics que els havien arrabassat, com els nazis, la seva independència.

efectiva, somnis perduts, donaren pas a la realitat present, aconseguida a pas de formiga. Aturant l'impuls en alguns moments però reprenent tot seguit el camí, emparats per la seva doble fe: la cristiana i la patriòtica. Si els polonesos no haguessin tingut l'ajut moral constant de l'Església catòlica, que també va tenir els seus màrtirs, i no pocs, els hauria estat encara més difícil d'obtenir la llibertat. Perquè davant el petri bloc de tot el poble polonès, el poder soviètic es va veure obligat a cedir pas a pas, a poc a poc, fins desaparèixer definitivament del mapa polític de Polònia.

Ara és inevitable que la memòria dels patriotes polonesos, amb el seu president Lech Walesa al davant, recordin el mal que els va causar l'ambició soviètica, se sentissin incòmodes davant la possibilitat que acudís el mateix Boris Iéltsin a la solemne commemoració. El president rus també se sentia incòmode i, encertadament va enviar un personatge de segona fila perquè el representés.

...Faran bé els patriotes polonesos, de



Any 1994: en la commemoració de l'alçament polonès contra els nazis, l'actual president d'Alemanya, Roman Herzog, va demanar perdó pels excessos nazis contra Polònia

Cinquanta anys després

Han fet molt bé, els polonesos, de commemorar solemnement aquella epopeia. De recordar els herois que durant aquells dos terribles mesos moriren per Polònia. Fet cabdal que va dictar la decisió de refer, fos com fos, la maltractada pàtria. I, aquells fets, derrota aparent, matança

mantenir viu en tot moment el record d'aquells temps tràgics de la seva història, per mantenir viu el seu indestructible amor a Polònia. Perquè quan un poble perd la memòria de la seva història, del seu passat, deixa de pensar en el futur, i camina irremeiablement vers la seva desaparició.

■ Oriol Camps

Davant la greu crisi econòmica —i política: el castrisme es troba irremeiablement en fase terminal— que pateix avui dia Cuba com a conseqüència cabdal de l'embargament comercial imposat pels Estats Units, Fidel Castro va amenaçar recentment Washington amb l'autorització d'una massiva emigració de cubans a les costes nord-americanes si no canviava la seva política envers Cuba. Aquesta tàctica no és cap novetat ja que té el seu precedent el 1980 quan tingué lloc l'anomenat «èxode de Mariel». Llavors Castro va deixar sortir del port cubà de Mariel uns 125.000 habitants en un període de cinc mesos. Fou un primer avís.

En obrir les portes de la ruïnosa gàbia dictatorial castrista, els cubans han fugit a corre-cuita com ocellets desesperats i, alhora, il·lusionats a la recerca de la llibertat i de millors condicions de vida. Actualment la desesperança envaeix tota la societat

Cuba: Un malson d'anada i tornada

cubana: el salari mitjà equivalent és de 170 pessetes mensuals, la majoria de les fàbriques estan tancades, hi ha manca de combustible, el preu dels aliments és inaccessible per a la butxaca dels ciutadans, etc. El nombre de refugiats cubans que arribava amb rudimentàries naus a les costes de Florida —Cuba és situada a 144 quilòmetres de Florida— superava cada dia el seu propi rècord.

Fins ara qualsevol cubà que arribava als Estats Units s'acollia a la Cuban Adjustment Act de 1966

que li suposava la concessió immediata d'asil polític i, un any després, la residència permanent. Enfront de la nombrosíssima, inestable i diària allau d'immigrants cubans, l'Administració nord-americana ha decidit posar límit a aquesta esveradora situació. El president Bill Clinton ha anunciat que d'ara endavant no es permetrà l'entrada de refugiats del país comunista als Estats Units per tal d'aturar el seu excessiu recent increment. Els immigrants il·legals seran detinguts i tornats a Cuba per a ser confinats a la base militar nord-americana de Guantánamo, a l'illa caribenya. Aquest és el procediment que es duu a terme des de fa alguns mesos amb els «boat people» (refugiats que fugen per mar) d'Haití. La democràcia és l'única sortida viable per a l'esdevenidor de Cuba. El poble té ara la paraula.

■ Miquel Àngel Codina

«Feu pregàries...» (1 Tm 2,1)

Litúrgia

■ Pere Tena

Per iniciativa del papa Joan Pau II, comunicada a través d'una notificació de la Congregació per al culte diví i la disciplina dels sacraments, a totes les esglésies es preveia per al diumenge 14 d'agost la celebració de la missa amb les oracions «per als pròfugs i exiliats», tal com està en el Missal Romà. El motiu d'aquesta decisió i l'objecte d'aquesta pregària és la desastrosa situació dels rwandesos, fugint massivament del seu país, i sofrint els efectes devastadors de les malalties de tota mena.

En algunes diòcesis, aquesta notificació no va arribar amb temps suficient per comunicar-ho a les parròquies d'una manera eficaç; per això es va decidir aplicar la iniciativa del Papa en un altre diumenge. Així, per exemple, a la diòcesi de Barcelona això es farà el diumenge dia 28 d'agost: les oracions de la missa seran preses del formulari abans esmentat.

És clar que el desig del Papa és mobilitzar d'una manera pública i universal tots els catòlics del món a favor d'aquest poble rwandès tan provat en els nostres dies. La sensibilitat per les necessitats espirituals i materials dels homes d'arreu del món és un dels components essencials de l'esperit cristià; la seva traducció en pregària està integrada en el quadre bàsic de la pregària universal, o dels fidels, així com la traducció

operativa directa es fa en les múltiples iniciatives de solidaritat.

¿Pregar per Rwanda?

Com sempre que es recomana i s'insisteix en la pregària enfront de les necessitats humanes, pot haver-hi també en aquesta ocasió reaccions entre la sorpresa i la ironia. Però aquestes reaccions corresponen a un concepte deformat de la realitat mundana, que ho redueix tot a l'acció directa de l'home, i a un concepte també deformat del l'oració i del tracte amb Déu, com si es tractés «d'informar-lo» o de «pressionar-lo» perquè es comportés d'una manera diversa.

La veritat és una altra. D'una banda, pel que fa a la visió de la realitat, no és cert que tot consisteixi només en les causes mecàniques i en l'influx directe del que nosaltres podem fer amb el nostre treball. Sense negar-ho, evidentment, cal endinsar-se més a fons en allò que és el cor mateix de la realitat. «La decisió a favor de la pregària — explica el cardenal Ratzinger — té conseqüència a llarg termini: pregar significa reconèixer que hi ha un amor creador que és viscut per cadascú de nosaltres i que és accessible a tots; un amor creador d'on procedeix el món i que, puig que és etern, és coetani amb cadascun dels individus».

D'altra banda, pel que fa al concepte de la pregària i de Déu mateix, res més lluny de la imatge de la pregària de Jesús mateix que aquest concepte. Cal recórrer constantment al Parenostre, i a l'oració de Getsemaní. Cal evitar a tot preu una imatge de Déu que només es desvetlla si algú prega, com ironitzava Elies amb els profetes de Baal (vegeu 1 Reis 18,27). Déu pensa en el nostre bé més que nosaltres mateixos: Ell és l'únic bo! Pregar «que es faci la voluntat de Déu», amb la seguretat que Déu dona el seu Esperit Sant als qui li demanen, és una força que ens transforma i transforma la realitat. Si tota l'Església, per exemple, arribés a la profunditat de la pregària pels pròfugs i exiliats, ¿no és veritat que això transformaria la situació?

Penso, per analogia, en aquestes manifestacions massives que es produeixen en algunes ocasions en les nostres societats. Són un suport per una causa determinada, una expressió del pensament de molts, una voluntat de fer el que calgui en aquella orientació... Una pregària de totes les assemblees de cristians, ¿no pot ser això, a nivell de fe cristiana, i des de la consciència de la nostra feblesa i pecat, segurs de la bondat de la causa que es defensa, segurs de la voluntat de Déu en favor dels homes?

La pregària universal

La iniciativa del Papa pot tenir encara, per a les nostres assemblees, una altra funció pedagògica: la d'obrir-nos els ulls, i, potser més encara, la de mantenir-los oberts.

Resulta relativament fàcil, avui, captar les situacions desgraciades del nostre món. Les imatges de la televisió ens posen enfront dels fets gairebé en el moment en què es produeixen. Però precisament aquesta immediatesa provoca que unes imatges deixin pas a unes altres, amb una certa rapidesa, i fins i tot que l'excés d'imatges produeixi una certa banalització del conjunt. És la «mentalitat cinematogràfica» que denunciava Pau VI, per indicar aquesta successió incessant d'imatges de les quals ben poques arriben a ser prou sòlides.

La comunitat cristiana no pot cedir a la banalització. I tampoc ha de quedar empresonada per la darrera imatge rebuda, o per la més propera al propi entorn. L'esperit obert, universal, ample, a la mida de la fraternitat humana en la filiació divina, ha de ser una de les característiques de la seva pregària. La presència de la universalitat en les intencions de la pregària dels fidels és un test de la seva qualitat cristiana.

Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diumenge XXII durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

No afegiu res als manaments que jo us dono...
Compliu els manaments del Senyor

Lectura del llibre del Deuteronomi

4: Moisès digué al poble: 1«Ara, Israel, escolta els decrets i les prescripcions que avui us ensenyo, i compliu-los. Així viureu, entrareu al país que el Senyor, el Déu dels vostres pares, us dona, i en prendreu possessió. 2No afegiu res als manaments que jo us dono ni en tragueu res. Compliu els manaments del Senyor, el vostre Déu, que us dono avui.

3Guardeu-los i poseu-los en pràctica. Si ho feu així, tots els pobles us tindran per assenyats i molt intel·ligents: quan sentiran dir que heu rebut tots aquests decrets, diran: "Aquest poble és una nació assenyada i molt intel·ligent." 7I realment, ¿quina és la nació que tingui els seus déus tan a prop, com el Senyor, el nostre Déu, és a prop nostre sempre que l'invoquem? 8I, ¿quina és la nació, per gran que sigui, que tingui uns decrets i unes prescripcions tan justes com aquesta llei que jo us he donat avui?

Paraula de Déu.

Salm responsorial

14 (R. v. 1a)

1aSenyor, ¿qui podrà estar-se a casa vostra?

2El qui obra honradament i practica la justícia, diu la veritat tal com la pensa;

3quan parla no escampa calúmnies.

R. Senyor, ¿qui podrà estar-se a casa vostra?

Mai no fa mal al proïsme,

ni carrega a ningú res infamant,

4compten poc als seus ulls els descreguts,

honra i aprecia els fidels del Senyor. R.

5No fia els seus diners a interès, ni es ven per condemnar cap innocent.

El qui obra així mai no caurà. R.

Lectura segona

Heu de posar en pràctica la paraula

Lectura de la carta de sant Jaume

1: Germans meus estimats, 17tot el que rebem de bo, tot do perfecte, prové de dalt, baixa del Pare dels estels. En ell, res no canvia, no hi ha ni ombra de variació. 18Ell ha decidit lliurement que la proclamació de la veritat ens fes néixer a la vida, perquè fóssim com un primer fruit de tot el que ha creat.

21bAcolliu amb docilitat la paraula plantada en vosaltres. És una paraula que té el poder de salvar-nos. 22Però no us limiteu a escoltar-la, que us enganyaríeu a vosaltres mateixos: l'heu de posar en pràctica.

27La religió pura i sense taca als ulls de Déu és que ajudeu els orfes i les viudes en les seves necessitats, i us guardeu nets de la malícia del món.

Paraula de Déu.

Al·leluia

(Jm 1:18) o un altre

El Pare ha decidit lliurement que la proclamació de la veritat ens fes néixer a la vida, perquè fóssim com un primer fruit de tot el que ha creat.

Evangel·li

Vosaltres abandoneu els manaments de Déu per mantenir les tradicions dels homes

Lectura de l'evangel·li segons sant Marc

7: En aquell temps, 1Els fariseus i alguns mestres de la Llei que venien de Jerusalem, es reuniren entorn de Jesús 2i s'adonaren que alguns dels seus deixebles menjaven amb les mans impures, és a dir, sense haver fet la cerimònia de rentar-se-les. 3Cal saber que els fariseus, i en general tots els jueus, seguint la tradició que han rebut dels ancians, no mengen mai sense haver-se rentat les mans ritualment, 4i quan tornen del mercat no mengen, sense haver-se banyat; i observen per tradició moltes pràctiques semblants, com és fer passar per l'aigua, vasos i gerros i anells d'aram. 5Els fariseus, doncs, i els mestres de la Llei preguntaren a Jesús: «¿Per què els vostres deixebles no segueixen la tradició dels ancians i mengen amb les mans impures?» 6Jesús els respongué: «Isaïes tenia molta raó quan va profetitzar de vosaltres, hipòcrites, tal com diu l'Escriptura: "Aquest poble m'honora amb els llavis, però el seu cor es manté lluny de mi. 7El culte que em dona és en va, les doctrines que ensenyen són preceptes humans." 8aVosaltres abandoneu els manaments de Déu per mantenir les tradicions dels homes.»

14Després cridà la gent i els deia: «Escolteu-me tots i enteneu bé això que us dic: 15Res del que entra dintre de l'home des de fora no el pot contaminar; només allò que surt de l'home el pot contaminar, 21perquè de dins de l'home, és a dir, del seu cor, en surten els pensaments dolents que el porten a cometre fornicacions, robatoris, assassinats, 22adulteris, estafes, maldats, enganys, indecències, enveges, insults, arrogància, ximpleria: 23tot això dolent surt de dintre i és el que contamina l'home.»

Paraula del Senyor.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: B; ferial: II)
SETMANA 22 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 2a)

AGOST:

28. Diumenge 22 durant l'any: *verd*. Lectures: Dt 4:1-2.6-8 (Salm 14) / Jm 1:17-18.21b-22.27 / Mc 7:1-8.14-15.21-23.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Agustí, bisbe (d'Hipona) i doctor de l'Església. Sant Julià, màrtir; sant Hermes, màrtir.

Festes majors: Alfara dels Ports, Cervèra, Duesaigües, Fogars de Montclús, Llanars, Llessui, les Planes d'Hostoles, els Prats de Rei, Pujalt, Sant Cebrià de Vallalta, Sant Julià de Ramis, Sant Miquel de Campmajor, Sant Pere de Torelló, Taús, Tregurà, Vidrà i Vilanova d'Escornalbou.

29. Dilluns. Memòria del martiri de sant Joan Baptista: *vermell*. Lectura del dia: 1C 2:1-5 (Salm 118) / pròpia: Mc 6:17-29.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Sabina, màrtir; sant Adelf, bisbe. Festes majors: l'Albagés, Arres, Benavent de Segrià, Campins, Canejan, el Catllar, Juneda, Llaberia, el Palau d'Anglesola, Palau de Noguera, Palau-saverdera, Penelles, Pineda de Mar, el Poal, Rodonyà, Sant Climent Sescebes, Sant Hilari Sacalm, Sant Joan Despí, Vilademuls, Vinaixa i Vinebre.

30. Dimarts. Del dia: *verd*. Lectures: 1C 2:10b-16 (Salm 144) / Lc 4:31-37.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Felix, prevere i màrtir (patró de Vilafranca del Penedès); sant Fiacre, ermità (patró de botànics i jardiners); beata Joana Jugan, verge (fundadora de les Germanetes dels Pobres). Festes majors: Alcaràs, Blancafort, Miralcamp i Vilafranca del Penedès.

31. Dimecres. Del dia: *verd*. Lectures: 1C 3:1-9 (Salm 32) / Lc 4:38-44.

MEMÒRIA LLIURE: *Catalunya* (Bisbat de Solsona: obligatòria); Sant Ramon Nonat, religiós (mercedari, patró de Cardona) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Nicodem (amic i seguidor de Jesús); sant Aristides, abat; sant Domènec de Val, màrtir (noi, de Saragossa); sants Vicenç, Sabina i Cristeta, màrtirs (patrons d'Àvila).

Festes majors: Artesa de Lleida i Sant Ramon del Portell.

SETEMBRE:

1. Dijous. Del dia: *verd*. Lectures: 1C 3:18-23 (Salm 23) / Lc 5:1-11. Bisbat de Lleida: memòria lliure de sant Lleïr (o Llicerí), bisbe (de Cose-rans) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Mare de Déu del Puig (València); sant Gil o Gili, abat (penitent a Núria); santa Anna, profetessa; sant Llop, bisbe; santa Teresa-Margarida Reddi, verge (carmelitana).

Festes majors: Avia, Centelles, Dosrius, Figaró, el Pont d'Armentera, Torà de Riubregós, Torrent (d'Empordà), Vilamallà i Vilamaniscle.

2. Divendres. Del dia: *verd*. Lectures: 1C 4:1-5 (Salm 36) / Lc 5:33-39.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Antolí o Antoní, màrtir; santa Ingrid, verge; santa Raquel (matrona bíblica); beats Màrtirs de Setembre (revolució francesa). *Dia de devoció especial al sagrat Cor de Jesús*. Festes majors: Aitona, l'Escalà, la Febró, Rosselló i Sant Antolí i Vilanova.

3. Dissabte. Memòria de sant Gregori el Gran, papa i doctor de l'Església (abans monjo): *blanc*. Lectures del dia: 1C 4:6b-15 (Salm 144) / Lc 6:1-5. Vespres de demà.

Bisbat de Tortosa: memòria (ciutat: solemnitat) de la Mare de Déu de la Cinta; lectures: Is 7:10-14, 8:10 (Jdt 13) / Ap 11:19a, 12:1-6a.10ab / Lc 1:39-47 (*blanc*).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Basilissa, verge i màrtir; sant Sàndal, màrtir.

Festes majors: Alòs de Balaguer, Aspa, Castellserà, Juià, Sant Vicenç de Torelló, el Tossal i Vilanova del Camí.

LA BÍBLIA A L'ABAST

(Dt 4:1-2.6-8)

El seny d'escoltar i obeir Déu

■ Josep M. Aragonès

«Ara, Israel, escolta...»

La nostra perícopa es troba gairebé al final del suposat primer discurs de Moisés al «qahal» de Jahveh —la comunitat de Déu aplegada— (1-4:43). És una homilia exhortativa, que posa en guàrdia la comunitat d'Israel contra el perill d'infidelitat amb què pot trobar-se en entrar a Canaan. Abans de travessar el Jordà, quan és imminent l'inici de la conquesta de la terra promesa, i quan Moisés pressent la seva propera mort, el gran legislador es dirigeix al seu poble, no com a l'home de govern que és, sinó com l'home de Déu, el gran mediador entre Jahveh i el poble. De fet 4:1-14 és com una mena de pròleg a la promulgació de la Llei a tot Israel. Alguns dels allí aplegats ja coneixien la llei puix havien estat testimonis de la teofania del Sinai (Cf. 1:3 i 4:12-13). Altres, però, sobretot els més joves, s'havien incorporat més tard a la comunitat. L'home de Déu, Moisés, ara, en una escaiença tan singular i solemne, es dirigeix a tots: *Ara, Israel, escolta els decrets i les prescripcions que avui us enseny i compliu-los* (v. 1a). El redactor d'aquest text dona al mot *avui* una projecció que depassa el sentit temporal estricte: L'Israel del temps de l'autor ha d'escoltar la llei de Déu i l'ha d'acollir igualment a com va fer-ho l'Israel en formació del temps de la manifestació de Jahveh al Sinai, i tal com ho haurà de fer l'Israel de sempre. És el primer pas per a poder entrar amb peu ferm a la terra promesa i finir venturosament l'epopeia de l'Èxode: escoltar Déu en la seva actuació en la història del poble. Aquí ens trobem amb un element preciós de la revelació, que privant-nos de caure en el legalisme, ens obre el camí de la vida en llibertat, que és justament el que constitueix el nervi vital del poble i la finalitat de l'alliberament de l'èxode. La «Llei» és revelació del Déu que allibera a través de la vida del poble. Els fets hauran de ser recordats sempre. No com a peces mortes d'un museu, sinó com a ferment de vida arrelada en el passat i que es manifesta —es desplega— en el present del poble. Qui sap «escoltar» Déu així, no afegeix ni treu res de la revelació (v. 2). L'accepta tal com és. No la manipula al seu albir. Sinó que es deixa interpel·lar per la paraula de Déu. Noteu els verbs que corresponen en el text al verb escoltar: *Compliu els manaments del Senyor* (v. 2b)... *Guardeu-los i poseu-los en pràctica* (v. 6a).

Assenyats i intel·ligents

Si ho feu així, tots els pobles us tindran per assenyats i molt intel·ligents: quan sentiran dir que heu rebut tots aquests decrets, diran: Aquest poble és una nació assenyada i molt intel·ligent (v. 6). El «seny» del poble es demostra pel seu

capteniment. L'homilia del deuteronomista es dirigeix a l'assemblea litúrgica del poble. Un poble que té Jahveh per Déu i per dirigent. Escoltar-lo, doncs, i complir els seus decrets, no era sols un acte de pietat, sinó assegurar-se també la cohesió social. Enmig de les nacions paganes, adoradores de moltes divinitats, l'únic argument capaç de convèncer tothom de l'excel·lència i encert de la Llei del poble d'Israel, revelada per Déu, era justament el testimoniatge viscut del seu compliment. El progrés de la reflexió creient d'Israel arribarà a identificar aquest seny-prudència amb l'autèntica saviesa, que és molt més que un coneixement profund de Déu: és arribar a tenir «el gust» de Déu i la seva paraula, paladejar-lo, viure la comunió amb ell, que és el creador i alliberador del seu poble (Cf. vv. 3-5). L'exhortació bíblica no va en el sentit d'un espiritualisme descarnat, que es desentén de tot i de tothom per poder mirar solament Déu, sinó en la de l'encarnació, l'entrada de Déu en la història i en el cor del poble concret per ajudar-lo a ser lliure de debò, fer-lo viure i realitzar-se del tot. Sense barrejar el material amb l'espiritual ni menysprear i anul·lar el temporal amb l'etern, es tracta d'il·luminar les realitats humanes amb la llum de la revelació per tal que es faci realitat la petició del parenostre: Vinguí a nosaltres el vostre Regne. A nosaltres, criatures, que vivim i som ara i ací. És, dit amb unes altres paraules, el compromís de tot batejat de treballar per «la santificació del món» actual.

Emmanu-El

El v. 7 és un petit tractat de la teologia del compliment de la llei: *I, realment, ¿quina és la nació que tingui els seus déus tan a prop, com el Senyor, el nostre Déu, és a prop nostre sempre que l'invoquem?* Si complim la llei de Déu és perquè ell és amb nosaltres. El compliment de la voluntat de Déu —de la seva llei— és ja un do d'ell. Déu es troba abans, durant i després del compliment de la llei per part nostra. Ho demostrà quan baixa a alliberar el seu poble de l'opressió d'Egipte i caminà amb ell fins a assentar-lo en la terra promesa. Vertaderament és el Déu que anem coneixent a mesura que caminem amb ell per la nostra història. Aquest és el punt neuràlgic de la revelació, que s'anirà desenrotllant fins a arribar a la plena realitat de l'Emmanu-El —el-Déu-amb-nosaltres— revelat per Jesucrist. Déu és en el poble. Més ben dit, Déu és un del poble. És la seva vida, la seva llum, el seu camí. Descobrir aquesta gran realitat i deixar-s'hi prendre és la fe viscuda. És el «seny» de la fe, la saviesa del poble. Seny i saviesa dels quals arrenca no sols la nostra moral —la nostra manera peculiar de fer— sinó també l'arrel de la nostra pregària. *El Senyor, el nostre Déu, és a prop nostre sempre que l'invoquem* (v. 7b).

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Contemplació davant del mar

Caminava sol al capvespre, em passejava a la vora del mar, perquè així és com normalment busco un esbarjo després de la feina. (...) A mesura que avançava em fixava en les onades. L'espectacle que m'oferien no tenia l'encant que presenten quan el temps està serè i la mar escumosa ve a jugar a la vora d'una manera agradable i tranquil·la. ¿Què hi havia, doncs? Utilitzaré per descriure-ho les paraules de les Escripures: *el vent bufava fort i la mar s'anava encrespant* (Jo 6,18). I com s'esdevé en aquestes circumstàncies, les onades, s'aixecaven en la llunyania, després rompien i es llançaven sobre la riba o, estavellant-se contra les roques properes, produïen una explosió de fines gotes i

d'escuma. Pedretes, algues, cargols de mar i petxines quedaven escampades a la riba; algunes eren arrabassades immediatament en retirar-se l'onada; però les roques continuaven fermes i infrangibles, com si hagués hagut perfecta calma i no acabessin d'estavellar-s'hi les onades. Us asseguro que això em va permetre reflexionar. (...) ¿No és aquesta mar, em deia, la nostra vida i la condició humana? També s'hi troben moltes amargors d'inestabilitat: els vents són les temptacions que ens assalten i tots els cops imprevistos de la fortuna. Crec que això és el que meditava David, aquell home admirable, quan exclamava: *Salva'm, Déu meu; l'aigua m'arriba al coll* (Sl 68,2), o: *em trobo dins les*

aigües abismals i els remolins se'm enduen (v. 3). Entre els qui són temptats, uns em semblen com aquests objectes lleugers i inanimats que es deixen conduir sense oposar la menor resistència als atacs; no tenen en si cap fermesa, no tenen el contrapès d'una raó prudent que lluiti contra els assalts. Altres em semblen roques, dignes d'aquesta Roca sobre on estem fundats i a qui adorem: són els que, formats pels raonaments de la vertadera saviesa, s'aixequen per sobre de la debilitat vulgar i ho suporten tot amb una constància indestructible.

■ Sant Gregori Nazianzè
Discurs 26, sobre si mateix

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

ESPECIAL / Catalunya Cristiana

dimarts, 25 d'agost de 1994

7

Bona Festa Major!

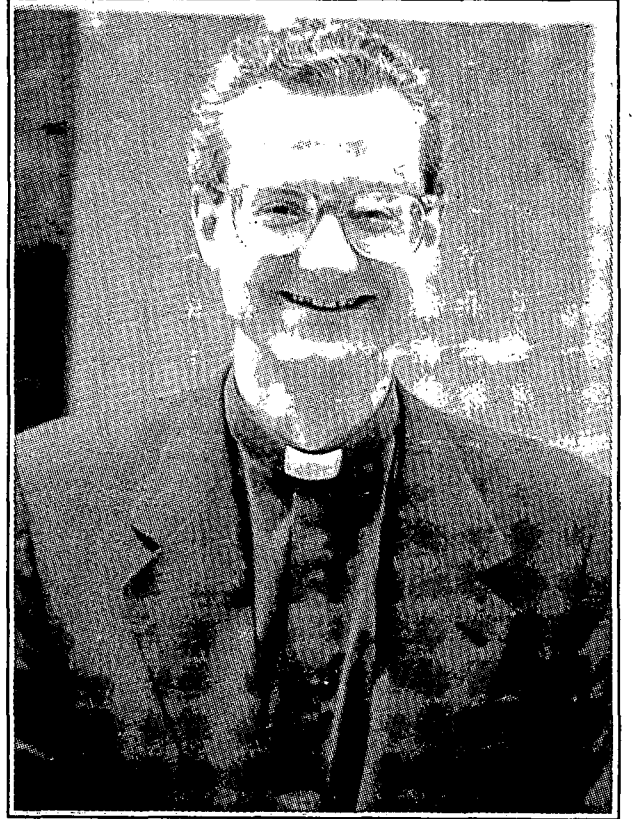
Jatenim a sobre la festa de St. Fèlix «nostre patró», i a Vilafranca tot frisa ja perquè la Festa Major sigui ben celebrada i si pot ser, que la novena, l'ofici, els castells, els balls, la processó... i tot el seguit d'activitats que s'hi preparen, esdevinguin una autèntica celebració i retrobament de les famílies, de la Vila i fins de tota la nostra comarca del Penedès. Aquest és el meu desig que us faig avinent des d'aquestes pàgines de *Catalunya Cristiana*, sempre acollidores de la vida eclesial de les comarques de Catalunya.

En aquest primer any de bisbe auxiliar, encarregat de la demarcació episcopal del Penedès-Anoia-Garraf, us vull agrair la vostra gran acollida, signe com és de la vostra fe i de la comunió eclesial en Crist. Ha estat per a mi un motiu ben gran d'acció de gràcies al Senyor, que hagi pogut compartir la vida que l'Esperit Sant

fecunda en les vostres comunitats. De fet he pogut fer-me present força sovint a Vilafranca i ho he pogut anar corroborant, quan m'he trobat amb els preveres mensualment, amb els laics de totes les parròquies als Dolors, amb les comunitats tan nombroses de religioses i religiosos, per predicar-los el recés a Clausura; quan he presentat el Catecisme de l'Església Catòlica i he animat —i ells m'han animat—, els joves de tota la comarca a viure de veritat la seva confirmació, i he acompanyat els grups de la JARC i del MUEC a la trobada de Pasqua a Penyaforat, o quan m'he unit als del barri de l'Espirall i he pogut conèixer les necessitats d'ampliació del seu actual lloc de culte. També han estat motius de joia el treball de Càritas, els deu anys de l'esplai, la propera beatificació de la nostra estimada Mare Maria Ràfols... en fi, tots els moments

en què simplement he passejat enmig vostre i m'he pogut amarar de l'esperit de la «nostra» estimada Vila. Donem-ne gràcies a Déu, ara que la Festa Major ens invita a fer repàs del que ha estat tot aquest any passat.

Quan des de la Rectoria, molts matins contemplo les pedres de la Basílica, daurades pel sol, i el campanar just al meu davant, tan esvelt i potent, tan representatiu de la ciutat, no puc deixar de pensar en la història de tants homes i dones que aquestes pedres han sabut acompanyar, i en les vicissituds que a redòs d'aquest temple —presència visible del Déu que ha volgut habitar entre nosaltres, al bell mig de la història—, s'han anat vivint a Vilafranca al llarg dels segles. I el temple ens espera, com a signe de l'Església de Crist que som, a saber acompanyar amb amor i misericòrdia els homes i dones d'avui. En aquest temps



Mons. Joan Vives, bisbe auxiliar de la demarcació episcopal del Penedès-Anoia-Garraf

de Concili, ¿sabrem encertar el camí de l'anunci de l'Evangeli i del testimoniatge coratjós que cal que sapiguem donar els cristians de Vilafranca? El màrtir Fèlix ens continua indicant, un any més, el bon camí de la saviesa cristiana: donar la vida pel Senyor i pels germans, amb el cor ple

d'esperança i de caritat. Deixeu que amb aquests sentiments us desitgi a tots els vilafranquins, una bona Festa Major!

■ **Mons. Joan-Enric Vives**

Bisbe auxiliar de Barcelona

La Col·lecció de Ceràmica Bonet i Baltà

Una joia vilafranquina

Per a molts serà innecessària, però creiem obligada una breu referència biogràfica. Joan Bonet i Baltà neix a Vilafranca el 1906 en una família de gran tradició cristiana i de servei a l'Església. El seu pare era escultor i professor d'art.

En el Seminari ja destacà com a escriptor i col·laborà assíduament, amb pseudònims, a la premsa local. Després de «llarga estada» a la parròquia de Montseny, se li hi assignaren, com a rector, unes parcel·les de l'Hospitalet. Fundà la parròquia de Sant Isidre, creà tres grups escolars parroquials —entre ells, l'Institut dels Àngels—, bastí l' ampli Centre parroquial, exercint de rector durant 30 anys. És anomenat fill predilecte de l'Hospitalet de Llobregat. Repetides vegades va ser elegit president del Col·legi de Rectors de Barcelona.

Està considerat com l'historiador de l'Església catalana del segle passat i de principis de l'actual. A remarcar l'extens prefaci a les *Obres Completes de Torras i Bages* (1948), que

per si sol és tema d'estudi obligat. Altres treballs: *Jacint Verdaguer, El Modernisme religiós; L'integrisme (Sardà i Salvany, Pey Ordeix)*. I altres personalitats eclesiàstiques motiu d'estudi com: *Josep Morgades, Vives i Tutó, Jaume Collell, Lluís Carreras* i, especialment, la seva gran devoció: l'estudi de la ingent obra del bisbe Torras i Bages, del qual ha tingut el gran goig de col·laborar i viure la seva beatificació.

La Col·lecció de Ceràmica, iniciada pel seu pare, ocupa en el Museu de Vilafranca, la galeria gòtica, la sala noble on, segons la tradició, morí el 1285 el rei Pere el Gran, i la sala gòtica annexa i gràcies al seu mecenatge, no ha parat d'enriquir-se. De la Col·lecció en si, ¿què ens cal dir? Cal veure-la. Un qualificat estudiós digué: «És una de les més serioses de Catalunya». Hi està, més o menys representada, tota la ceràmica peninsular, amb especial dedicació a la catalana. La de plats blaus catalans, en les seves variants, és molt

completa. I les plates de reflex metàl·lics de Muel i Manises, són molt dignes, així com les peces de Talavera, Sevilla i Alcòrca. També hi trobem dos magnífics antependis i bona quantitat de «sants» catalans i valencians; una excel·lent col·lecció de Via-Crucis, amb 6 quadres del segle XVII; nombrosíssimes rajoles de mostra catalanes (d'ocells, fruites, d'oficis,...) —destacant-ne dues d'oficis, de la margarita, amb tanca blava—. Bona col·lecció de gòtiques, així com una llumenera de 6 brocs, vitrificada, d'influència islàmica, del segle XIII o XIV.

La col·lecció de rentamans i gerres de diferents procedències, èpoques, estils i tamanys, molt abundosa i interessant. També la de tinters, beneiteres, plaques, bols, socarrats, pots de farmàcia, etc.

En acabar, únicament resta dir-vos: si sou afeccionats a la ceràmica, us hi esperem.

■ **Joan Tarrada i Masanell**



Frontal d'altar del segle XVII de noranta rajoles policromades, amb sant Elies, amb influència del Renaixement

Casa fundada el 1875 119 anys

SOM ELS MÉS ANTICS

Però disposem de les últimes novetats en

RELLOTGES, JOIES.

Els nostres tallers disposen dels últims avenços de la tècnica; per això som professionals.

JOSEP ANTON NOGUÉS

Cort, 30 - VILAFRANCA

Penyafort va ser el nom que per votació popular va escollir-se l'any 1958 per batejar la nova casa de colònies que les parròquies de Vilafranca del Penedès havien construït. Fer Penyafort va ser tot un esforç col·lectiu dels vilafranquins ja que per tirar endavant aquest gran casal calia mobilitzar i sensibilitzar tota una població.

Les parròquies de Vilafranca organitzaven colònies d'estiu des del 1945 i, fins que es va realitzar la nova casa, van pelegrinar per diverses rectories rurals que disposaven només de les més incipients instal·lacions. Valldosera —una antiga parròquia rural i santuari marí— va ser el darrer lloc. A finals dels anys cinquanta, els capellans i els seglars que portaven tot el moviment de colònies vilafranquí van tenir el coratge de dur a terme una nova casa que pogués oferir millors



Façana de la casa de colònies de Penyafort, a Pontons

Història de la casa de colònies de Penyafort

serveis per fer unes millors colònies d'estiu.

Penyafort va bastir-se sobre

l'antiga bassa de molí fariner, l'anomenat Molí Baix, que hi havia a la localitat penedesenca

de Pontons —n'hi ha uns altres dos: el de Dalt, que ha funcionat fins no fa massa, i el del Mig,

completament enrunat— i va aprofitar-se part de l'estructura de pedra perquè oferia un bon anclatge per a la nova casa. El terreny fou donació de la senyora Maria de Andrés Morera i Martí, gràcies a les gestions que féu prop d'ella mossèn Joan E. Jarque, llavors rector de Pontons i un dels entusiastes de l'obra.

Penyafort és un gran edifici. Té tres plantes i soterrani. Disposa d'una gran capella. La capacitat de la casa és per a 116 persones. Hi ha piscina, pista de bàsquet i prats per jugar.

La casa està oberta tot l'any i han fet servir les seves instal·lacions centres d'esplai, escoles, agrupaments escoltes, jardins d'infància i els més diversos grups socials i familiars.

Durant el període escolar, Penyafort està adherit al Servei de Colònies de Vacances i els mesos d'estiu l'administració és exercida directament per les parròquies de Vilafranca.

■ Montserrat Beltrán

COL·LEGI DEL CARMINE

"Sant Elies" GC. Carmelites de la Caritat

Nivell:

• Preescolar (3, 4 i 5 anys)

• EGB

• Formació Professional

(Primer grau) Branca: Administrativa-Comercial

Professió: Administrativa

BONA FESTA MAJOR!

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

ESPECIAL Catalunya Cristiana

diàspora 25 d'agost de 1994

199

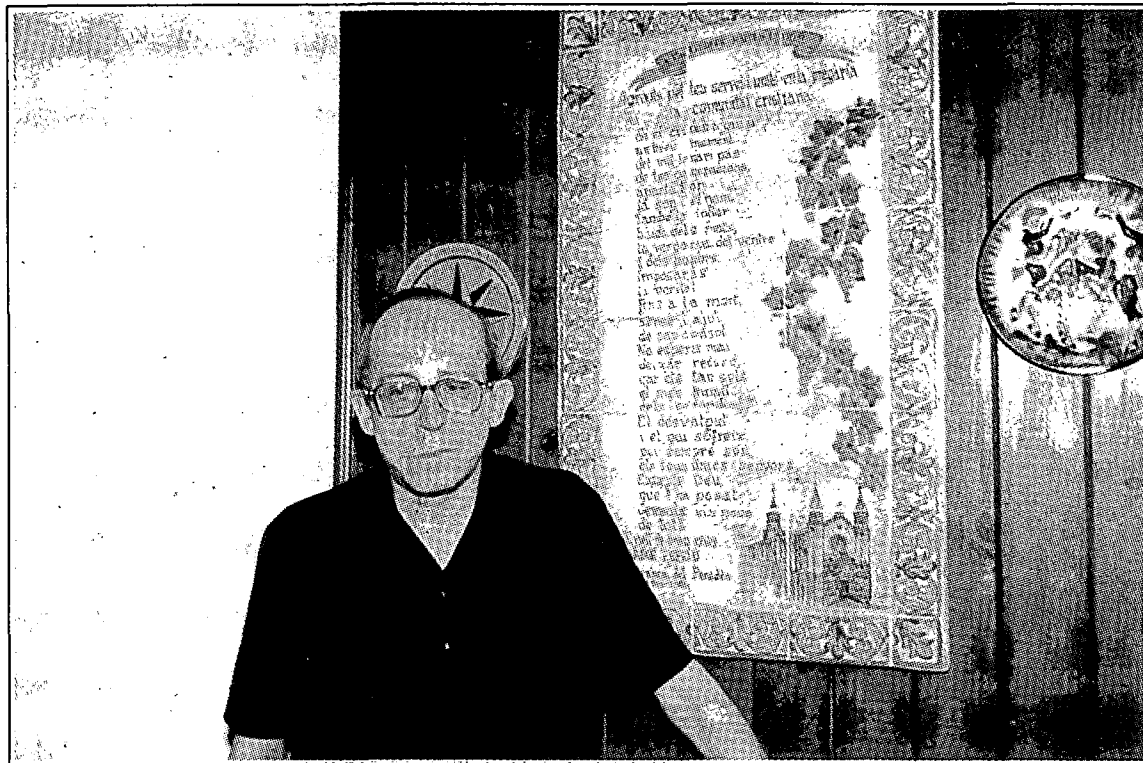
Vilafranca del Penedès, tot i tenir uns 30.000 habitants, encara conserva la proximitat humana dels pobles. Això fa que el rector sigui un personatge fonamental en la vida civil, i més si és rector durant vint anys, com mossèn Frederic Ràfols, un prevere rural —va estar dos anys a Barcelona i no s'hi va poder adaptar— que als 65 anys recorda amb afecte el temps passat a la Santíssima Trinitat —dos anys—, i a la Basílica de Santa Maria —18—. Fa vuit anys que va ser traslladat a Capellades, un destí més tranquil per a un cor feble. A la nova rectoria, en un lloc central del menjador, hi té exposada una placa commemorativa que la feligresia de Vilafranca li va regalar quan va marxar. És la mostra de l'estima d'un poble que ha compartit amb mossèn Ràfols els aires renovadors del Concili Vaticà II, i els canvis que va portar la transició, especialment moguda a la capital del Penedès, amb els funerals per Puig Antich —una de les darreres víctimes de la dictadura—, o la constitució del partit socialista a la Vicaria, i del comunista a la Trinitat, que es converteixen en signes d'un sentit d'acollida que ha deixat una relació alhora cordial i peculiar.

—**Com va evolucionar Vilafranca al llarg dels 20 anys que vostè hi va ser?**

—Una cosa força important, és que vaig veure que a Vilafranca hi havia una colla de gent d'Església que van comprendre molt bé allò que durant tants anys ens havien explicat del cristià compromès, ja que conservant la seva fe es van comprometre socialment i políticament. Encara dura això, i per a mi és un ànim.

—**Pensa que un rector de poble està més lligat a la feligresia i a la vida de la vila que un prevere urbà?**

—És clar! Vilafranca ja no és un poble, perquè té 30.000 habitants, però en conserva aspectes, ja que és una capital rural d'una comarca molt important. Aleshores sí que permet estar més compromès amb la vida, en gran part perquè els



Mossèn Ràfols, junt a la placa d'agraïment que Vilafranca li va regalar

Entrevista amb Mn. Frederic Ràfols, rector a Vilafranca del Penedès durant 20 anys

«A les processons no hi anem els capellans, hi va l'Ajuntament»

capellans estem a la vista del poble.

—**Quina pastoral va aplicar en aquests 20 anys?**

—Una de les coses que vam intentar fer, i penso que ho vam aconseguir força, va ser actuar de conjunt les dues parròquies. Per això hi va tenir molt a veure que tots els capellans vivíem junts, la qual cosa va ajudar a aconseguir una coordinació molt bonica a nivell de catequistes, consell pastoral i economia.

—**Quines aptituds es necessiten per ser rector d'una vila com Vilafranca?**

—Una cosa que va molt bé és conèixer gent. Per exemple, a Vilafranca vaig anar durant vint

anys a les colònies que organitzàvem a una casa molt maca que teníem a Penyafort. Això va permetre entrar en contacte amb molta gent jove, molts nens, i bastantes famílies.

—**S'ha notat molt, a Vilafranca, el procés de secularització de les darreres dècades?**

—Sí, menys en una cosa: la festa major, on els elements religiosos són molt vius. Per exemple a la Novena hi va molta gent, sobretot joves, especialment els dos últims dies, per cantar els Goigs de Sant Fèlix. Això a mi m'agradava molt, perquè la gent era molt respectuosa. També es van introduir balls

populars, creant una simbiosi molt bonica entre els actes religiosos i els seculars.

Després també hi ha les processons; però allà no hi anem els capellans, sols hi va l'Ajuntament. Això és que després de la dictadura ens van demanar si havien de seguir venint a l'església. Nosaltres els vam contestar que fessin el que volguessin, que igualment serien respectats i considerats. Al final van deixar de venir, però en canvi assisteixen a la processó.

—**Com ho veu això que moltes persones sols vinguin a l'església per la festa major?**

—Penso que més val un dia a

l'any que cap. Trobo que tot ho has de mirar amb l'esperit positiu, si no, és molt fàcil que ens convertim en un grup tancat. A més, el cor de la gent no és sense Déu, estic segur que també hi és, que en molts hi ha un racó per a Ell.

—**Quin ha estat el millor moment de rector a Vilafranca?**

—N'hi ha hagut tants de bons moments! Potser un dels millors ha estat alguna Missa del Gall a Santa Maria, perquè m'hi he trobat molt bé i molt identificat amb la gent... jo no sóc de Vilafranca, però em van acollir molt bé, perquè quan els vilafranquins estimen, estimen de veritat!

—**I el pitjor?**

—Els pitjors en el sentit de tristes a han estat la mort dels nens. Recordo un que es deia Solà que va tenir un accident a Montserrat durant un recés. I després, als últims anys, dos es van estimar en unes colònies amb l'escola. Un d'ells es deia Ignasi.

—**Com veu el futur de Vilafranca?**

—Penso que sempre hem de ser optimistes, si no seríem heretges. Ara bé, i no sols per Vilafranca, no es pot negar que estem en un moment difícil. La societat actual s'està tornant quadriculada, assignant a cada u el seu lloc... per exemple vaig sentir que al 70% de les famílies manen els nens. Això és trist, perquè el que els nens necessiten és jugar molt, i els joves, utopia.

■ Guillem Farré

PINORD

El «vino de aguja» por fermentación natural



Blanco suave
Blanco seco
Rosado
Tinto

Bodegas

PINORD

—Instal·lacions
—Reparacions
—Revisions d'aigua, gas, calefacció, electricitat i aire condicionat

Josep Inglès i Romeu

c/. Ferrers, 17 - 892 06 29 - VILAFRANCA

SASTRERIA CONFECCIONS



terrades

Santa Maria, 8

892 23 05

Cort, 7

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Quatre són els bells exemplars d'esglésies romàniques que es troben a Vilafranca del Penedès: Sant Francesc, Sant Joan, Santa Maria dels Horts i la basílica de Santa Maria. Fem tot seguit un breu resum dels trets més significatius de cadascuna d'elles.

Església de Sant Francesc

L'església de Sant Francesc és de traça romànica molt modificada. Posseeix una portalada amb tres arquivoltes a diferents plans sostingudes per tres columnes amb capitells a cada costat, i una cornisa dentada situada sobre el portal. També, dos contraforts laterals i un rosetó d'estil ogival. En el claustre gòtic s'hi troben capitells d'estil primitiu i altres de transició.

Fou fundada per frares franciscans el 1283, on se suposa que hi hagué un temple pagà. Es troba situada en el cor de Vilafranca, és l'església del Hospital. La seva entrada és pel carrer de Sant Pere.

Les esglésies romàniques a Vilafranca del Penedès



Porta de la basílica de Santa Maria. Dibuix d'Esteve Crua

Església de Sant Joan

Presenta unes mostres tardanes del romànic. En la

façana hi ha un barreja dels estils romànic, gòtic i barroc, essent molt interessant la portalada amb arquivoltes que descansen sobre capitells florals. A la part nord

hi ha un portal del segle XII. Les finestres gòtiques també tenen uns capitells semblants. Fou restaurada i en part modificada l'any 1929.

L'església de Sant Joan va ser fundada pels monjos hospitalers de Sant Joan de Jerusalem sobre el solar de l'antiga Comanda, la capella de la qual fou construïda cap a la meitat del segle XII. Es troba situada a la plaça de l'Ajuntament.

La basílica de Santa Maria

De la primitiva església romànica que hi havia al mateix lloc de l'actual basílica no en queda res. Sembla que l'amplada del temple actual era la llargada de l'anterior. La porta coincidí amb l'actual porta de Santa Maria, en la qual potser es va procurar seguir l'estil primitiu.

L'absis estava situat més o menys en el lloc on avui hi ha la capella de Sant Josep.

La basílica actual es va consagrar el 29 d'agost de 1484. Està situada en el cor de la vila.

Església de Santa Maria dels Horts

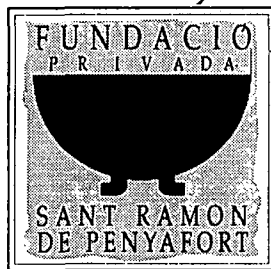
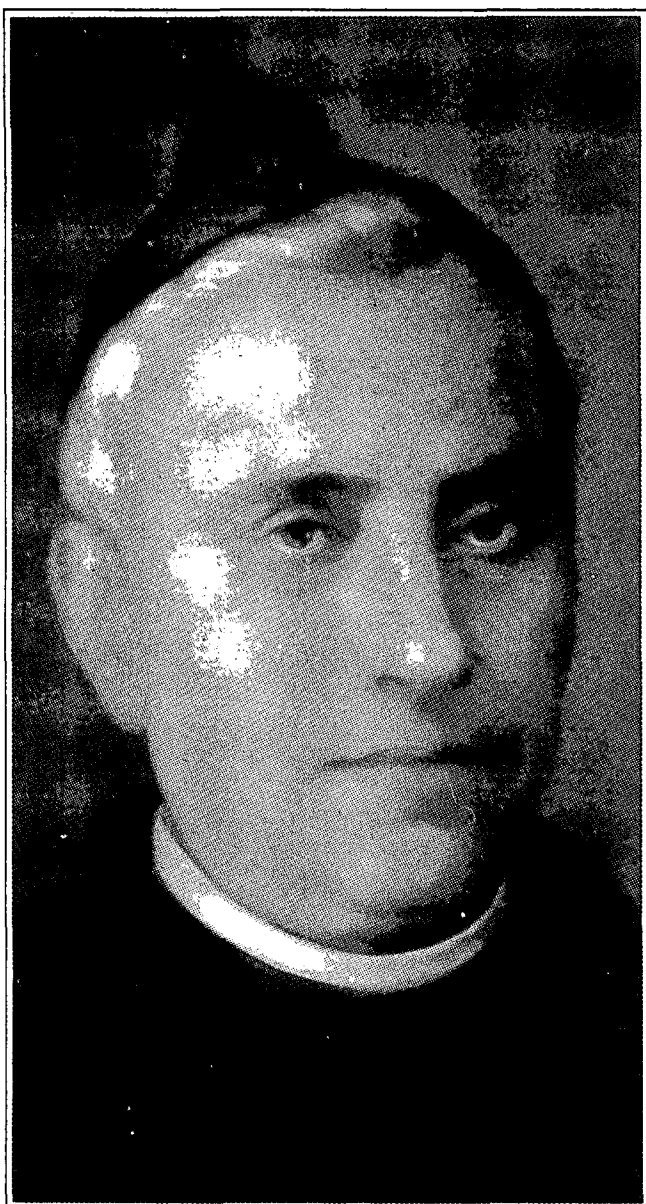
Església d'una nau. Posseeix un absis rodó refet i una absidiola afegida a la façana sud. Portal amb arquivolta i finestra rodona a la façana de ponent. Campanar d'espadaanya escapçat.

La seva fundació és molt probablement del segle X. El 1395 va ser dotada del benefici de santa Apol·lònia i santa Bàrbara. Havia tingut altar de la Verge Maria, de sant Benet i de santa Apol·lònia i santa Bàrbara.

La basílica de Santa Maria està situada a 1,5 km. de Vilafranca.

Del llibre:
Esglésies romàniques del
Penedès (Ed. Museu de
Vilafranca, 1980)

d'Esteve Crua i
Oliver



I LA GRAN FAMÍLIA DEL COL·LEGI SANT RAMON DE PENYAFORT

S'uneix a tots els vilafranquins en la joiosa celebració de la
seua FESTA MAJOR en honor del seu patró SANT FELIX

NIVELLS: E. D. INFANTIL E. D. PRIMÀRIA E. D. SECUNDÀRIA